

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Tisto zimo pred osemindvajsetimi leti se je na področju današnje škofovješke občine zgodilo marsikaj zgodovinsko pomembnega. To je bila prva zima po aprilskem zlomu stare Jugoslavije, po mesecih težkih preizkušenj, novih spoznanj in novih odločitev. Zavest o potrebi oborožene, vseljudske vstaje proti tujim fašističnim okupatorjem in njihovim hlapcem iz vrst domače reakcije, zavest o tej vstaji kot pogoju za osvoboditev slovenskega naroda in predvsem slovenskega delovnega človeka, — ta zavest je postala politično in vojaško dejanje tudi v Škofji Loki, v Poljanski dolini, v loških hribih. Pobuda komunistov, široko ostvarjevana v Osvobodilni fronti, je bila tudi tod sprejetā z vsemi njenimi daljnosežnimi posledicami za bodočnost slovenskega naroda.

O vsem tem pričajo dogodki, kakršni so bili: dražgoška bitka, vstaja v Poljanski dolini, drzne in uspešne akcije Osvobodilne fronte sredi Škofje Loke, množični odhod v partizane pozimi 1941-42. Spominu na te dogodke je posvečen praznik občine Škofja Loka — 9. januar.

Tudi za osvobodilni boj na tem koščku slovenske zemlje velja, kar je Tito večkrat dejal: naš osvobodilni boj ne bi bil tako živav in tako uspešen, če delovno ljudstvo Jugoslavije ne bi vedelo, da tu ne gre zgolj za zmago nad fašizmom, marveč hkrati za rušenje starega, buržoaznega sveta pri nas, za graditev novih, socialističnih razmerij med ljudmi.

Na vseh ravneh, na občejugoslovanski, na slovenski, na občinskih, v merilih podjetij in delovnih skupnosti, je velika pobuda iz l. 1941, rodila vse nove in nove ustvarjalne pobude v ekonomiki, politiki in kulturi. Socialistično samoupravljanje v Jugoslaviji je postaleno ena izmed najpomembnejših pridobitev sodobnega socializma.

Vse to se najneposredneje zrcali v življenju naših občin.

Ne bi bilo dovolj, če bi na praznik škofovješke občine samo ugotavljali, da je, recimo, v zadnjih treh letih družbeni bruto produkt v tej občini zrasel za več ko četrtino, da se je ustrezno temu dvignil tudi narodni dohodek na glavo prebivalca, da se je izvoz v tem času celo podvojil. Razvoj socialističnih samoupravnih razmerij na občinski, kakor na vseh drugih ravneh, pomeni zmerom skladnejšo rast na vseh področjih družbenega življenja. Tako je, na primer, rast kulturnih potreb in pogojev za njihovo zadovoljitev vsekakor pomembno merilo občanske zrelosti samoupravljavca, njegove sposobnosti, da s poznavanjem stvari samostojno odloča o vprašanjih, ki zadevajo njega in našo družbo v vseh njenih razsežnostih, občinski, slovenski in občejugoslovanski.

Med slovenske občine, ki so doslej že dokaj storile za takšno skladno rast vseh področij družbenega življenja, nedvomno sodi tudi škofovješka občina s svojimi kulturnimi ustanovami znanstvenega in umetniškega značaja, namenjenimi vsestranskemu napredku škofovješkega občana-samoupravljavca.

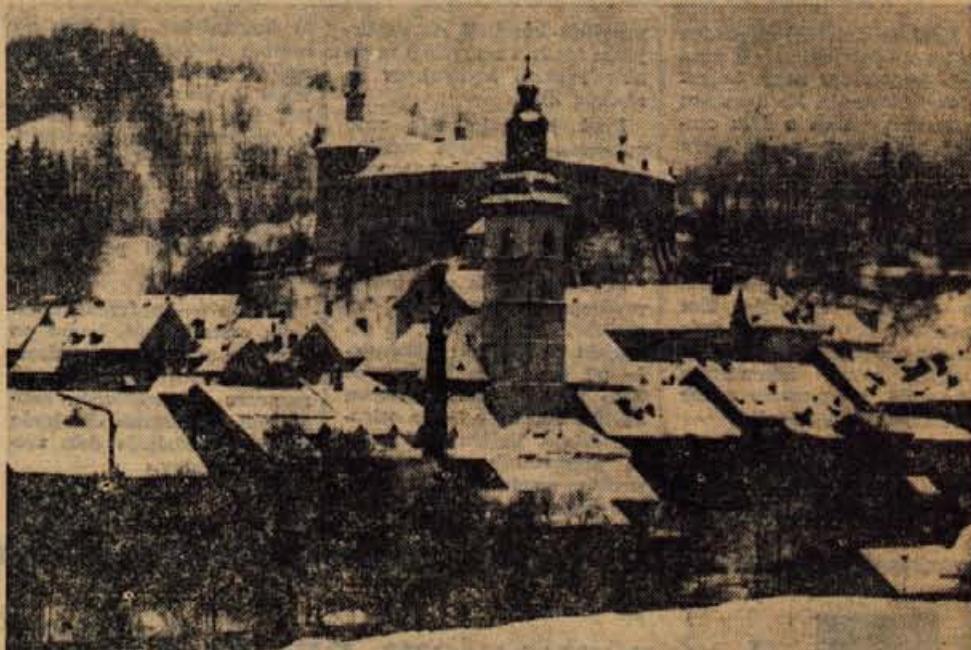
To je vsekakor dejstvo, ki ga je treba ob občinskem prazniku posebej poudariti in ga hkrati postaviti kot izhodišče za nadaljnje ustvarjalne pobude in za delo škofovjeških občanov in njihove občine.

BORIS ZIHERL

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik
Od 1. januarja 1958 kot poltednik
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko,
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah

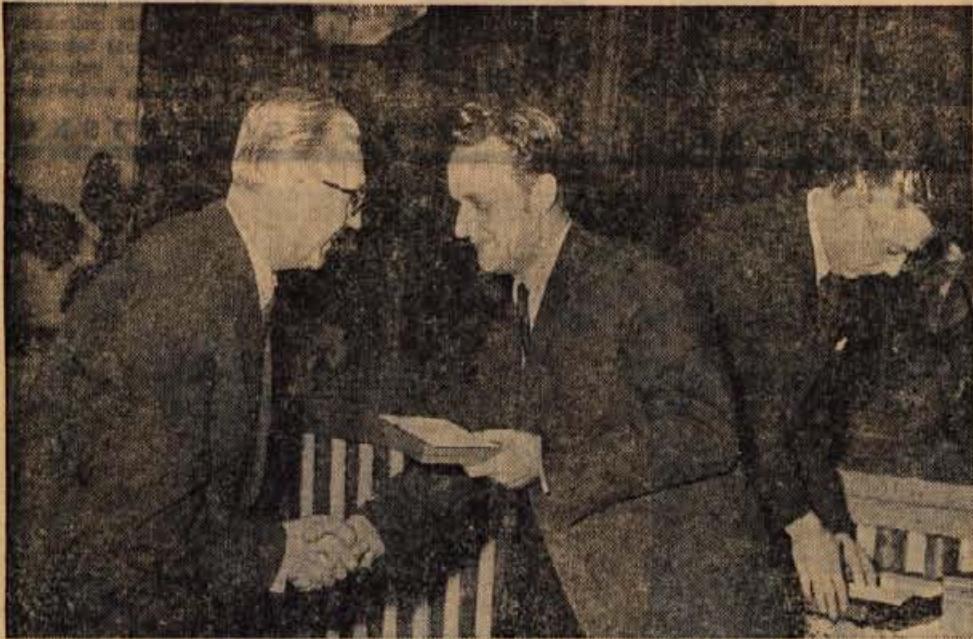

Včeraj (torek, 6. januarja) dopoldan so na Trați pri Škofji Loki odprli nov elektronski računalniški center tipa IBM. Računalnik, ki je stal okrog 300 tisoč ameriških dolarjev, bo uporabljalo šest domačih podjetij. Zmogljivosti naprave so zares izredne, saj zmore 19 tisoč seštevanj, 21 tisoč množenj in 19 tisoč 500 deljenj na sekundo. V njeno centralno spominsko enoto lahko spravijo 16 tisoč različnih podatkov, razen tega pa imajo še dva dodatna externa (zunanjja) disketa, od katerih vsak shram po 5 milijonov 400 tisoč informacij. Računalniški center je ob prisotnosti številnih gostov odprli predsednik skupštine občine Škofja Loka Zdravko Krvina. (tg) — Foto: P. Perdan

**Skupština občine Škofja Loka,
občinska konferenca SZDL Škofja Loka,
občinski sindikalni svet Škofja Loka,
ZB NOV Škofja Loka,
občinski komite ZMS Škofja Loka**

čestitajo ob praznovanju občinskega praznika vsem delovnim kolektivom in občanom in jim želijo še naprej mnogo delovnih uspehov

Odlikovani sindikalni delavci

V vrsti različnih prireditv ob koncu minulega leta je bila v torek, 30. decembra, v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju proslava ob 50-letnici KPJ, Skoja in sindikatov. Proslavo je pravil kranjski občinski sindikalni svet in je bila zadnja

v okviru počastitve tega pomembnega jubileja v kranjski občini. Ob tej priliki so trinajstim sindikalnim delavcem v kranjski občini podeli odlikovanje predsednika republike Josipa Broza Tita. O petdesetletnem delu partije, Skoja in sindikatov je

uvodoma spregovoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Stane Božič, odlikovanja pa je podelil predsednik sveta zveze sindikatov Tone Kropšek. Po proslavi je bilo tovarisko srečanje.

A. Z.

Prva seja konference zveze komunistov Slovenije

Napotilo za konkretno akcijo

Jutri (v četrtek) dopoldne se bo v Ljubljani začela prva seja konference zveze komunistov Slovenije. Na dnevnem redu so poročila o delu centralnega komiteja, časnega razsodišča in revizijske komisije, nadalje aktualna vprašanja političnega in družbenoekonomskoga razvoja na Slovenskem ter razprava in sklepanje o poročilih in osnutku resolucije. Kot zadnja točka dnevnega reda pa je predvidena uskladitev statuta zveze komunistov Slovenije s statutom zveze komunistov Jugoslavije.

Tako kot povsod v Sloveniji so se na konferenco pravljali tudi na Gorenjskem. O osnutku resolucije so raz-

pravljali komiteji na razširjenih sejah s sekretarji organizacij zveze komunistov in aktivov ZK.

Pred jutrišnjo sejo smo poprašali sekretarja medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Staneta Mešiča, kaj gorenjski komunisti pričakujejo od prve seje konference ZKS.

»Vse dosedanje razprave o predlogu resolucije na Gorenjskem so pokazale, da gorenjski komunisti pričakujejo od prve seje konference ZKS napotilo za konkretno akcijo, tam kjer živijo oziroma dela. Večina med nami je prepričanih, da sedanji predlog resolucije daje ustrezno osnovo za nadaljnje de-

lo komunistov. Pri tem pa moram poudariti, da si gorenjski komunisti želijo predvsem jasnih nedvoumih stališč. Prepričani smo, da prav ta čas pomeni za organizacijo zveze komunistov ideološko ofenzivo, ki naj bi se pokazala v razpravi in delu v vsaki delovni organizaciji, ustanovi, občini pa vse do republike.

Ker bo na konferenci sprejetih vrsta stališč, bomo po njej po posameznih področjih na Gorenjskem pripravili razprave o nekaterih konkretnih vprašanjih, ki bodo zadevala nadaljnje delo zveze komunistov.«

A. Zalar

Nagrajenci Borisa Kraigherja

V slovenski gospodarski zbornici so v pondeljek že drugo leto zapored podeli nagrado Borisa Kraigherja, ki jo je zbornica ustanovila kot družbeno priznanje vodilnim in drugim strokovnjakom za izjemne dosežke trajnejšega pomena pri organizaciji in vodenju podjetij. Po sklepnu komisije, ki ji je predsedoval univerzitetni profesor Albert Struma, so letos podeli visoko priznanje petim uspešnim gospodarstvenikom v Sloveniji: direktorju

Konfekcije Lisca Vinku Božiču, direktorju ravenske železarne Gregorju Klančniku, glavnemu direktorju podjetja Prehrana Francu Nebcu, glavnemu direktorju koprsko luke Daniju Petrinju in profesorju ter prodekanu ekonomski fakultete dr. Turku Ivanu.

Nagrajencem je visoka družbena priznanja izročil predsednik zbornice Leopold Krese, v njihovem imenu pa se je za priznanja zahvalil Gregor Klančnik. A. Z.

Dvajset let samoupravljanja v Savi

Danes, 7. januarja, slavi delovni kolektiv kranjske tovarne Sava pomemben jubilej. Pred dvajsetimi leti so v tej tovarni prvi v Sloveniji in drugi v Jugoslaviji izvolili delavski svet, kar je pomenilo začetek delavskega samoupravljanja, temelja današnjih družbenoekonomskih odnosov v Jugoslaviji. Ta obletnica je pomembna tudi zaradi tega, ker je samoupravljanje v Savi v dveh desetletjih doživelno takšen napredok in zrhost kot malokje. Vrhunec slavja bo današnja slavnostna seja delavskega

sveta v dvorani kranjske občinske skupščine, na kateri bo direktor tovarne inž. Janez Beravs spregovoril o razvoju in načrtih delovnega kolektiva. Delavci, ki so že 20 let zaposleni v Savi, pa bodo dobili posebna priznanja.

Včeraj je bila v Savi tudi delovna seja delavskega sveta. Na njej so sprejeli nov statut tovarne, program petletnega razvoja in gospodarski načrt za letošnje leto. Omenjeni trije dokumenti so osnova nadaljnemu razvoju ter usmeritvi kolektiva kranjske Save. —jk

Šesta obletnica letališča

Člani delovne skupnosti Aerodroma Ljubljana-Pulj so konec minulega meseca proslavili šesto obletnico ustanovitve podjetja. Ob tej priliki so obdarili tudi najstarejše člane kolektiva.

Na slovenski seji je direktor podjetja Franc Sever dejal, da je podjetje z naporji vseh članov doseglo nekaj zelo lepih uspehov. Odprio si je okno v svet in v zadnjem času dobio vrsto priznanj in

pohval iz tujine in doma. Leta 1968 so najeti krediti z obrestni pripeljali podjetje na rob rentabilnosti. Lani je podjetje uspelo vrniti vse kredite in si tako letos ustvarilo ugodna tla za nadaljni razvoj oziroma modernizacijo letališča. Tako se bo letališče na Brniku lahko že v prihodnjih letih uvrstilo med najmodernejša in najbolje opremljena letališča v državi. A. Z.

Z varčevanjem pri Gorenjski kreditni banki

● — DOSEŽETE

visoko obrestovanje hraničnih vlog in deviznih računov;

● — STE ZAVAROVANI

za primer nezgodne smrti in trajne invalidnosti (pogoj: vloga 1000 din vezana na odpovedni rok nad eno leto);

ZATO SE ČIMPREJ VKLJUČITE MED NAŠE VLAGATELJE!

BLED ● JESENICE ● KRAJN ● RADOVLJICA ● ŠKOFJA LOKA ● TRŽIČ

Ali bodo jeseniške klavnice zaprli?

Za zadnjo sejo občinske skupščine na Jesenicah je bil dnevni red precej obširen in so odborniki skoraj vse predlagane skele sprejeli soglasno brez večje razprave.

Pod prvo točko dnevnega reda so odborniki sprejeli predlog sveta za gospodarstvo, da pristojni organ skupščine občine ne izda odločbe o prenehanju obratovanja klavnice na Jesenicah. Leta bi morala ustaviti proizvodnjo 1. januarja letos zaradi opreme in delovnih ter higieničnih pogojev, ki ne ustrezajo Pravilniku o minimalnih tehničnih in higieničnih pogojih za obratovanje, ki so ga pristojni republiški organi sprejeli novembra lani. Naložili so svetu za gospodarstvo, da pošlje prošnjo republiškemu sekretariatu za gospodarstvo, ki naj bi dovolil, da bi staro klavnico lahko delala do konca aprila, ko bo usposobljena nova klavnica s hladilnico na Jesenicah. Prošnjo utemeljuje tudi dejstvo, da klavnici v Radovljici in Tržiču nista sposobni oskrbovati jeseniško občino z mernimi izdelki, če bi staro klavnico morali zapreti. V primeru ugodne rešitve jeseniške prošnje je skupščina občine pooblastila veterinarsko in sanitarno inšpekcijo, da s poostrenim nadzorom omogočata normalno, s predpisi določeno obratovanje klavnice. Če bodo morali staro klavnico zapreti, bo občutilo to jeseniško podjetje še drug udarec. Mesarsko podjetje, ki

upravlja klavnico, ima sklenjene pogodbe z dobavitelji živine in je zato vprašanje, če bi leti hoteli odstopiti od pogodbe. Če ne bi, bo morala klavnica poravnati nastalo škodo.

Nadalje so sprejeli na seji naslednje pravilnike in odloke: povečanje najemnin za grobove, ki bodo dopuščale večjo skrb za grobove, spremenjen in dopolnjen odlok o prispevkih in davkih občanov, o prometnem davku, o letnem znesku za plačilo od stavb, o začasnom financiranju proračunskih potreb v prvem letošnjem tromesečju, o ukinitvi medobčinskega zdravstvenega investicijskega sklada, o določitvi najvišjih možnih maloprodajnih cen mleka v občini Jesenice, o redu na smučiščih, žičnicah in vlečnicah, o razmejiti pristojnosti med skupščino in njени organi itd. Spregovorili so tudi o financirjanju stanovanj za borce NOB, geoloških raziskavah za novo cementarno v Mojstrani ter o financirjanju gradnje pokrite športne dvorane in novega kulturnega doma na Jesenicah. Odborniki se niso odločili za samoprispevki, ampak so predlagali, da bi vsaka delovna organizacija, ki posluje na Jesenicah, prispevala letno 70 dinarjev od zaposlenega v te namene. V dveh letih bi tako zbrali milijon in pol dinarjev, delovne organizacije pa bi bile manj obremenjene kot v primeru samoprispevka. J. Košnjek

Zvišane maloprodajne cene mleka na Jesenicah

Občinska skupščina na Jesenicah je na svojem zadnjem zasedanju sprejela zahtevo Kmetijsko živilskega kombinata iz Kranja, da se maloprodajne cene mleka v občini zvišajo, in sicer: litrske steklenice od sedanjih 1,40 dinarja na 1,50 dinarja, pollitrške steklenice od sedanjih 0,73 dinarja na 0,80 dinarja. Enake cene bodo veljale tudi za pollitrške ozirne litrske polivinilaste vrečke.

-jk

KZK iz Kranja je svojo zahtevo utemeljilo z dejstvom, da so se povisale odkupne cene mleka, stroški predelave in stroški embalaže. Povrh tega pa so tudi stroški prevoza mleka na Jesenice precej visoki — 0,06 dinarja na liter mleka.

Jesenški odborniki so menili, da je zahteva KZK iz Kranja utemeljena in so jo zato sprejeli.

-jk

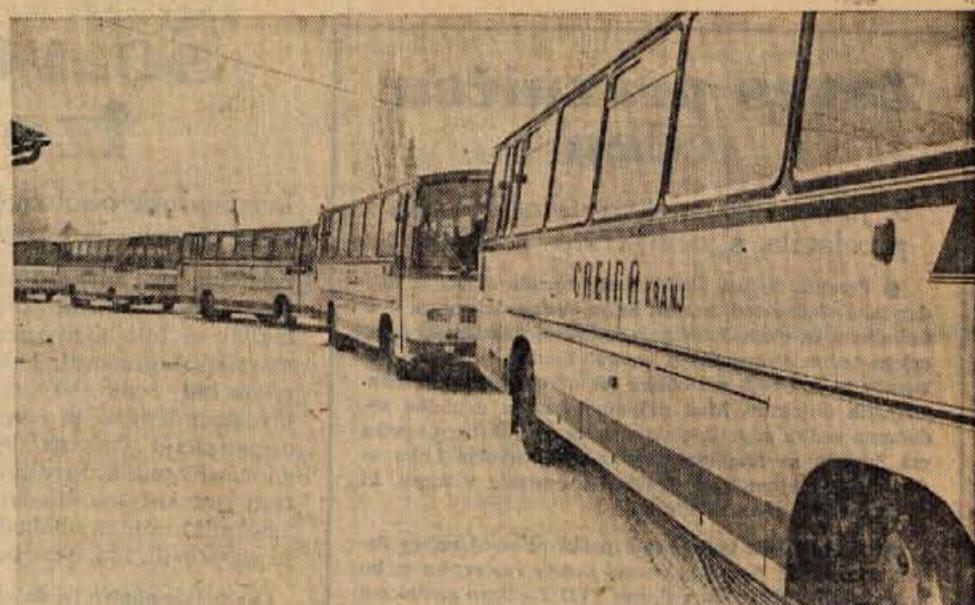
Nove oprostitve pri plačevanju občinskega prometnega davka

Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku v občini Jesenice bo posebno razveselil vzgojne in izobraževalne namene.

V jeseniški občini prav tako ne bo treba več plačevati občinskega prometnega davka od kozmetičnih in pedikerskih storitev, ker so le-te podobne brivskim in frizierskim, ki pa so že oproščene plačevanja občinskega prometnega davka od televizijskih spremembnikov in opreme, ki jo bodo uporabljali izključno v

vzgojne in izobraževalne namene.

V jeseniški občini prav tako ne bo treba več plačevati občinskega prometnega davka od kozmetičnih in pedikerskih storitev, ker so le-te podobne brivskim in frizierskim, ki pa so že oproščene plačevanja občinskega prometnega davka od televizijskih spremembnikov in opreme, ki jo bodo uporabljali izključno v

Ob koncu leta je podjetje Creina povečalo avtobusni park s sedmimi novimi avtobusi. — Foto: F. Perdan

Creina Kranj — 7 novih avtobusov

Turistično prometno podjetje Creina Kranj je tik pred novim letom povečalo svoj avtobusni park s sedmimi novimi avtobusi. Tako imajo sedaj 67 avtobusov.

Novi avtobusi so proizvod Tovarne avtomobilov Maribor

in imajo vgrajene posebne stroje za zahtevnejše proge. Z njimi bodo sedaj vozili na Jezersko, v Kranjsko goro, Bohinj itd. Avtobusi imajo 42 sedežev, eden pa stane okrog 225 tisoč novih dinarjev.

Predstavniki Creine so nam povedali, da so se že pred časom odločili, da bodo tudi v prihodnje vozili le z avtobusi TAM, ker so prav tako udobni in kvalitetni kot uvoženi. A. Z.

Denar za pokopališče je na žiro računu

Davčna uprava kranjske občinske skupščine je 24. decembra lani odstopila krajevni skupnosti Stražišče naslednje nepodpisano pismo:

»Veliko nas je, ki še nismo izpolnili davčne obveznosti. Prosimo, da nam prek časopisa Glas sporočite, ali boste odkupili žemljišče ali ne.«

Slišala sem, da ste tistih denar, ki so ga že vplačali kot samoprispevki, porabili za drugo stvar.«

— — —

Predstavnik krajevne skupnosti Stražišče Franc Kacin nam je pojasnil, da so prebivalci desnega brega Save do 31. decembra vplačali na žiro račun za gradnjo pokopališča 70.003,45 dinarjev samoprispevka. Povedal je tudi, da so se v Stražišču in nekaterih drugih krajih razshirele govorice, da je denar porabljen za drugo stvar, da pokopališča ne bo in da bodo ljudje plačali samoprispevki, ko bodo začeli z gradnjo pokopališča.

»In kaj lahko rečete na te govorice?«

»15. decembra je predsednik občinske skupščine podpisal pogodbe za odkup vsega zemljišča, potrebnega za gradnjo pokopališča v prvi fazi. Prav tako so podpisane pogodbe za gradnjo vodovodnega omrežja, električno napajanje in žično ograjo okrog pokopališča. Pravkar pa pripravljamo razpis za gradnjo mrljiskih vežic. — Tako bomo

z gradnjo pokopališča začeli takoj, ko bo vreme ugodno.«

Zato mislim, da so kakršne koli govorice in mnenja, da pokopališča ne bo, odveč. Ljudje se lahko sami predpičajo, da denar, ki so ga nekateri do sedaj vplačali na žiro račun, ni bil porabljen za druge namene. Pričelo naj pogledat na krajevno skupnost Stražišče. Prav tako se

na občini lahko predpičajo, da je skupščina odobrila 285 tisoč novih dinarjev posojila za pokopališče.«

● Zvedeli smo tudi, da bo davčna uprava kranjske občinske skupščine s 1. januarjem letos začela izterjevati denar pri vseh tistih, ki do 31. decembra lani niso vplacali samoprispevka. A. Z.

Pred občnim zborom

V petek, 9. januarja, bo v Tržiču občni zbor sindikata storitvenih dejavnosti. Delegati iz devetih podružnic storitvenih dejavnosti bodo zastopali okoli 400 članov sindikata, ki so zaposleni v tej panogi gospodarstva.

Na občnem zboru bo govor na predvsem o aktualnih zadevah, ki se tičejo delavcev, zaposlenih v storitvenih de-

javnostih. Predvsem so tu težave, ki nastajajo zaradi premajhnih delovnih enot, za katere je težko dobiti strokovnjake. Na zboru bodo razmišljali o vprašanju, ali z integracijo ohraniti storitveno dejavnost na takem nivoju, da bo neposredno nudila storitve potrošniku ali pa pospešiti spremicanje storitvene dejavnosti v industrijsko proizvodnjo.

Uspešno sodelovanje

Tik pred koncem starega leta je obiskala Tržič delegacija avstrijskih sindikatov iz Borovlj. Na občinskem sindikalnem svetu so skupaj z gosti ocenili lanskotletno sodelovanje in z zadovoljstvom ugotovili, da je bil program sodelovanja izpolnjen, celo več: obe strani sta tako živahnno sodelovali, da je pestrost srečanja presegla pro-

gramske okvire. Sodelovanje ni obsegalo samo izmenjavo obiskov delovnih kolektivov, pač pa sta se mestni srečali večkrat tudi na športnih in kulturnih prireditvah.

Ob zadnjem obisku avstrijskih sindikatov v Tržiču so se dogovarjali o sodelovanju v tem letu, dokončno izoblikovan program pa bodo sprejeli februarja.

Zares prazničen teden

9. januar bo občina Škofja Loka proslavila s celo vrsto prireditev

● Praznik občine Škofja Loka menda ni bil še nikdar tako slavnosten, kot bo letos. Prebivalci mesta pod Lubnikom in obeh dolin ga nameravajo raztegniti prek celega tedna. Pripravljajo namreč kopico kulturnih, zavavnih in športnih prireditev ter otvoritve novih industrijskih objektov. Med najpomembnejše dogodke nedvomno sodita odprtje elektronskega računskega centra pri Zavodu za hladilno tehniko LTH Škofja Loka in dograditev avtomatske telefonske centrale v Zireh, ki so ju izročili namenu včeraj.

● Železničarji bodo prvič prišli na svoj račun danes, v sredo, 7. januarja ob pol osmilih zvečer, ko se bo domača DPD Svoboda v domu TVD Partizan gledalcem predstavila s Cankarjevo dramo Hlapce Jernej. Jutri popoldne (četrtek) bo v gimnaziji Škofja Loka mladinska konferenca, po kateri naj bi udeleženci prisluhnili prvemu iz serije predavanj Mladi v sodobnem svetu, zvečer ob 20. uri pa je na sporednu celovečernu revijo Spomin je včasih moč in sreča. Nastopajo pevski zbori, orkestri in solisti umetniške besede. Revija bo v Loškem gledališču na Spodnjem trgu.

● Poglavljeni dogodek petka (9. januarja) je vsekakor XX. slavnostna seja skupščine občine Škofja Loka, med katero bodo zaslужnim občanom izročili nagrade in priznanja. Svečanemu delu sledi dramska predstava Balada o trobentih in oblaku. Začetek seje so napovedali za 17. uro. Omeniti velja tudi posebno kulturno prireditev v zadružnem domu na Češnjici, ki jo pripravljajo osnovna šola Železničarji.

● V soboto ob 10. uri dopoldan bo podjetje Jelovica Škofja Loka odprlo nov gigantski proizvodni obrat in tako se povečalo niz delovnih zmag, s katerimi se ob vstopu v leto 1970 ponaša občina. Sicer pa bosta sobota in nedelja minili v znamenju športnih tekmovanj in prireditev Po stezah partizanske Jelovice. 10. januarja dopoldne je na programu začetek tradicionalnega državnega prvenstva v blatu, ki bo — kot vedno do slej — v Dražgošah. V Železničnikih se bodo istega dne zvečer, na meddržavnem nočnem slalomu, pomerili smučarji alpinci. Nedelja (11. januarja) je — vsaj kar zadeva najrazličnejše slovesnosti in druge dogodke — še bolj bogata. Ob osmilih dopoldan se v osnovni šoli Škofja Loka začne šahovski brzoturnir, ki ga organizira Šahovsko društvo Škofja Loka. Uro zatem bodo na strelišču v Vincarijih pričeli tekmovati strelec (ekipno in posamično tekmovanje z malokalibrsko puško). Istočasno bo v Dražgošah velika žalna komemoracija in poloaganje vencev pri spomeniku NOB. Potem je — prav tako v Dražgošah — na vrsti tekmovanje smučarskih patrulj in še kasnejše tekmovanje veteranov. Popoldne nameravajo v osnovni šoli Dražgoše podeliti nagrade učencem gorenjskih osmilet, ki so napiseli najboljše prispevke na temo Partizanska zgodba. Ob 10. uri bodo v Poljanah na sporednu meddržavni smučarski skoki za starejše in mlajše pionirje. Organizator te športne prireditve je domača Planška skakalna šola. Se prej, ob devetih, bo v Selcih sankaška tekma, v Kropi pa ob 13. uri meddržavni smučarski skoki za člane in mladince. Zanimivosti poleg dan bo zaključil KUD Brata Blička iz Dražgoš, in sicer s premjero drame Vinka Trincaustka Maščevanje.

● Zadnja dva dogodka prazničnega tedna sta na sporednu v pondeljek in torek. V pondeljek se bo namreč v domu TVD Partizan Škofja Loka začelo deset-dnevno občinsko prvenstvo v odbokki (prireditelj je SSD Janez Peternej — gimnazija Škofja Loka), medtem ko nameravajo v torek, 13. januarja, ob 18. uri v galeriji Loškega muzeja na gradu odpreti razstavo del akademika slikarja Franceta Slane.

• ig

Še več pozornosti izobraževanju

Predsednik občinske skupščine Šk. Loka Zdravko Krvina o glavnih značilnostih gospodarskega razvoja občine v minulem letu

Pred lanskim občinskim praznikom, ko so v Škofji Loki poudarjali, da gospodarsko stanje komune še nikdar ni bilo tako rožnato, tako spodbudno, se je marsikdo spraševal, kako bo v letu 1969. Nekateri, resda bolj redki, so svarili pred preveč intenzivnim investiranjem, ki bi utegnilo posamezne gospodarske organizacije sčasoma spraviti v zagato. No, nič takega se ni zgodilo. Strokovnjaki ugotavljajo, da je bilo tudi pravkar minulo leto izredno uspešno. Obiskali smo predsednika občinske skupščine Zdravka Krvino in ga prosili, naj nam pove kaj več o tem.

»Najbolj zanimivo je, da niso napredovali le posamezne veje gospodarstva, ampak prav vse panoge,« pravi tov. Krvina. »Zato smo tudi lahko precej višgali, in sicer pretežno v organizacijo dela, v izboljšanje starih in gradnjo novih prostorskih zmožljivosti ter v kadre. Vse investicije so bile nujne za nadaljnji razvoj posameznih podjetij. Res je, tukaj stroški smo imeli več kot lani, vendar se jim, upoštevajoč zahtovo po večjih kapacitetah, ni dalо izognuti.

Cevemo po vrsti, velja kot prvo značilnost preteklih 12 mesecev omeniti program razvoja turizma, ki bo moral kmalu obrediti sadove. Združili smo vse turistično in gostinsko dejavnost v občini — razen zasebnih lokalov, seveda — ter jo priključili Transtoristu. Letos name-

lovno silo (mladina, ki konča šole in začne iskati službo), je v sedanjem obdobju nagnje ekspanzije tudi ne bo težko zaposliti.

»Tretje, kar velja omeniti, je bilo intenzivno vlaganje v izobraževanje vseh vrst kadrov. Menim, da moramo s tem nadaljevati. Vsi odgovor-

ni, ki imajo opravka z mladimi, naj jih usmerjam v šole, na univerze in v pridobivanje kvalifikacij. Nivo strokovnosti in splošna samoupravna razgledanost ljudi namreč še zdaleč nista zadovoljiva,« je dodal tov. Krvina.

Za ilustracijo naj povemo še, da se je poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega povečal od lanskih 930 novih dinarjev na 1170 N din v novembру 1969, kar lepo utemeljuje nanizane ugotovitve.

»Ob občinskem prazniku želim vsem občanom veliko delovnih uspehov, čim boljše počutje in obilo osebnega ter skupnega zadovoljstva,« je predsednik Krvina končal naš intervju.

I. G.

Ob 1000-letnici obnovitev bogate kulturne tradicije

Občinski praznik Škofje Loka je res prava priložnost, da pokramljamo tudi o položaju kulture v občini. Združili smo vse turistično in gostinsko dejavnost v občini — razen zasebnih lokalov, seveda — ter jo priključili Transtoristu. Letos name-

sodelovanje glasbene šole z loškim gledališčem, uspehe skupine Odra-galerije ter številne druge skupine, ki so sodelovale skoraj na vseh naših prireditvah in pravljah (moški pevski zbor iz Virmaš, pihalni orkester in orkester glasbene šole, člani KUD gimnazije itd.).

Amaterska kulturna dejavnost v občini je v preteklem letu ponovno zaživelja. Res je, da se današnja statistična bera kvantitativno ne more postavljati ob bok s tisto izpred petih ali več let nazaj. Takrat namreč v občini ni bilo večje vasi, kjer v okviru kulturno-umetniških društev in DPD Svobod ni delovalo vsaj nekaj sekcijs z več nastopi oziroma premierami letno. Tudi znamenitih lokalnih letnih prireditiv ni bilo. Različni vzroki zadnjih let so pa povzročili znane posledice, ki so večino dejavnosti premaknile v najvidnejša središča ali pa so se to ohranile samo v šolah, v posameznih vseh pa so slonele le na peščici entuziasov.

Oživeli smo zvezo kulturno-prosvetnih organizacij, ki se je lotila kulturne dejavnosti z novim konceptom, ki naj do naše 1000-letnice obnovi bogato kulturno tradicijo. Mnogo oblik kulturne dejavnosti je ponovno oživelj, čeprav v drugačnih oblikah.

Naj omenim izredno uspele številne slikarske razstave v galeriji na loškem gradu, obe Groharjevi slikarski koloniji,

ravamo pomagati privatnim in jim nuditi razne ugodnosti, kajti čas bi že bil, da kmečki turizem, ki je v mnogočem odvisen od dobrih domačih gostil, dvignemo vsaj na predvojni, če ne na višji nivo.«

Druga značilnost preteklega leta je, po mnenju predsednika, ta, da v občini praktično ni več brezposelnih. Gospodarske in druge organizacije so namreč lani odprle prek 700 novih delovnih mest. Kar pa zadeva latentno de-

Prav tako ne moremo mimo razgibanega dela prosvetnih društev v Retečah, Virmašu, Železničnikih, Sorici in Bukovščici.

Zvezca skuša utirati nova pota resnični umetnosti. Takim metodam namenja tudi sredstva, ki naj stimulirajo tisto, kar živi in dela. Prav tako smo namenili precejšnja sredstva našim strokovnim skupinam, ki naj pomagajo sekcijs v posameznih društvih in skrbce za izpopolnjevanje strokovnih kadrov. In sredstva? Če se stejemo ves denar, ki ga skupščina namejena kulturni dejavnosti, niso niti tako majhni kot kulturniki radi često zavpijemo. Osnutek proračuna nam jih obeta še precej več. S tem nam zagotavlja stalnega strokovnega delavca, ki je za uresničitev naših zamisli nujno potreben.

O kulturni skupnosti smo že razmišljali. Njena dejanska vloga v okviru Gorenjske in Slovenije nam ni še povsem jasna. Upam in želim pa, da bomo o njej lahko več govorili ob občinskem prazniku 1971. leta.«

J. Košnjek

»Trudil se bom zmanjšati število papirnatih članov«

Pogovor z Markom Vraničarjem, sekretarjem občinskega komiteja ZKS Škofja Loka

Inž. Marko Vraničar, novi sekretar komiteja občinske konference ZKS Škofja Loka, je v pričajočem intervjuju odgovarjal na dve vprašanji našega uredništva. Njegove misli objavljamo skoraj neokrnjene.

• GLAS: Domačin ste, zato gotovo dobro poznate razmere v Škofji Loki, kot komunist pa tudi razmere znotraj občinske organizacije ZK. Bržkone ni vse tako kot bi moral biti. Katero so pomankljivosti, ki vas najbolj motijo, in ki bi jih bilo treba čimprej odpraviti?

M. V.: Osnovna naloga, za katero bi se morali boriti komunisti, je konkretnost in javnost našega dela. Če nam to uspe, bom zadovoljen. Ključ do rešitve, do sprememb sedanjega stanja, tiči v razširitvi aktivnosti na čimvečje število vpisanih članov, ali, če hočete, v zmanjšanju števila »papirnatih članov«. Prepričan sem namreč, da ima vsak človek — torej tudi vsak komunist — smisel bo-

disi za delo na področju kulture, prosvete ali športa, bodisi za kaj drugega. Le angažirati ga je treba.

Druga reč, ki se mi zdi izredno pomembna, je nujnost, da prepričamo komuniste, da niso dolžni biti aktivni le znotraj organizacije ZK, ampak predvsem v vseh drugih forumih, v podjetjih in ustanovah, kjer delajo, ter v raznih društvenih, klubih itd. Zvezza komunistov ni nekakšna separatna, zapriča tvorba, temveč nosilec naprednih idej, ki jih mora prek svojih članov prenašati med ljudi. Komunist si znotraj nje kvečenju nabere znanja in napotkov, se izobrazi in usposobi, da bi potem laže učinkoval navzven. Delo za zapr-

kot njeni očetje. Ali menite, da mora ZK spremeniti svoj odnos do nje? Nam morda lahko postrežete s konkretnimi stališči kot jih navadno slišimo ob podobnih vprašanjih?

M. V.: Mladi imajo veliko novih, starejšim neznanih potez, ki so logični spremjevalec gibanj v sodobni družbi. Te poteze zavračati bi pomenilo mladino izgubiti. Zal moram reči, da je nekakšna vzvišenost izkušenih komunistov, ki mlajšim radi vsljujejo svoje poglede, naravnost voda na mlin »družbene le-nobes«, kakor sam pri sebi pravim nezainteresiranosti povojne generacije. Seveda nočem trditi, da bomo mlade odslej pustili brez nadzorstva, brez vzgojnega usmerjanja, kajti potem bi ne bili sposobni prevzeti nalog veteranov. Vse to je spoznal že prejšnji komite. Navezal je stike s študentskim klubom, organiziral sem serijo predavanj in začel intenzivnejše pomlajevati vrste članov ZK. Toda po prvih, uvodnih pogovorih z »novincami«, ki smo jih lani sprejeli medse, sem doblj občutek, da moramo najti dodatne, še konkretnje, še bolj oprisljive metode dela, če jih hočemo obdržati. Mlade, zlasti študente, bi lahko npr. vključili v svete in komisije občinske skupščine ter družbenopolitičnih organizacij, kjer bi imeli tudi pravico govorja. Le tako utegneno zrasti in se razviti v strokovno in partijsko zrele ljudi. Prepričan sem namreč, da si vsi želimo komunistov, ki bodo iz načelnega dokumenta sposobni povzeti za njihov okoliš najpomembnejše stvari in ki bodo sprejete napotke znali uporabiti v praksi.

timi vratil — pa naj bo še tako kvalitetno — je gol nesmisel.«

GLAS: Mladina, mlada generacija, raste v drugem času in v drugačnih razmerah

timi vratil — pa naj bo še tako kvalitetno — je gol nesmisel.«

GLAS: Mladina, mlada generacija, raste v drugem času in v drugačnih razmerah

DOM — oprema Železniki

v svoji dejavnosti po naročilu opravlja:
mizarska dela, ključavnica, vodnoinstalaterska,
pečarska, zidarska in minerska.

Vsem občanom za občinski praznik Škofje Loka
čestita in se priporoča s svojimi storitvami.

A. Igličar

Pekarna in slaščičarna Škofja Loka

Vsem občanom in poslovnim prijateljem
čestita za občinski praznik Škofje Loka
in še nadalje želi veliko delovnih uspehov

Center za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije Škofja Loka

CESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK ŠKOFJE LOKE IN JIM ŽELI VELIKO DELOVNIH USPEHOV.

Gospodarskemu uspehu botrujeta tesna povezava in sodelovanje

Franc Braniselj o perspektivah in možnostih škofjeloškega gospodarstva

Značilno za škofjeloško gospodarstvo je predvsem skladnost njegovega razvoja. V vzponu so vse panoge. Raznolikost podjetij je omogočila tudi odpiranje delovnih mest vseh profilov in poklicev. Malo občin se lahko pojavlja, da je v družbenem sektorju zaposlenih skoraj natančno toliko žensk kot moških (vsakih po 4200). Tu niso vstete Ziri.

V naši komuni ni velikih podjetij in tudi ni izgledov, da bi se v doglednem času razvili kak gigant. Razveseljivo pa je, da nastaja celo vrsta srednjih velikih podjetij. Še pred sedmimi leti je imela le Gorenjska predilnica nad 30 milijonov novih din celotnega dohodka. Zdaj je takih podjetij že 10, prav kmalu pa jih bo še več. Najkasneje v treh letih pa bo vsaj šest industrijskih podjetij krepko preseglo 100 milijonov N din letnega prometa. Alpini, LTH in Gorenjski predilnici se bodo pridružile vsaj še Iskra, Jelovica in Alipes. Zelo nagnlo pa se bodo razvijale še ELRA, Transturist, najbrž pa tudi Tehnik in veletrgovina Loka. Nekoliko bolj umirjeno rast pa lahko pričakujemo pri Kmetijskem gospodarstvu, Kroju, Šeširju, Odeji.

Obrtna dejavnost je bila že od nekdaj močna stran loškega gospodarstva. Kljub temu, da se bodo prav kmalu vrsta dosedanjih obrtniških podjetij pretvorila v indu-

strijska, bodo na novo ustanovljene delavnice hitro zapolnile praznino.

Politika odpiranja občinskih meja pa omogoča, da nastajajo na območju naše občine pomembni obrati podjetij s sedežem zunaj naše komune. Danes vodi glede tega Termika, čež nekaj let pa bo to prav gotovo bodoči rudnik urana v Poljanski dolini.

K uspešnemu razvoju skoraj vseh gospodarskih organizacij prav gotovo veliko pripomore izredno medsebojno razumevanje vseh podjetij. Odnosi med kolektivi so zares prijateljski. Vsi se veselimo uspehov drugih, in si izmenjavamo izkušnje.

Osebno menim, da ima za takto ugodno klimo največ zaslug predsednik občine s svojimi sodelavci.

Naj navedem dva značilna primerja: včeraj smo odprli IBM center, ki bo odeloval podatke petih podjetij. Samo tesno sodelovanje teh podjetij med seboj je omogočilo, da novi center že dotor mesec po instaliraju naprav dela s polno zmogljivostjo. LTH je pred dvema letoma uvelia sistem obračuna po direktnih stroških. Danes ima enak sistem uveden že več drugih loških podjetij. Podobno se bo zgodilo s prenasanjem izkušenj na področju operacijskih raziskav, mrežnega planiranja analize vrednosti itd.

Kljub kadrovskim težavam zavidljivi učni uspehi

Ob občinskem prazniku Škofje Loke nam je o položaju šolstva v občini spregovoril podpredsednik občinske skupščine Lojze Malovrh.

Tovariš podpredsednik, položaj šolstva v občini vam gotovo ni poznan samo zaradi tega, ker ste podpredsednik občinske skupščine, ampak tudi zaradi dejstva, da že vrsto let poklicno delujete na področju šolstva. Zato vas prosimo, da nam v kratkih besedah osvetlite trenutni položaj šolstva v občini ter njegove značilnosti.

»V preteklem letu smo na področju šolstva ugotovili določene premike v doseženih učnih uspehih in v materialnih pogojih za delo. Manj razveseljiva pa je strokovna zasedba učnega kadra za posamezne predmete oziroma predmetna področja. Na osnovnih šolah so bila naj slabše zasedena naslednja področja: fizika (52,2%), matematika (54,2%), glasbeni pouk (28,4%) in tehnični pouk (8,6%).

Svet za vzgojo in izobraževanje pri občinski skupščini že vrsto let razpisuje štipendije za predmetna področja, ki so slabo zasedena, vendar za te predmete ni pravega zanimanja. Tudi na srednjih šolah v občini kadrovska zasedba ni povsem zadovoljiva.

Kljub navedenemu kadrovskemu stanju se je učni uspehi na osnovnih šolah dvignili od 86,2 odstotka v šolskem letu 1966/67 na 93,08 odstotka v šolskem letu 1968/69. Na dvig učnega uspeha je vplivalo preverjanje znanja z načrtimi objektivnega tipa, stalno spremjanje in primerjanje uspehov, dodatna pomoč slabšim in dopolnilno delo z boljšimi. Nadaljnje testiranje šolskih novincev pred vstopom v 1. razred. S tem ugotavljamo zrelost novincev. Tudi to je eden od pogojev za uspešno delo pri pouku.

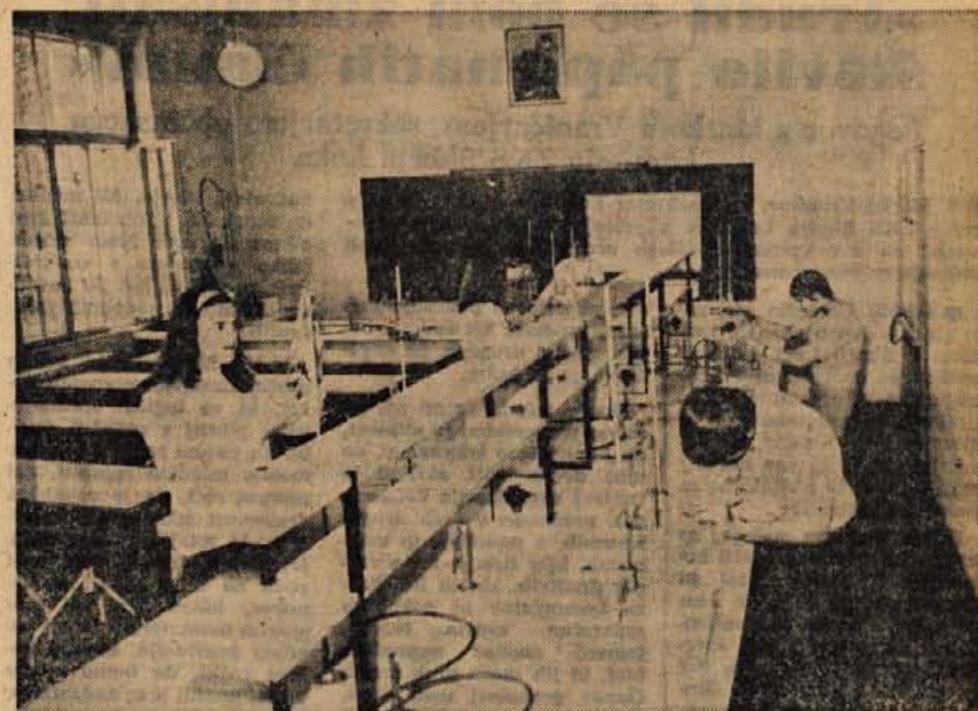
Tudi učni uspehi učencev, ki so izpolnili šolsko obveznost v osmih letih, kažejo, da se iz leta v leto veča odstotek tistih, ki v osmih letih končajo obvezno šolanje.

Zaradi navedenih uspehov učencev v generaciji je skupščina občine imenovala posebno komisijo z nalogo, da preuči vzroke za nezadovoljiv uspeh in pripravi predlog za boljšega.«

Kaj je najbolj značilno za razvoj šolstva v škofjeloški občini?

»Na sam učni uspeh v prejšnji meri vplivajo materialni pogoji za delo. Zaradi tega jih skušamo na vseh stopnjah šol izboljšati.«

J. Košnjek

Dijaki gimnazije pri pouku kemije v posebnem laboratoriju

Škofjeloški turizem pred svojim drugim rojstvom

Mesto ob Šavi je že leta 1873 imelo svoje zimsko kopališče, skoraj sto let kasneje pa ne premore niti poštenega letnega

Tisočletnica Škofje Loke se bliža z naglimi koraki, zato ni čudno, da odgovorni mrzlico razmišljajo, kako uresničiti načrte, ki so si jih zadali. Ti načrti naj bi namreč kraju povrnili pred tremi desetletji izgubljeno turistično slavo in v mesto neštetih zanimivosti znova privabili goste. Gre za obsegjen program izgradnje gostilnih lokalov, hotelov, žičnic, kegljišč in kopališč, ki bo seveda stal kup denarja, ki pa utegne čez nekaj časa obrodit bogate sadove. Njegova realizacija je skoraj v celoti prevzelo podjetje Transturist. Obiskali smo tov. Janeza Korošca, vodjo organizacijsko-razvojnega oddelka, in zvedeli kopico sila zanimivih reči.

Škofja Loka bo konec leta 1970 dobila nov hotel s približno 100 posteljami, z dvema dvoranama, hotelskim vrtom, bazenom, finsko sauno ter s kuhinjo, sposobno pripraviti 4000 obrokov na dan. In še nekaj števil: velikost poslopja — 4000 kvadratnih metrov; stroški gradnje — 16 milijonov 358 tisoč 160 N din.

»To je preveliko, do prihodnjega Silvestra stvar ne more biti končana,« trdijo pesimisti in sklepajo stave z optimisti, ki so prepričani, da bodo novo leto 1971 dočakali pod streho prvega škofjeloškega hotela. No, mi smo nevratalni, vendar bi bilo prav, da bi zmagal tabor optimistov. Prav bi bilo tudi, da Transturist spelje žičnico na Stari vrh do predvidenega roka, torej do zimske sezone 1970/71 (dasi bo veljala 5 milijonov N din). Ravn tako ne bi bilo napak čim prej prenoviti restavracijo. Turist pri avtobusni postaji in zgraditi kegljišče v Puštalu. Vas zanima, zakaj? Vse bodo poslani podatki o turistični

tvero). 1908. leta ima kraj 132 turističnih postelj, trideset let kasneje pa kar 250 (in malone nikdar niso stale prazne).

In danes? Na zimsko kopališče Ločani še pomisliti ne upajo, saj celo letno — ob Poljanščici — komaj opravičuje svoje ime. Malone vsaka četrtič, malce večja vas se ponosa z avtomatskim kegljiščem, a Škofja Loka ne premore niti enega sta starega. Ležišč je družbeno in zasebno gostinstvo s privatniki vred konec leta 1968 spravilo skupaj vsega nekaj čez 100; celo za številne trgovske potnike ter goste škofjeloških tovarn poleti često ni prostora in jim morajo podjetja iskat prenočišča v kakem drugem kraju. Kakršekoli razprave o turizmu so potem takem — zlasti dokler ne bo zadoščeno vsaj osnovnim potrebam modernih letoviščarjev — nesmisel. Zgraditi hotel, žičnico, novo restavracijo in drugo zato ni noben lukšus, ampak nuja. I. Guzelj

Obrtno podjetje BISTRA

Škofja
Loka

Kemično čiščenje, pranje perila in krojaštvo.

OBCANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITA IN SE PRIPOROČA S SVOJIMI STORITVAMI

Na Silvestrovo so se na avstrijski strani mejnega prehoda na Ljubelju srečali in si segli v roke predstavniki jugoslovenskih in avstrijskih mejnih služb. — Foto: F. Perdan

Novoletno srečanje

Odkar je obmejni prehod na Ljubelju odprt za mednarodni promet, je v navadi, da se ob novem letu srečajo in si začelijo obilo sreče in dobroih sosedskih odnosov predstavniki naših in avstrijskih obmejnih služb. Takšna novoletna srečanja so bila tudi v času, ko je bil odprt še stari prehod Vrh, čeprav je bil v tem času ponavadi težko dostopen in zasnežen. Z izgradnjo predora, nove ceste in modernih poslovnih prostorov so te težave odpadle. Čeprav so takšna srečanja sedaj lažja, niso nič manj prijateljiska in prisrčna.

Tako je bilo tudi v sredo, 31. decembra, na zadnji dan starega leta. V imenu postaje mejne milice na Ljubelju

J. Košnjek

TEHTNICA

podjetje precizne mehaničke —
ZELEZNKI

proizvaja polavtomatske in analitske tehnice, precizne tehnice z utežmi od 10 g do 50 kg, laboratorijske centrifuge in mešalce. Za vse navedene izdelke opravljamo servisno službo. Kvaliteta izdelkov je solidna in cene konkurenčne.

OBCANOM SKOFJE LOKE CESTITA
ZA OBCINSKI PRAZNIK!

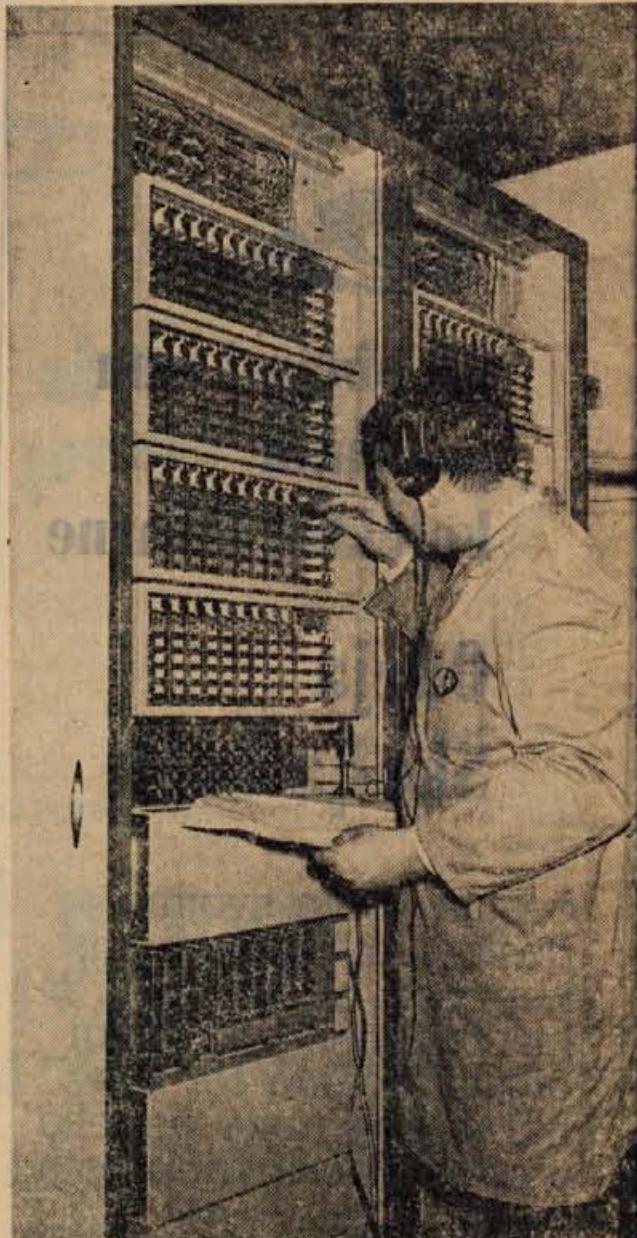
Obrtno podjetje »Instalacije« Škofja Loka

VSEM OBCANOM IN POSLOVnim PRIJATELJEM CESTITA
ZA OBCINSKI PRAZNIK SKOFJE LOKE IN PRIPOROCA SVOJE STORITVE.

Obenem sporoča, da se je preselilo v nove poslovne prostore Kidričeva cesta 86, telefon 85-581 in 85-582

180 dvajset-letnikov iz Iskre

Tako kot vedno ob koncu leta je bila tudi v torek, 30. decembra, slavnostna seja delavskega sveta Iskre Elektromehanike Kranj. Na njej so med drugim 180 članom kolektiva Iskre (ustanovljena je bila pred 23 leti) ki so že dvajset let v tovarni, podelili ure. Predsednik delavskega sveta Vinko Zupan je uvodoma pozdravil člane, jubilante in predstavnike občine ter občinskih in tovarniških družbenopolitičnih organizacij. Na kratko je orisal tudi uspehe in prizadevanja tega kolektiva. Na slovesnosti je nastopil moški pevski zbor France Prešeren pod vodstvom Petra Liparja, program pa je vodil napovedovalec Rado Časl. Na slavnostni seji so obdarili tudi člana hokejskega kluba Jesenice Albina Felca. A. Z.

Včeraj popoldne ob štirih so v Žirov predali namenu novo avtomatsko telefonsko centralo in jo s tem vključili v jugoslovensko avtomatsko omrežje. To je za Žirov velika pridobitev, saj so bili doslej, vsaj kar se telefona tiče, skorajda odrezani od sveta. (jk) — Foto: F. Perdan

S slavnostne seje delavskega sveta Iskre Elektromehanike Kranj

Ob občinskemu prazniku kolektiv tovarne

Odeja Škofja Loka

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem, kupcem, občanom in družbeno-političnim organizacijam ter jim hkrati želi obilo uspeha v novem poslovnom letu

Tovarna preših odej Škofja Loka

Predmet poslovanja:

tkanje trakov, tiskanje tkanin in umetnih mas, izdelovanje vsakvrstnih etiket, znakov in emblemov za potrebe industrije lahke in težke konfekcije, v turistično propagandne namene in vse druge uporabnike tovrstnih predmetov.

OBCANOM CESTITA ZA OBCINSKI PRAZNIK IN SE PRIPOROCA

Šestnajsti letnik Loških razgledov

Pred nami je doslej najobsežnejši letnik Loških razgledov, ki ga je v počastitev občinskega praznika škofjeloške občine (9. januarja) izdalo Muzejsko društvo v Škofji Loki s finančno podporo občinske skupščine in delovnih organizacij. Obseg in bogata vsebina nam pričata, da si sedanj urednik prof. France Planina močno prizadeva utrditi to škofjeloško najuspešnejšo in trdoživo publikacijo. Urednik je letosni letnik tudi opremil s posnetkom Prstovca, ki je povezan z njegovim zelo aktualnim zapisom Samotne vase pod Ratitovcem, ki kar kliče po rešitvi izumirajočih idiličnih vasev.

Letosni letnik bi lahko imenovali tudi »Jubilejni«, saj prinaša prispevke ob pomembnih jubilejnih dogodkih. Ob 30-letnici Loškega muzeja prinaša poleg programa priveditev oris nastanka in razvoja (F. Planina), nekaj misli ob 30-letnici (A. Pavlovec) in izvleček iz dosedanjih umetnostno-zgodovinskih razglašljajev E. Ceve z naslovom Umetnostni delež loškega ozemlja v preteklosti. Stoletnici rojstva znamenitega rojaka, biologa Ivana Regna sta posvečena dva prispevka, ki sta ju napisala dr. Anton Polenec in Božo Račič. Odprtje spominske plošče na rojstni hiši pesnika in dramatika Cvetka Golarja ob 90-letnici rojstva dopoljuje natisk njegove zadnje ljudske komedije Slepé miši s prispevkom o njegovem dramatiku (J. Krek). Končno se spominja mladostnega kulturno-prosvetnega udejstvovanja dr. Franceta Koblarja v železničnih Niko Žumer, s tem prispevkom so se LR oddolžili 80-letnici rojstva. Prispevka v oddelku, ki je posvečen NOB, sta letos precej obsežna in se ločita od prejšnjih. Janko Berčič in Ludvik Jugovič sta objavila seznam žrtev fašističnega nasilja v loški občini, ki bo lahko uspešno rabil lokalnemu zgodovinarju NOB, obenem pa je pretresljiv dokument, faktografski dokument fašističnega nasilja. Objava dnevnika Lokačeve mame (Cirile Zupanc) pa nam omogoča doživljjanje medvojnih let z drugega zornega kota, zapis ki je zaradi svoje iskrene preprostosti in rednosti enkraten.

Osrednji del »Razgledov« prinaša razprave in prispevke o solstvu (J. Jamar-Legat in inž. S. Sabec), — o delavskem gibanju v Škofji Loki pred drugo svetovno vojno (Jože Rozman) — o Škofji Loki kot slovenskem Barbizonu (A. Pavlovec), — o stavbeniku Molinaru (F. Štukl) — o začetku in koncu visokih Kalanov (ing. P. Hafner). Nadaljevanje prejšnjih razglašljajev pa predstavljajo

prispevki: dr. P. Blaznika Zahodna meja loškega gospodstva po urbarju iz 1630 in po skici iz 1771, dr. A. Ramovša Okamenelo življenje v loških hribih in dr. A. Polanca Pajki s Pasje ravni (1030 metrov).

V zadnjem razdelku je še več krajših in daljših zapisov. O podobi dosedanjih LR (15 letnikov) govorji F. Planina, ki piše še o muzejskih izletih in o novem imenovanju mestnih delov in ulic in je tako najplodovitejši sode-

lavec. Franci Štukl piše še o statutu škofjeloške občine iz leta 1901 in o upravi in arhivu občine Sora. O razstavah v muzejski galeriji piše A. Pavlovec, J. Eržen pa nadaljuje prispevke h kroniki Škofje Loke. Ob tako pestri in zanimivi vsebini bo tako lahko vsakdo našel dovolj zanimivega branja, ne smemo pa poleg tega pozabiti na znanstveno vrednost nekaterih prispevkov, ki širi znanje o Loki tudi v širini sveta.

J. Krek

18 razstav v minulem letu

V soboto, 27. decembra, so na Jesenicah v mali dvorani delavskega doma odprli prvo samostojno razstavo slik člena likovne sekcije DOLIK Joža Dakskoflerja. Slikar sodi v mlajšo generacijo dolikcev, ki so organizirani pri DPD Svobodi Tone Čufar, vendar se kot tretji član DOLIK predstavlja s svojo prvo samostojno slikarsko razstavo. Razstavlja 25 svojih slik izdelanih v olju, akvarelu in tušu. Odlikuje ga predvsem zelo obsežna barvana skala in izredno širok izbor motivov.

Joža Dakskofler se ukvarja s slikarstvom že zelo dolgo, bolj intenzivno pa slika od leta 1962 dalje. Doslej je razstavljal na številnih kolektiv-

nih razstavah likovnih delčanov DOLIK na Jesenicah in zunaj Jesenic. Čeprav je s svojim poklicnim delom kot učitelj na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah dovolj obremenjen, veliko svojega prostega časa porabi za slikanje in sodelovanje z DOLIK. Razstava njegovih slik bo odprtta do 7. januarja.

S samostojno slikarsko razstavo Joža Dakskoflerja zaključuje likovna sekcija DOLIK s svojo letosnjo razstavno dejavnostjo. V njihovi organizaciji je bilo letos izvedenih doma in zunaj Jesenic 18 razstav, od tega 13 slikarskih, ki si jih je ogledalo čez 20.000 ljubiteljev likovne umetnosti.

-je

Resnični Dan oddiha v Podnartu

Preteklo soboto in nedeljo se je domačinom v Podnartu in okoličanom predstavil po dolgem molku spet domači aktiv Svobode; tokrat so se podnartovski kulturniki pričazali številnim obiskovalcem z delom V. Katajeva Dan oddiha. Nadvse zanimiva interpretacija te komedije je znova poudarila, pokazala javnosti, da je pod okriljem kulturnih dejavnosti še vedno poleg pevske sekcijske, izvajalne domačinov v dramatiki.

Klub tujemu avtorju in delu so izvajalci tako prisrčno in občuteno podajali svoje vloge, da je bilo občinstvo dostikrat resnično navdušeno, zadovoljno.

Cudovita in enostavna scena na režisera M. Murka je približala gledalcem že tako realno podobo časa, jih preprosto in nehotne vpeljala v igro in obdobje.

Posebej je lahko pohvaliti dve, tri vloge Jaka Rakovca (Zajčev) ter Stanka Beštra.

Vsekakor bodo gledalci v slehernem kraju Gorenjske, kjer bo ansambel nastopal, resnično zadovoljni in pote-

šenil.

Prav tako so izvajalci lahko ponosni, da so že ob sami premieri povabljeni v goste prek meje svoje občine. S takšno aktivnostjo in planom bodo kos bodočemu delu — drami, katero imajo namen postaviti na oder do marca.

Zal je treba priznati, da razen par stalnih agilnih starih delavcev (T. Solar) ni odziva, oziroma sodelovanja starih članov in ljubiteljev Talijenega hrama.

Pozdraviti je treba in vzeti za vzor iste člane dramske sekcijske, ko pod okriljem domače kulturne hiše neumoreno in častno zastopajo svoj okoliš tudi na pevskem področju. Uspehi in trdo delo so mladim Podnartčanom perspektiva v obvezu, da bodo na tak način in s takim elanom resnično lahko zastopali v bodoče ne le domači kraj, marveč ves ta gorenjski kot, v katerem je dolgoletno mrivilo uspavalo mnoga imena in dejavnosti.

F. Murko

ZARADI IZREDNEGA ZANIMANJA SMO PODALJŠALI

veliki novoletni popust do 15. januarja 1970

PRIHRANILI BOSTE MNOGO DENARJA, ČE BOSTE NAKUPOVALI V ENI OD PRODAJALN METALKE V LJUBLJANI
— Titova c. 24 — Stritarjeva ul. 7 — Topniška c. 9 V DOMZALAH — Ljubljanska c. 63

hladilniki — popust 45 odstotkov

na primer:	stara cena	nova cena
HIMO 801	875,00	467,80
HIMO 1301	1280,00	694,30
EKA 851	889,00	467,80

peči na olje — popust 10—12 odstotkov

na primer:	stara cena	nova cena
EMO 5	650,00	617,75
EMO 8	835,00	777,90
EMO 8 T	957,75	858,00
EMO 8 T Luxus	1047,15	938,10

posoda — popust 30—40 odstotkov

(EMAJLIRANA IN ALUMINIJASTA — uvoz iz CSSR in POLJSKE)

vsi izdelki Gorenja popust 12 odstotkov

na primer:	stara cena	nova cena
Pralni stroj PS-652	2837,00	2496,55
PS-635 PEA	3038,00	2673,45
Stedilniki E 316		
G-Superlux	2096,00	1844,50
EP 616		
G-Lux	1215,00	1069,20

Obiščite naše prodajalne in zahtevajte blago s popustom!

metalika
EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA - DALMATINOVA 2

Kakšne bodo odslej loške klobase?

Ko stopiš zdaj v obrat škofjeloškega mesarskega podjetja, zagledaš že v njegovem starem delu bleščeče stroje, vozičke, dolgo delovno mizo in mesarje v belih haljah. Z zateglim glasom se oglaša velik železen zaboj, avtomatizirana zahodnognemška polnilka, ki dobesedno bruha iz sebe salame. Na drugem koncu meša velik, bleščeči blitz mesno testo. Ko greš skozi ta prostor in odpreš vrata, se iznenada znajdeš v pravi dvorani. Njena čelna stena je iz nerjavečega jekla in na njej drhtijo občutljivi kazalci v merilnih napravah. Zajame te hrum, kot da bi stal ob slapu: to so dimnice, ki jih je podjetje

jeseni 1969 uvozilo iz Zahodne Nemčije. Malo vstran višijo na stojalih kranjske klobase in se hladijo. Na levi strani je dimničar odprl tuš in v sikajočem šumu ga je obdal oblak sopare in se dvingil od hrenovk. V čistem, novem skladišču v posebnem prostoru višijo salame z napisimi »šunkarica«, »ljubljanska«, »dravska«, nedaleč proč pa mortadela in tlačenka. Iz plastičnih gajbic kukajo kranjske klobase, hrenovke, salama v koncih...

Na prenovljeni predelovalni obrati so škofjeloški mesarji v resnici lahko ponosni. Poslej bodo njihovi izdelki, ki so znani po svoji ka-

kovosti, še boljši in lepši. Poleg tega pa lahko upravljeno računajo, da bodo povečali svojo proizvodnjo za 25%. Najsodobnejši zahodnognemški stroji in nova proizvodna hala so bili zelo dragi. Kljub temu pa so škofjeloški mesarji julija lani na Jesenicah svečano odprli mesnico v novem supermarketu, kupili mesnico v Velenju in mesnico na Šmartinski cesti v Ljubljani. Kako so to zmagli? Ze leta nazaj v podjetju ne delijo dobička, osebni dohodki zaposlenih so zmerni, vsak dinar pa, ki jim ostane, skušajo čim bolje obrniti. Zato sestavlja zdaj prodajno mrežo škofjeloškega mesar-

skega podjetja 23 poslovalnic, raztresenih po vsej zahodni Sloveniji od Jesenic do Divače. Dve prodajalni sta na Jesenicah, 5 jih je na področju kranjske občine (mesnica »v kotu« na Maistrovem trgu in mesnice na Orehku, Primskovem, v Zg. Bitnjah in Britofu), 7 v Ljubljani (na Levstikovem trgu, na Dolenjski cesti, na Šmartinski cesti, v Trnovskem pristanu, na Gameljnem in dve v Šentvidu), 5 jih je v Skofji Loki, nato pa so še v Radovljici, na Bledu, v Velenju, in Divači. Poleg tega je škofjeloško podjetje že kupilo prostore v Kobariju, v Senožečah, v Šiški in v Soseski 6 v Ljubljani. Namerava jih usposobiti za

svoje nove mesnice. V letu 1970 želijo v Skofji Loki raztegniti tega še popolnje urediti svojo klavnico, ki jo je posebna komisija uvrstila med 11 prvorazrednih klavnic na Slovenskem (vseh skupaj je 130). Spremenili bodo tudi svoj sedanji naziv Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka, Mesoiždelki in izbrali ustreznejšega, s katerim se bodo lahko še uspešneje uveljavili na domačem in italijanskem trgu.

Ob teh svojih uspehov čestita delovna skupnost Kmetijskega gospodarstva Škofja Loka vsem svojim odjemalcem za praznik skupščine občine Škofja Loka in se toplo priporoča.

Tudi na podeželju je treba graditi samopostrežne trgovine

300 zaposlenih, za 110 milijonov (novih) prodanega blaga, poprečni mesečni osebni dohodek na uslužbence 1220,00 din — to so trije najbolj zgornji podatki, vzeti iz »osebne legitimacije« veletrgovine Loka Škofja Loka, podjetja, ki prek svojih prodajalnih krije 60 odstotkov potreb v matični komuni in ki sega že tudi na sosednje zelnine, čez občinske meje. Težko bi verjeli, da ima še 18 let in da je ob rojstvu premoglo vsega eno trgovino. Ustanovili so ga leta 1952, dva dogodka — razpustitev okrajinov magazinov in osamosvojitev trgovske dejavnosti — pa sta nekaj mesecev pozneje temeljito pospešila njegovo rast. Iz detajlističnega se je spremenilo v grosistično podjetje. Zalagalo je Škofjo Loko z okolico ter Poljansko in Selško dolino.

Nov preobrat je prinesel tudi leto 1958. Takrat so se prodajalne, zadružne in druge, začele združevati. Veletrgovina Loka je bilo najprej priključeno trgovsko podjetje Gorenja vas, štiri leta kasneje pa še maloprodajni lokalni v Hotavljah, na Trebiji in v Sovodnju. S tem so izredno pospešili razcvet trgovine na drobno in dokazali, da se ključ do naglih uspehov skriva prav v integraciji. Že omenjenim trem trgovinam je

zato kmalu sledila sedmerica preostalih maloprodajnih podjetij v občini.

LOSKA KAVA — POJEM DOBRE KAKOVOSTI

Danes ima veletrgovina Loka lastno, široko razvijano prodajno mrežo. Prek nje pride med domače potrošnike več kot polovica vseh prodajnih izdelkov, zalaga pa tudi nekatera sorodna podjetja v Ljubljani, Trbovljah, na Go-

renjskem, Tolminskem in Notranjskem. Najbolj znana je vsekakor loška črna kava. Gre za posebno mešanico ter samosvoj način praženja, ki je seveda skrivnost. Prihodnje leto nameravajo pražarno razširiti, modernizirati in vajo investirati 500 tisoč N din. Sedanje zmogljivosti namreč ne zmorcejo več kriti povpraševanja.

Hkrati s pražarno bodo odprli tudi novo skladišče ter povečali izbiro galerijskega in živilskega blaga.

SKRB ZA ODROCNE KRAJE

Zanimivo je načelo, ki so ga pri veletrgovini Loka sprejeli leta 1968. Podjetje se je takrat odločilo, da bo zgradilo več novih samopostrežnih prodajal, in to v manjših vaseh ter naseljih, kjer preskrba z živili ter drugimi živiljenjskimi potrebsčinami že od nekdaj šepa. Vodstvo se zaveda, da takšna politika trenutno sicer ni najprimernejša, da bi bilo vlaganje v trgovine po

mestih ekonomsko bolj upravičeno, ampak tudi ljudem na podeželju je treba omogočiti normalen nakup. Samopostrežne trgovine so doslej dobile vasi Pirniče, Davča, Sora, Sovodenj in Reteče, v prihod-

VELETRGOVINA

ŠKOFJA LOKA

njih dveh letih pa jih mislijo zgraditi v Sv. Duhu, na Gameljnah, v Demšarjevem naselju, v Podgori pri Sentvidu in v Brodih pri Vižmarjah. Postavitev podobnih, samo nekoliko večjih lokalov je predvidena še v nekaj krajinah (Češnjica, Medvode, naselje VI. v občini Ljubljana — Šiška itd.).

POMANJKANJE NOVIH KADROV

Poprečni mesečni osebni dohodki na zaposlenega znašajo, kot smo že omenili, 1220,00 N din in se dvigajo skoraj vzporedno z večanjem prometa (slednji je lani naraštel za 25 odstotkov). In vendar so na upravi podjetja malce zaskrbljeni, saj jim primanjkuje novih kadrov. Čeprav je podjetje že preraslo občinske okvire in postal gospodarska organizacija srednjega tipa, se število uslužbencev zadnjih 6 let ni bistveno povečalo. Danes potrebuje sposobne, fakultetno izobražene ljudi, ki bi edini lahko dvignili organizacijo poslovanja na višjo raven, vendar zanimanja ni. To slabost skušajo nadomestiti z uvajanjem sodobnejše opreme. Letos bodo na primer kupili električni računalnik in več modernih naprav ter zanje odrinili 1 milijon N din.

— Ig

Cenjeni potrošniki, izkoristite priložnost!

VELIKO ZNIŽANJE CEN

Moški zimske plašči
Moške obleke
Moški suknjiči
Smučarske hlače

že od 120 din dalje
že od 250 din dalje
že od 120 din dalje
že od 90 din dalje

VELIKA IZBIRA RAZNE KONFEKCIJE, PLETENIN IN PERILA

Metrsko blago za ženske plašče, ženske in moške obleke po tovarniško znižanih cenah!

že od 40 din dalje
že od 70 din dalje

Moške hlače
Vetrovke

Posebno vas opozarjam na veliko znižanje cen pri moških srajcah — razne vrste srajc, že od 20 din dalje.

Ženski zimski plašči
Krila
Vetrovke (bunde)
Smučarski kompleti

že od 160 din dalje
že od 20 din dalje
že od 70 din dalje
že od 150 din dalje

PRODAJAMO TUDI NA POTROSNISKI KREDIT

LJUBLJANA
Modna konfekcija
PRODAJALNA KRAJN
Koroška cesta 12
(pri restavraciji Park)

Proizvodni program Jelovice, lesne industrije Škofja Loka, vključuje danes montažne stanovanjske hiše in stavno pohištvo: vhodna, garažna, notranja vrata — pleskana in furnirana, okna in balkonska vrata ter okenska senčila.

JELOVICA

Jelovica nudi širok izbor tlorisov montažnih stanovanjskih hiš od najmanjše površine s $46 m^2$ do največje s $130 m^2$, tako da je omogočeno slehernemu kupcu, da si po svoji potrebah in zmožnostih izbere primeren tip hiše. Izbor je odvisen od števila predvidenih stanovalcev, od njihovega standarda, posebnih želja in okolja, kjer bo stala hiša.

Na izbiro so podkletene in nepodkletene stanovanjske hiše z dvema do pet sobami, z enim ali več sanitarnimi prostori, z zadovoljivimi ali obsežnimi pomožnimi prostori.

Stavno pohištvo je finalizirano in embalirano v transportno in vgraditveno embalažo. Je plod natančnih raziskav tržišča.

Sprememba proizvodnega programa montažnih hiš je zahtevala solidno preštudiranje in dosledno tehnologijo proizvodnje, ki se postopoma veča in bo dosegla letno proizvodnjo 500 hiš, organizacijo in opremo dolženega števila montažnih skupin, ki so sposobne teamsko v 14 dneh zgraditi in oddati hišo kupcu, in natančno obdelavo trga.

Razvit in preštudiran program je v preteklem letu narekoval rekonstrukcijo tovarne stavbnega pohištva, ki je obsegala:

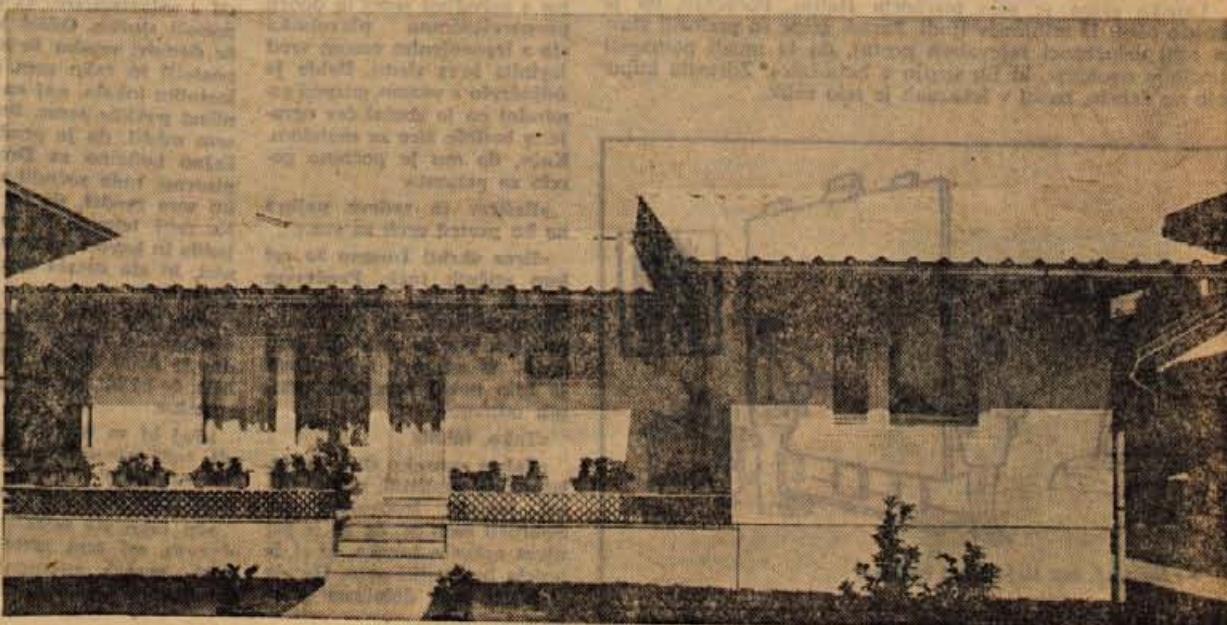
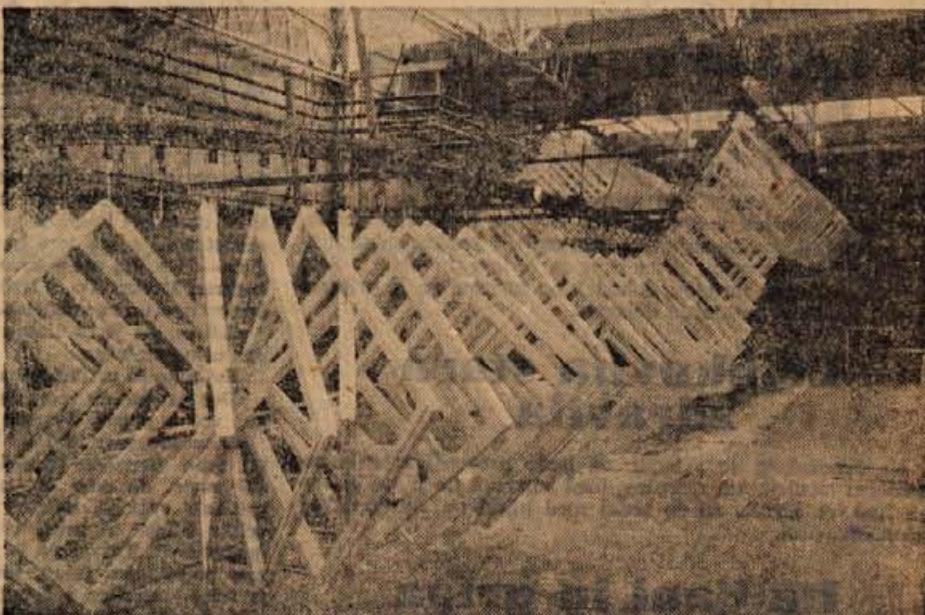
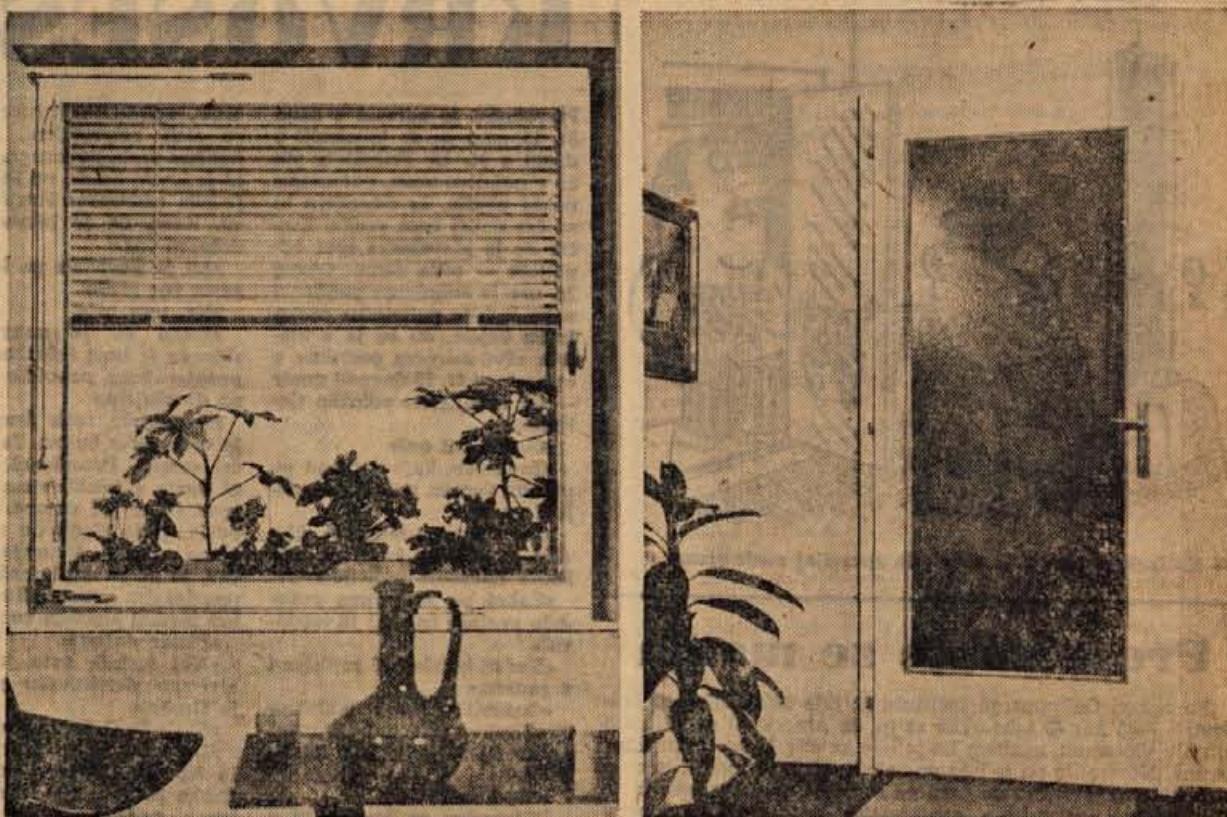
- izgradnjo nove kotlovnice
- izgradnjo novih sušilnic za žagan les s skladiščem za žagan les in ostale surovine
- izgradnjo obrata oken in vrat.

Poleg tega pa še ureditev obstoječih prostorov za dopolnilno proizvodnjo.

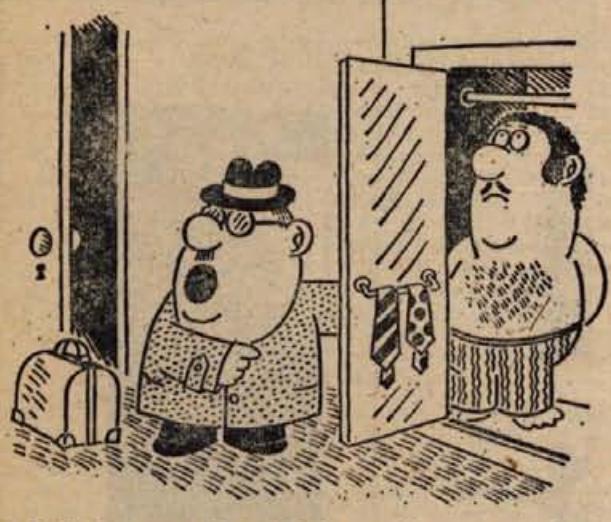
Z novo tehnologijo je tovarna sposobna ustvariti mesečno 5000 oken in 6000 vrat.

Izboljšovan proizvodni program tovarne, opustitev izdelkov, ki niso rentabilni, visoke investicije v modernizacijo podjetja se že bogato obrestujejo. Celotna realizacija podjetja se bo v prihodnjem letu dvignila za tretjino.

Tovarna si je z naložbo 18.000.000 dinarjev ustvarila solidno osnovno za nadaljnji obstoj in razvoj podjetja.

KRVOSES²⁰

— Kolikorat sem ti že reklo, da spravljam svoje stvari.

Prepričanje se menja

Po anketi Gallupovega instituta je bilo leta 1967 med študenti v ZDA kar 49 odstotkov za to, da Američani nadaljujejo vojno v Vietnamu, medtem ko je bilo za mir 35 odstotkov študentov. Novembra pa je bilo po anketi, ki jo je izvedel ta znanji institut za preučevanje javnega mnenja, med študenti le še 20 odstotkov »jastrebov«, medtem ko se je število »golobov miru« povečalo na 69 odstotkov.

Letošnja turistična Španija bo poceni

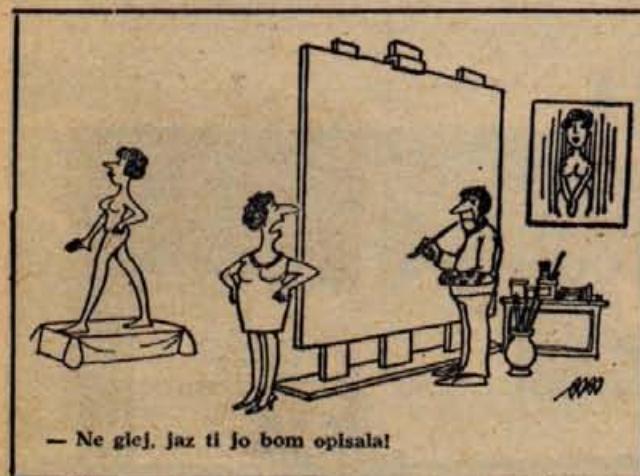
Vsa tako obljubljajo španski turistični delavci, ki se pripravljajo na boj za goste v novi turistični sezoni. Špansko ministrstvo za informacije in turizem je sporočilo, da se cene turističnih storitev v Španiji leta 1970 ne bodo spremenile. To pomeni, da bo Španija leta 1970 najbolj konkurenčna turistična dejavnica v Evropi. Nizke cene so že lani privabilo v Španijo 21 milijonov turistov, dohodek od turizma pa je prinesel skoraj poldrugo milijardo dolarjev.

Učinkovita stara zdravila

Na Japonskem so sklenili, da bodo preverili znanstveno vrednost medicinskih receptov, med katerimi jih je nekaj starih 2000 let. Menda so do sedaj med njimi odkrili že nekaj res učinkovitih.

Italijani in gripa

Lanska gripa je zelo prizadela Italijo. Poročajo, da je zbolelo okoli 15 milijonov ljudi. Zaradi gripe so preložili stavko tudi uslužbenci reševalnih postaj, da bi mogli pomagati številnim obolelim, ki jih vozijo v bolnišnice. Zdravila kupujejo na debelo, naval v lekarnah je zelo velik.

— Ne glej, jaz ti jo bom opisala!

Plavolasko je zdrezal v sobo št. 15, sam pa se je naselil v drugi s št. 16. Pripeljala sta se v najetenem vozu, potem sta nekaj popila, se odpeljala in se čez nekaj časa vrnila. Zvezcer se je plavolaska spet odpeljala — toda sama. Okrog 23. ure je anonimno poklicala neka ženska policijsko postajo in dejala, da se je v hotelu »Pri mirnem počitku« v bungalovu št. 15 dogodil umor — ter takoj nato odložila slušalko.

»Čudno, ali ne?«

»Zanljivo, kajne? Čemu pa pokliče ženska policijo in prijavlji umor?«

»Popolnoma preprosto. Menila je pač, da je njena dolžnost obvestiti policijo.«

»Zakaj pa ni potem povedala svojega imena? In naslov?«

»Ker ni hotela biti zapletena v zadevo.«

»Čudovito! Kako podobna so si najina sklepanja, Mason! Samo da bi jaz šel še korak dalje.«

»No, kako?!«

»Normalno se ženska, ki v kako zadevo noče biti zapletena, ne bo trudila, in jo šla naznanjat. Če pa brez postrankov misli zadevo naznani, bo povedala tudi, kdo je — razen če je ni kak spretan pravnik prej opozoril: »Vaša dolžnost je sicer, da policiji poveste o umoru, nobenega zakona pa ni, da morate ostati še dalje pri aparatu in povediti tudi svoje ime in naslov —. No, saj me gotovo razumete, Mason. To je tisto, o čemer moram razmišljati!«

»Zdi se, da je to stanje pri vas nekaj stalnega.«

»Da, tako se urijo možgani.«

»Domnevam, da veste še nekaj več o stvari, Tragg.«

»O seveda, marsikaj še! Motel smo temeljito preiskali. Saj veste, da smo ob takih prilikah večkrat naleteli na velike težave in imeli velike neviščnosti. Tokrat pa je primer popularna jasen. Moški je ležal s strehom v hrbot na tleh v sobi. Generalni direktor z osivelimi senči in dobro proporcionalirana plavolaska sta z izposojenim vozom vred izginila brez sledu. Dekle je odjadralo z vozom, gospod generalni pa je zbežal čez ograjo iz bodeče zice za motelom. Kaže, da mu je pošteno gorelo za petami.«

»Rešitev te zadeve najbrž ne bo pretrd oreh za vas.«

»Brez skrb! Imamo že cel kup stičnih točk. Predvsem imamo številko avtomobila. Ugotovili smo, da gre za izposojen voz in smo ga tudi našli. V njegovi notranjosti je bilo nekaj izvrstnih prstnih odtisov.«

»Tako, takol!«

»Tako nato, ko smo voz telefonico zaplenili, nas je klical lastnik izposojevalnice. Sporočil nam je, da se je pri njem oglasila ženska, ki si je hotela izposoditi avto. Hotela je imeti prav določeno vrsto

voza, ogledala si je vozove, ki so stali pripravljeni, pa ni končno vzela nobenega. V roki ji imela listek, na katerem je bila nedvomno številka voza. Kaže, da je iskala prav določen voz.«

»Ali je povedala za kakšne vrste voz gre?«

»Ne, tega ne!«

Mason se je nasmehl: »Morda je imel uslužbenec izposojevalnice nekoliko preživo domišljijo.«

Že mogoče, toda ženska se je vedla tako čudno, da je začel sumiti. Preudarjal je, če ni imela v misilih voza, ki je igral vlogo pri umoru. Ko je odšla, ji je sledil do naslednjega vogala. Vstopila je v voz, ki ga je vozil moški. Izposojevalcev avtomobilov si je brž zapisal številko voza.«

»Bister dečko!«

»Kot lastnik avta je registriran detektivsko podjetje Drake.«

»Šte z Drakom že govorili?«

»Do sedaj še ne. Storil bom to kasneje. Pisarna podjetja Drake je tu in hiši in sicer v istem nadstropju kot vaša. Stalno sodelujete z Pavlom Drakejem in ste njegov prijatelj.«

»To je res,« je dejal Mason in otresal pepel s cigaretom.

»Zato sem nekoliko prisluškoval naokrog. Priznam, da ni šlo za prava pravčata zaslijanja. Mason, temveč sem poizvedoval neslužbeno.«

»Razumem.«

»Iztaknil sem, da si Pavel Drake, kadar obdeluje kak važen primer in ostane vso noč v svoji pisarni, ob takih prilikah vedno naroči v bifeju takoj ob večnih vratih hrenovke in si jih da primesti v pisarno. Tega bi vam pravzaprav ne smel pripovedovati, kajti za rokohitrecu se nikoli ne izplača, če izblebeta svoje zvijače. Vsekakor sem davi v tej zajtrkovnici pil skodelico kave in se z lastnikom nekoliko pomenoval. Dejal sem mu, da sem slišal, da je ponoc predal porceljno hranovko izven hiše in da bi rad govoril z uslužbencem, ki je imel ponoc službo. Odšel je sicer že domov, vendar še ni bil v postelji in tako sem naročil lastniku lokala, naj ga telefonično pokliče zame. Snočetka sem mislil, da je prodal občajno količino za Drakejevo pisarno, toda začudil sem se, ko sem zvedel, da to pot ni šlo zanj, temveč, da je postal jedila in kavo vam in vaši tajnici, ki sta ostala vso noč v pisarni.«

»Da, tako je to, če je človek odvisen od uslug raznih ljudi,« je dejal Mason. »Bolej bi bilo, če bi bil šel sam po pregrizek.«

»Saj bi za to lahko poprosil tudi gospodično Street,« je odgovoril Tragg in se smehlja ozrl proti Dell.

»In tako ste seštel dve in dve in pri tem niste dobili štiri, ampak osemnajst. Je tako?«

»Dosej še nisem sestavljal nobenih računov. Usmerjam le vašo pozornost na stvari, ki si jih trenutno še ne znam pojasniti. Glejte, Binney Denham je bil izsiljevalec. Do zdaj še ne vemo, kaj je pravzaprav bilo s tem človekom. Delil je nekako knjigovodstvo v šifrah. Te tajne pisave dosej še nismo dešifrirali. Vsekakor pa smo v posesti raznih prstnih odtisov iz izposojenega avtomobila in nekaj cigaretnih ogorkov, ki smo jih našli v pepelniku voza. Poleg tega imamo še nekaj drugih oporišč, o katerih pa zaenkrat ne bi hotel govoriti. Če bi, recimo imeli vi slučajno kakega klienta, ki bi bil pripraven za izsiljevanje in ki ga je morebiti Denham takoli časa izsiljeval, dokler ni vaš klient sklenil rešiti se iz kremljev izsiljevalca na edini mogoč način, ki pri takem krovosetu lahko pride v poštev, — potem bi bila policija pripravljena ugoditi vašim željam, kolikor bi se v danih prilikah največ moglo storiti. Pogoj za to bi seveda bil, da bi tudi našli napori bili primerno upoštevani. Tako nam na primer ni popularna jasno, kdaj in kako se je naenkrat pojavila tista prijetno proporcionalirana plavolaska. Skratka — tega in onega sicer še ne vemo, našli smo pa že marsikaj in bomo znosili skupaj nedvomno še kar precej. Zato mislim, da bo parameter in premeten pravnik, ki ima klienta v tako slab kozli, storil prav in dobro, če bo od začetka sodeloval s policijo, pa tudi z okrožnim pravobranilcem. Na vsak način jo bo bolje vozil, kot če bo metal oblastem pesek v oči.«

»Ali govorite v imenu okrožnega pravobranilca?«

Tragg je ugasil cigareteto: »Tja, s tem omenjate nedvomno nekoliko kočljivo stvar.«

»Vaš okrožni pravobranilec mi namreč ni nč kaj naklonjen.«

»Da, vem.«

»Mislim, da je prav, če je pod takimi pogoji kazenski zagovornik nekoliko prevoden.«

»No, saj sem imel namen obiskati vas samo mimo grede. Kaže pač, da nimate namer dat mi kaka pojasnila.«

Mason je zmajal z glavo.

»Toda, bodite previdni! Poznam ljudi, ki misljijo o vas vse prej kot dobro. Res sem vam hotel dati samo prijateljski nasvet. To bi bilo vse.«

»Ali je seržant Holcomb zaposlen pri tem primeru?«

»Da.«

»Tako, takol!«

Tragg je vstal, si poravnal plašč in segel po klobuku. Nato pa je, smehlja se, dejal Dell Street: »Dostikrat vam pa človek kar s konice nosu razbere, kaj nameravate, Miss Street.«

»Res?«

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

64

Svojo pravo barvo sta pokazala prav te dni, ko je izvrsenjalni odbor stranke na njuno zahtevo izključil iz strankih vrst sodruga Nina Furlana, pristaša komunistične smeri v stranki, sodruga, ki je še štiri dni po izključitvi skupaj s sodrugom Jakobom Zorgo dal Slovencem v SHS prvo slovensko komunistično glasilo »Baklj«. Videti je, da bo Kristan skušal že v bližnji prihodnosti obračunati v stranki z levico, terjajočo komunistično usmeritev stranke in njeni združitev z ostalim revolucionarnim jugoslovanskim proletariatom. Slovenski socialisti tostran demarkacijske črte smo že zdavnaj obrnili Kristanu hrbet in upam, da ga bo kmalu obrnila tudi večina socialnodemokratičnega delavstva v Sloveniji in ne bo več dolgo in potrežljivo čakala na razcestju na Kristanovo milost, ali bo šel z njimi in delavstvom, ali pa bo še nadalje ministiral kot minister v meščanskih vladah. Mi smo se že odločili na združitev z italijanskimi socialisti komunistične smeri v enoto stranko ne samo v interesu revolucionarne rešilive socialnega, marveč tudi nacionalnih vprašanj. Ne bojimo se psovka, da smo izdajalci slovenskega naroda, ker vemo, da te psovke prihajajo iz krogov, ki jim je trkanje na slovenstvo samo sredstvo za doseganje njihovih osebnih koristi in za zadostitev njihovih sebičnih smotrov, njihovega nenositnega pohlepa po bogastvu, ki ga nameravajo izčemati kot gospodarji iz slovenskih delovnih ljudi, predvsem delavcev in kmetov. Kdor pa to počne, je resnični sovražnik ljudstva, pa naj se še tako trka na svoje domoljubne slovenske grude, okrašene s slovensko trobarvnicijo. Volkovi v ovčjih kožuhih bi radi prepričali ovce, da so jim bratje in sestre, v resnici pa samo prezje na čas, kako jim bodo ovce postale plen. Zato bodo psovke, sedaj namenjene nam,

padle nanje. To verujem in to bo potrdila prihodnost, morda že prav bližnja prihodnost...«

Tako govori Srebrnič, dokler mu v salonu ne zaploskajo.

»To ni slepomišenje z besedami,« čuti tudi osamljeni gost. Srebrničev govor mu je v marsičem odgovoril na vprašanja, ki so ga mučila, vseeno pa še vedno ni prepričan, če ima Srebrnič v vsem prav. So ti pomisliki zopet samo staro podzavestno kljubovanje izkušenemu človeku, s katerim je tako rad govoril in razpravljal kot učiteljičnik, a še raje oporekal, zraven pa se vselej čudil, zakaj se dvanaest ali trinajst let starejši prijatelj nikoli ne razjezi in ga ne nahruši z domišljivim golobradcem. »Vsekakor prijatelj mi je bil,« se gost v gostilniški sobi zaveda. »Drugače bi mi dal čutiti, da je starejši, zrelejši in bolj moder od mene, ki sem navadno ponavljal samo to, kar so mi vcepili v šoli profesorji, pa tudi sošolci, večinoma pristaši Edinosti. Samo gesla, stara preživelna narodnačka čitalniška gesla sem ponavljal, čeprav so mi bila tuja, že zdavnaj tuja, in so mi bili socialistični Srebrničevi pogledi bliže, mnogo bliže. Čeprav jih takrat nisem skušal sam dognati do kraja, sem jim moral vsaj pri sebi dajati prav in jih zagovarjal pred sošolci, Srebrnič pa sem marsikdaj ugoverjal, nalačič ugoverjal. Je Srebrnič to vedel? In je vedel, da me imajo v šoli za socialno demokratskega pristaša.«

Tega osamljeni gost v gostilniški sobi kobarskega hotela, ne ve.

»Sam Srebrnič svojih prerekanj s sošolci nisem nikoli omenil.«

Da, ta prerekanjal V teh prerekanjih je bil prav z mislimi, ki se jih je navzel pri goriškem socialističnem voditelju, vselej na vrhu. Nihče mu ni bil kos, da bi ga v debati ovrgel, a pri Srebrniču ni bil drugačen od svojih narodnačkih sošolcev.

»Pravzaprav bi se moral Srebrniču za svoje dijaško obnašanje opravičiti, si pravi, a čuti, kako je pravzaprav težko opravičevati se za čas, ki je zaradi vojne že tako daleč.« In vendar bi bilo pošteno, da bi mu odkril, da mi je bilo predvojno zahajanje k njemu bolj zabava kakor želja o temem razglabljanju o vprašanjih, perečih vprašanjih, o katerih bi moral razmišljati, pa nisem, vsaj dovolj resno in poglobljeno ne. Morda

bi bil potem na sedanji čas pripravljen in bi jasneje videl obrise prihodnosti. Tako pa niham in tavam po megli, a je megla gosta, vedno bolj gosta.«

Iz takega razmišljjanja ga vzdrami hrup, ko se odpro vrata iz salona in se gostilniška soba v trenutku napolni z živahno govorečimi ljudmi. Tu in tam ujame kak stavek, pa se čudi, ko po zunanjosti človeka presodi, da jih je ogovoril človek, ki se mu na rokah in na obrazu pozna, s kako trdim delom se prebjija skozi življenje.

»V Rusiji je bilo tako: zemljo kmetom, oblast sovjetom.«

»V Rusiji je bilo tako: neuk ne boš znal upravljati države! Zato se uči, uči in še enkrat uči! Tako je govoril Lenin.«

Največkrat je slišati besedo Rusija.

Morda bi poslušal to zmes stavkov in glasov, ko bi ne zagledal bradatega človeka in v njem prepoznal Srebrniča. Samo nekaj korakov od njega je v krogu, v katerem je tudi neka ženska, mlada lepa ženska, po obleki in frizuri videti mestna, bržkone Goričanka ali pa Tržačanka, Srebrničeva sodelavka. Vendar ga pogled na to žensko ne dvigne s stola, marveč Srebrnič, h kateremu se drenja skozi gnečo, dokler ne obstane pri krogu, ta pa se razmakne.

»Jože,« vzklinke in ponuja goriškemu socialističnemu voditelju roko v pozdrav, ta pa jo samo sprejme in ga gleda, kakor, da ga ne pozna. »Jože? Me ne poznaš več? Stano sem! Stano Zagari.«

»Ti?« se šele zdaj zgane Srebrnič. »Ti? Odkod pa ti? Spremenil si se! Zelo spremeniš. Resen, zrel mož si videti! Vesel sem. Zelo sem te vesel. Vidite, sodruži, to je moj prijatelj, moj prijatelj učitelj Stanko Zagari,« ga predstavlja krogu sodrugov okrog sebe, med njimi tudi lepi ženi.

»Federlova,« se predstavi učitelju Štefi in mu pogleda v sivomore oči, podobne Lehmannovim.

»Tajnica sodružne organizacije na Kobarskem,« doda Srebrnič. »Tajnica, na današnjem zboru izvoljena.«

»Torej domačinka?«

»Domačinka. Pristna domačinka, doma iz Borjan,« pomagajo Srebrniču tudi drugi.

»Jaz pa sem misil, da je Goričanka ali Tržačanka,« reče učitelj, Štefi pa se mu nasmehne.

Iz zapiskov pokojne Frančiške Krek (10)

Po Pustu brez mesa in masti

Novo leto je za nami, bliža se nam pustni čas — čas norčič in številnih starih običajev. Poglejmo, kaj je o tem času in o zimskih dnevih ter delu naslova napisala Frančiška Krek iz Luče v Selški dolini, katere zapiske smo objavljali že ves december lani, pa jih še ni zmanjkalo!

»Pred Pustom so hodili kodelniki. Prvi so bili trije kralji, v koretljih in s krono na glavi. Hodili so godci in pevci. Včas posamič, včas po dva skupaj. Ce je bila pred Pustom večja ohjet, so šli v maškare oblečeni, tudi po 12 skupaj. Poslali so pismo, če smejo vstopiti in plesat. Dobili so prostor za ples in pijačo.«

Za pustni čas so, razen norčič in plesa značilne tudi velike pojedine, prava »žrtja«, potem pa, o polnoči med Pustom in pepelnico, nastopi dolgo obdobje strogega posta, ki so ga naši predniki zelo spoštovали. Krekova tako piše:

»Ljudje so takrat varčevali, ker se je težko prišlo do groša. Na pustni večer so se pa dobro najedli — tako, da so se potem vagali, koliko je kdo težak. Vsak je bil rad težak, pa je misili, nocoj bom težji. Pa poskušali so,

kdo bo dolgi stol, ki je stal ob mizi, z eno roko dvignil tako, da bodo vse štiri noge ob strop potolke.

Ko je pustni večer minil, so vse zlo skrbno pomilli, še ročaje od burkelj, da bi ja vsa mast in zabela šla v kraj, in bi nobeden po nesreči kaj od masti v usta ne dobili. Ves postni čas niso poskusili mesta in masti.«

V kotu pred pečjo so stale burklje različnih velikosti, in tudi pihalnik. Pihalnik je bila votla palica, ki se je skoznjo v peč pihalo. Vse te burklje je bilo treba z vročo vodo pomiti.«

Za zimski čas, ko jih delo na polju ni priganjalo, so bila včas značilna različna domača dela, med njimi prav gotovo najbolj preja. O tej piše Frančiška Krek na dveh mestih v svojem zvezku. Najprej na strani 46 na kratko tole:

»Pozimi so ljudje živeli od

prevde. Kmet ni imel drugej dobit denar, kot za platno. Slaba luč je svetila, pa je predlo več predic, in so tekle včas dvojne statve v hiši. Gošpodar je tkal, pa v kakšni hiši tudi hlapec.«

In o »prevdi« še naprej na strani 63:

»Ženske so predle pozimi, in sicer je bilo treba presti zvečer precej dolgo, in zjutraj so jih klicali, da so vstale in šle prest. Posebno ob ponedeljkih zjutraj so zgodaj klicali. Šle so tudi na prejo. Je vuela kolovrat in predivo, pa je kam řla, v drugo hišo, prest. Včas se jih je več nabralo v kakšno hišo in so prišli še fantje in so zaplesali. Tem so rekli, da »prejo derejo.« In pravili so, da so enkrat v kajži prejo drli, pa je prišel hudič in jim je čeva po kolovratih namotov. — Gospodinja je predla pri sprednjem oknu, in dekle na klopi od vrat do mize. Tudi pastir je predel.«

O postnem času še tale kratek odlomek s strani 70:

»V prostem času so ljudje brali Pasijon. Šinkovec s Kričega brda je znal dobro brati, pa je šel po hišah in zvečer bral, da so vši poslušali.

Pri nas so oče brali Pasijon, da smo ga poslušali ta-

ko, da smo ga že zlo znali na pamet, ker se je to ponavljalo vsako leto. Mati so rekli, da oče najbolje berejo, da jih najložež lastopijo.«

Zimski čas je tudi čas kolin. Takrat, ko se pri hiši zakolje, je to domači praznik, čeprav je dela veliko. O tem prazniku Frančiška Krek nima kaj več zapiskov; bežno ga omenja le na dveh mestih. Najprej na strani 46, ko piše:

»Vsak kmet je imel bajto, pa tudi mnogi kajžarji. Bajtarji so bili ljudje, ki so bili kmetovi delavci. Prišli so vselej na koline, in ob prazničnih v goste. In so dobivali pozimi od vsake peke pri kmetu hlebec kruha.«

Pozneje, na strani 95, pa je Krekova zapisala tele verze, ki so za kolednike, ki prosijo darov, z manjšimi spremembami značilni tudi drugje:

»Hišni očka, gospodar! Dajte mi en dober dar. Na polico se stegnite, eno klobaso dol vzemite. Čez pol jo prerežite, pa oba konca podarite!«

Od običajev zapišimo tokrat še tiste ob žegnanju!

»Ob cerkvenem žegnanju je bila skrb gospodinje, da je naredila tudi veliko boba

(krofov), zraven vsega drugega. Vsak je dobil posebej »nekaj kop boba«, da ga je lahko razdajal ali pa sam pojedel. »Kopa« so štirje bobli. Kolikor je bilo poslov, je za žegnanje vsak enega svojega povabil, da je prišel z njim h kosilu v nedeljo opoldne.

Gospodinja je napekla in nakuhala, ker se je nabralo precej ljudi. Ce so bili bližnji sorodniki v drugi fari, so tudi prišli. Potem so pa šli od te hiše k njim, kadar so tam imeli žegnanje.

Za žegnanje so zlo skrbno vse posnažili in tudi pobelili hišo.«

Za objavo priredil:
A. Triler

**Gorenjski
kraji
in ljudje**

Ivan Selan — kartograf

Suhadolce so prijazna kmečko-delavska vasica, ki leži tri kilometre nad Mengšem. Ob drugem ovinku, če greste iz Most, stoji domačija, v kateri neutrudno riše različne zemljevide Ivan Selan. Le kdo ga ne pozna! V šolskih letih smo se učili brati zemljevid in smo tako spoznali tuje kraje, vsakemu šoferju je potrebna avto-karta, vojakom so nujno potrebne specialke ipd. Preveč bi bilo, če bi naštevali široko uporabnost. Pri večini naših zemljevidov piše navadno v spodnjem desnem kotu: Izdelal Ivan Selan. Tisto jutro, preden sem ga obiskal, še nisem veliko vedel o življenju tega Suhadolčana, o njegovem delu pa splet malo — čeprav ga skoraj vsak dan srečujem. Njegova nenavadna prijaznost in zgovornost pa sta mi tisto dopoldne veliko odprteli.

Sprejet me je v veliki dnevni sobi oz. v »hiši« kot pravimo. V desnem kotu stoji kmečka peč s klopo, v dveh drugih kotih knjižni omari, v levem je velika pisalna miza, na kateri je bilo vse polno raznih tušev, peres, ravnih, lup in podobnih risalnih ter pisalnih pripomočkov, seveda pa ne smem pozabiti glavnega: pod Selanovimi rokami je še malo prej dobival zemljevid popolnejšo obliko. Posebno domačnost pa dajejo sobi šopki pšeničnega klasja.

Roparski zaklad

JULIUS MADER | 64

Pri razpečevanju teh dolarjev so na Dunaju prijeli nekega Oberndorferja, ki je svoje nemško državljanstvo zamenjal za britansko. Po zaslijanju, ki so ga opravili ameriški tajni agenci, je zahteval, da ga odpeljijo v njegovo hotelsko sobo, od koder se je v trenutku, ko niso pazili nanj, pognal skozi okno v smrt. Javnosti je ostalo prikrito, da je Oberndorfer pred letom 1945 pripadal Himmlerjevi SD. Tu se sklepa veriga dokazov, čeprav si je zasačen razpečevalec sam zavezal usta.

Takrat je ameriški Secret Service s pomočjo Interpola odkril v francoskem mestecu Eguilles pri Marselju v neki kmečki hiši-ponarejevalska filiala in zalogu 234 000 000 dolarjev, vendar se ponarejevalci že prej izginili in odnesli s seboj tudi orodje in recepte... Pol leta pozneje, leta 1954, je bil glede ponarejevalstva profesionalni molčeči Scotland Yard prisiljen objaviti opozorilo: Protiponarejevalska služba Scotland Yarda lăže skladische ponarejenih dolarskih bankovcev v skupnem znesku od 3 do 5 milijonov dolarjev. Pri poizkusu, da bi spravil te bankovce v promet, je bil prijet neki Anglež. Bankovci so bili skoraj brez napake. Policija domneva, da so bili natisnjeni na kontinentu.

Na tretrji mednarodni konferenci za zatiranje ponarejevalstva leta 1950, na kateri so policijski in bančni strokovnjaki iz 38 držav razpravljali o naračajočem ponarejevanju po drugi svetovni vojni, je Anton Adler, eden najbolj uglednih mednarodnih strokovnjakov, izjavil: »Pred vojno smo imeli opravka z majhnimi ponarejevalskimi skupinami, ki so uporabljate improvisirane stroje, sedaj pa stojimo pred veliko, odlično financirano mednarodno tolpo, ki razpolaga z dobro organiziranimi tiskarnami.«

Take ponarejevalnice so doslej zasedili pretečno v Franciji in Španiji. Leta 1963 je bila na pritisk Interpola zasečena tako moderne opremljena delavnica v Barceloni, v kateri so delali Francozi.

Tako se je znova pokazala sled za mednarodnimi rušilci miru, ki jim je v Španiji velikodušno zagotovljen azil in dana vsa možnost rovarjenja. Poleg množice agentov SD, ki so v štiridesetih letih bili poslani v Španijo, se je tam nastanil tudi zloglašen SD-obersturmführer Otto Skorzeny, ki je svoj čas organiziral poslednji transport ponarejevalskega orodja v alpsko trdnjava.

Pri presoju naračajočega ponarejevanja dolarjev je treba imeti pred očmi tudi to, da je ostal nedotaknjen celotni esedjevski aparat za razpečevanje ponarejenega denarja. Vsi preprodajalc SD so ostali nekaznovani, kar jih je moralno naravnost spodbudit, da so ostali še naprej zvesti svojemu zločinskemu, obenem pa zelo donosnemu poslu. Njihove možnosti se po letu 1945 nikakor niso zmanjšale, saj so se osebe, ki so se svoj čas izručile v ponarejevalskem in razpečevalnem aparatu SD oddelka VI-WI RSHA, po letu 1945 znašle na najvišjih položajih v raznih bankah in bančnih konzorcijih.

Vsi ti pojavi kažejo, da poglavje podtalnih denarnih transakcij za financiranje fašistične dejavnosti še ni zaključeno. Tako se danes maščuje popusljivost določenih krogov zahodnih zaveznikov po letu 1945 do ponarejevalcev in meštarjev z esedjevskimi milijoni in do njihovih pomagačev.

Hitlerjev roparski zaklad v rokah njegovih dedičev deluje še danes proti življenjskim interesom ljudstva in narodov.

—NEC

Kmetija — zemljevidi

Sprehodimo se najprej po njegovi dosedanji poti. Nenavadna je za kartografa, ki ga upravičeno lahko pristevamo med samoraste umetnike.

Zibelka mu je stekla 18. novembra 1902. leta v Savljah pri Ljubljani. Ko je končal tri razrede osnovne šole, mu je umrla mati. Na njenem dohnu, v Suhadolah, sta takrat živelj dve starejši materni toti. Vzel sta 12-letnega dečka k sebi. Takoj je moral prijeti za delo na kmetiji.

Spal je, kot je bil takrat običaj, v hlevu in na seniku. Čeprav je bil še mlad, se je hitro utrdil in delal vse. Kljub večurni košnji, celodnevnemu oranju in podobnim težjim opravilom pa je vedno še našel nekaj časa za svoje nagnjenje, s katerim se je že rodil. Na seniku je imel mizico in svetliko ter zabol s knjigami, in to je bilo njegovo bogastvo, ki si ga je jemal v večerih. Bilo mu je šestnajst let, ko je šel na Grintavec. Da bi se lažje orientiral, si je prej izrisal natančen zemljevid Grintovčeve skupine. Pozneje so zvedeli za njegov talent tudi drugi in začeli je dobivati manjša naročila od šol in občin. Nekatrim je risal zemljevide domače okolice, drugim pa obsege in razporeditve njihovega ozemlja. Vse bolj pa si je želel zahtevnejšega dela.

Preobrat v njegovem življenju pomeni leta 1929, ko so ga poslali na pobudo takratnega okrajnega glavarstva v Kamniku v službo v Vojno geografski institut v Beograd. Drugi kartografi potrebujejo za pridobitev prakse tri leta, Selan pa je opravil že vse dela pri risanju zemljevidov po enem samem mesecu!

Vse bolj in bolj ga je vleklo domov, saj je imel v Suhadolah družino in kmetijo, ki sta zahtevali odčeta in gospodarja. Po letu dni se je vrnil, ko si je pridobil dovoljno prakso pri risanju najrazličnejših zemljevidov. Čeprav ga je drugače čakal zelo hiter karierski vzpon. Toda dom je le neprecenljiva vrednost in raje je zopet stopal za plugom in se samo v večernih urah in v zimskem času ukvarjal z zemljevidi.

Njegovo delovanje je bilo razpeto med kmetijo in risanjem zemljevidov, kar gre sicer drug od drugega daleč vsaksebi.

Od šolskih do reliefnih prikazov

Takoj po vrnitvi iz Beograda je izdelal najprej precej šolskih zemljevidov — ročnih in stenskih. V nekaj letih je izrisal vrsto tu-

rističnih, planinskih, fizičnih, panoramskih, upravno in ekonomskih ter avto kart.

Z posebne potrebe je naredil tudi geološke, industrijske, etnografske in celo lovške karte. Babil se je še s prikazi govedorejskih, vinorodnih, hmeljarskih in podobnih predelov. Omeniti je treba tudi zelo pregledno veročno karto Palestine.

Izdelal je tudi več modelov raznih stavb — tovarno Lek in Utok, pozneje Hotel Stara pošta v Kranju, partizansko usnjarovo v Kanižarici ipd. Posebno uspeli so umetno sestavljeni reliifi Kranja, Kamnika in Komne.

Kako pomemben je dober zemljevid, ve vsak vojak. Orientacijo štejejo po važnosti takoj za orožjem. Med drugo svetovno vojno je Ivan Selan izdelal partizanom mnogo tiskanih topografskih kart. Precej jim jih je izdelal tudi samo za posamezne zemljevid, zato je združil in odgnali so ga v Begunje. Pozneje so ga odvedli v Salzburg, kjer so ga dodobili uradu za železniške novogradnje kot tehničnega risarja. Pri delu je, kolikor se je največ dalo, sabotiral. Bil je odlikovan z redom za zasluge za narod.

Ni še dolgo od tega, ko je izdelal za Avto-moto zvezo Slovenije podrobni zemljevid v merilu 1:300.000 in je izsel tiskan pred dobrim mesecem. Za vsakega motoriziranega turista je ta karta velike vrednosti, saj mu je nujno potrebna.

Posebno natančno in zasmudno delo je risanje reliefnega zemljevida. Vendar se tudi tega ni ustrasil. Izdelal je reliefni zemljevid cele Slovenske od Učke do Celovca. Najteže pri tem je, da morajo biti spodnji deli upodobljeni v večjem merilu — kraški predeli. Alpe pa v manjšem, tako da je videti

ozemlje v perspektivi naravne oblike, hkrati pa se mora videti vsak grič, gora ali vrh tudi tako, kot se vidi z iste strani tudi s človeškim očesom. Selan je rešil tako, da si je zamislil razgledišče nad Kvarnerom v precejšnji višini in je objekte prenašal v omrežje perspektivno razvrščenih trapezov.

Kako izdelata zemljevid?

Ivan Selan pravi, da se do, sedaj še ni nihče zanimal, kako podrobno nastane zemljevid, zato je pripovedoval že z večjim veseljem. Najprej gredo na teren topografi in ga posnamejo ter napravijo trigonometrijsko mrežo. Vanjo izpolnijo komunikacije, reke, gorovje ipd. Te podatke dajo v Vojno-geografski institut v Beogradu. Ta material prevzamejo kartografi in izdelajo toliko »originalov«, kolikor je potrej barv na zemljevidu. V tiskarni se zatem tiska vsak namizani original posamezno in gre zopet tolkokrat v stroj, kolikor je barv. V zadnjem času že uporabljajo take stroje, ki tiskajo dve barvi, to sta pravzaprav dva stroja, ki tiskata drug za drugim.

Za karte manjšega obsega izdelata Selan originale za vsako barvo na podlagi katastrskih map. Ce je karta manjšega merila, vzame za osnovno vojaške specialke z merilom 1:100.000, 1:50.000 ali generalstabne z merilom 1:25.000. Ce hoče posneti večja področja, vzame za osnovno karte manjšega merila.

Na prvi original izris konfiguracijo — oblikovitost ozemlja (gorovja, vzpetine, doline), kar napravi s pomočjo višinskih črt — izohips. Lete se v ravinskem svetu rišejo na 2,5, 5, 10, 20 in 100

metrov, v bolj nagnjenem terenu so na 20 m, v goratih območjih na 50, v velikih strminah pa na 100 m. V skalovitih predelih, kjer višinska črta ni mogoča zaradi nedostopnosti terena, pa nariše oblikovitost skalovja po tamkajšnji naravi. Da je višinska oblikovitost bolje prikazana, napravi od morja do gorskih vrhov barvne gradačije, ki označujejo posamezne višine med izohipami in določenimi višinami. N. pr. od morja do 100 metrov zelenkasto, od 100-200 m svetlo zeleno-rumeni, do 500 m v rumenem tonu, nato rjava, rdeče in vrhovi v svetlo sivi, kjer leži običajno sneg. Vsako tako nianso barve je treba ploskvno vrisati na film posamezno. Torej je toliko originalov za prikaz konfiguracije kot je barvnih nians. Izohipse so tiskane stivo ali rjava barvo, skalovje pa je v bolj poudarjeni barvi — močnejša rjava ali sepija barva, lahko tudi oranžna. Da so na karti oblike bolj nazorne, je označena na določeni strani. Na drugih zemljevidih so sence narejene na južni strani, Selan pa jih dela na severni, saj je tako tudi naravno označeno in se tako tudi vidi.

Na original za modro barvo nariše celotno vodovje, ki ga zemljevid predstavlja (izviri, obzidani studenci, vodni rezervoarji, tekoči in usihači studenci, močvirja, potoki, manjše in večje reke, bajarji, jezera, morja) in globinske črte — izoblate, ki se rišejo od površine morja navzdol v globino. Z modro barvo so označeni tudi časi vponov v urah in minutah.

Za površino bajarjev, jezer in morij napravi posebej ploskovni original za precej spletejo modro barvo kot za isto, ki prikazuje gladino stojčih voda.

Sledi original za zeleno barvo, kjer so pri kartah večjega merila izrisani gozdovi, posamezne drevesne skupine, drevoredi, večje žive meje in posebno vidna posamezna drevesa na planem. Pri manjših merilih pa svetlo zelena predstavlja ploskve nizin in ravnin.

Naslednji original predstavlja komunikacije. Česte so navadno potem cinober rdeče, pri avto kartah pa rjave. Svetlo cinober rdeče položi na ceste z umetnim cestniščem — asfalt, beton, kocke. Rumena barva pomeni makadamsko boljšo cesto, slabša ali slabča cesta pa je prikazana samo z osnovno rjava barvo. V karmin rdeči barvi je označena vsa kilometraža. Med važnejšimi oddaljenjemi mest je oštrevlčena oddaljenost v krepkejših številkah, vmesne krajeve razdalje pa so izpisane manjše. S cinober rdečo barvo so obeležena pri planinskih in turističnih kartah markirana pot.

Na naslednji original izriče železnice — eno in dvotisoč-

ne, žičnice, naselja, hiše, cerke, gradove, mostove, brvi, spomenike, tovarne, mlíne, lovske, planinske in pastirske koče, razvaline, kamnolome in gramoznice, pokopališča, kapelice, lesene križe in na planem stoječe kažipote, kar se vse potlej tiska v črni barvi. Na tem originalu so pokazani tudi železniški kolodvori, postaje in postajališča ter prevozni trajekti med obalo in otoki. Če je zemljevid — na karto manjšega merila večina naštetih podrobnosti odpade zaradi preglednosti — nariše naselja s krogli in križi — pač po velikosti kraja. Vsa imena gora, krajev, naselij, predelov, voda in pokrajini ter naravnih in drugih znamenitosti izpiše ravno tako na ta original. Mejni prehodi so na šolskih zemljevidih označeni običajno s črno barvo; pri avtokartah pa z rdečo.

V nasprotju z drugimi zemljevidi, kjer so imena tiskana ali napravljena s šablonskimi, izpisuje oz. izrisuje Ivan Selan vsa ta imena prostoročno in sicer v oblikah, ki ustrezajo določenemu geografskemu elementu. Izpisuje 10–12 različnih črk.

Ročno izrisani napis, če so v redu izdelani, se ustreza prilegajo zemljevidu, značilne poudarjajo podane znake (naselje, gore, vode ipd.) in vsebinsko karte lahko zelo obogatijo, ker jih je možno na isti prostor s potrebnim izkrivljanjem vnesti dvakratno več kot navadnih tiskarskih ali celo šablonskih črk.

V kartografiji je ustreza izdelava časopisja z visoko stilizacijo res najzahtevnejše in najdolgotrajnejše delo, ki zahteva posebno koncentracijo duha in ročnih gibov. To je tudi vzrok, da v doseganjem zmehaniziranem času vedno pogosteje vidimo industrijsko ali šablonsko »brezdušno« prirejene zemljevide. Kdo pa se bo še danes ubadal z »nepotrebним« trudom, ko je pa brez tega lahko tudi in še hitreje denar!

Kot zadnji original izdelava državne, republike in ostale meje in to v vijoličasti ali zeleni barvi.

Delovni čas od 8. do 23. ure

Za en zemljevid je potrebno tudi do 16 posameznih originalov, ki jih tiskarna drugega za drugim dotiska v skladno celoto.

Vsi originali se morajo polnoma skladati (ujemati), da potem v tisku ne pride npr. voda na cesto, železnica na reko itd., kar bi se sicer v zelo ozkih dolinah pravlahko zgodilo. Vse črte originala je Ivan Selan z raznimi ustreznimi peresi z izbranim tušem.

Zanimivo je, da se po njegovi krvidi še ni razmazal niti en primerek. Pri tiska-

nju zahtevnejših zemljevidov je tudi sam navzoč, da sproti določa ustrezne barve.

Zemljevidi, ki jih je on izrisal, so vsako leto natisnjeni v več stotisočih izvodih (predvsem šolski in turistični).

Pokazal mi je veliko primerkov domačih in tujih zemljevidov. Resnično so njezini v primerjavi z drugimi prava umetnina, saj so neprimerno natančnejši in naizkornejši.

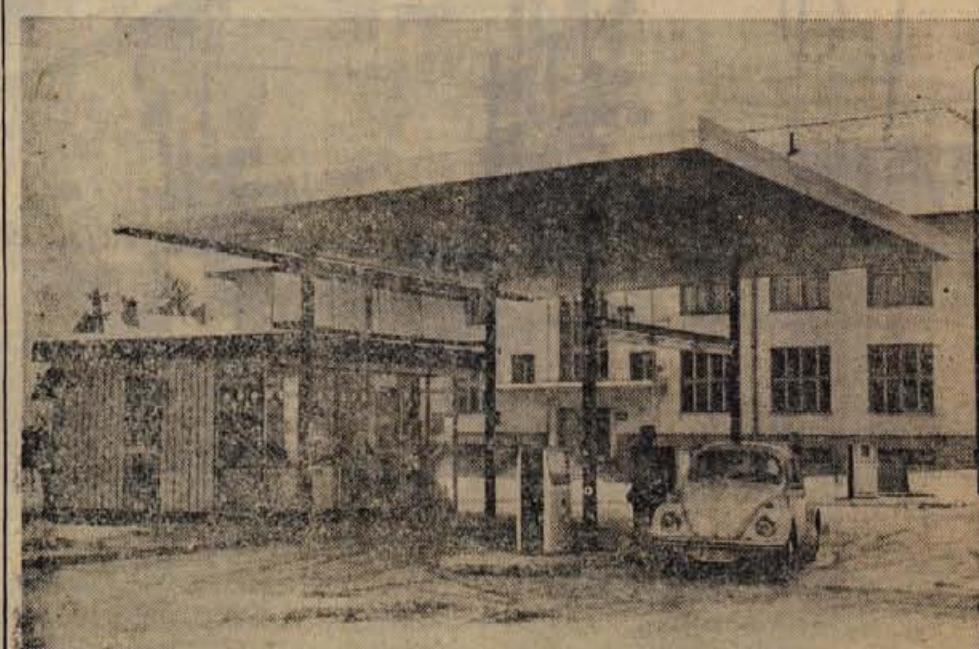
Po potrebi gre Selan tudi sam večkrat na teren zaradi sprememb in novih podatkov.

S kmetijo se sedaj ne ukvarja veliko. Svoje posestvo je že v povojnih letih oddal v obdelovanje obdelovalni zadrugi, pozneje pa deloma agrokombinatu Emona. Tako sedaj živi samo za kartografijo. Njegov delovni dan se začenja okrog osme ure, konča pa ob desetih, enajstih. Z vztrajnim delom je tako narisal že 317 zemljevidov. Riše jih različno dolgo, tudi po letu dni. Ceprav je že prekoračil 67. leta in ni bilo njegovo življenje ravno lahko, mu je ostala roka mirna; železna volja ter smisel za red in lepoto pa ima že prirojeno.

Daljše zapise o talentiranem Ivanu Selanu so objavili že različni časopisi in revije po vsej Jugoslaviji. O njem so posneli tudi filmske novice z naslovom Seljak-kartograf. Je tudi član Geografskega društva Slovenije.

Vprašal sem ga še, kaj želi v prihodnjem letu ljudem naše dežele. Pravi, da bi želel na svetu mir, vsakomur posebej pa mnogo sreče, zadoljivstva in predvsem zdravja. Tudi mi, dragi naš kartograf, ti kličemo še mnogo zdravih in plodnih let!

Ivan Sivec

Nova bencinska črpalka na Češnjici pri Železničkih, prvi tovrstni objekt v Selški dolini. Uslužbenec pravijo, da je dobro obiskana. — Foto: F. Perdan

Slikopleskarstvo

Škofja Loka

telefon 85-340

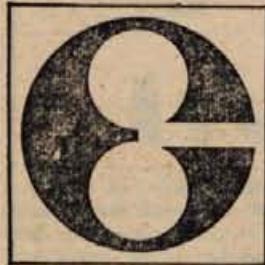
IZVAJA:

- slikopleskarska dela
- fasaderska dela
- brizganje plastičnih ometov
- polaganje zidnih in stropnih tapet
- polaganje plastičnih in sintetičnih podov
- Crkoslikarstvo

Dela izvajamo po nasvetih arhitekta

Naše geslo: kvaliteta in zmerne cene

SE PRIPOROCAMO IN CESTITAMO VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OBČANOM ZA OBČINSKI PRAZNIK SKOFJE LOKE

ELRA

Tovarna, ki je zrasla iz nič

Menda ga ni stanovanja, hiše ali sobice, kjer bi v teh puščih zimskih dneh peči ne imele glavno besedo. Peči vseh vrst — na drva, premog, olje in plin — nam lajšajo življenje in odganajo mraz, ki sili skozi okna, ki puhti iz zidov ter leze človeku pod kožo. Če v bližnji trgovini z gospodinjskimi aparati vprašate, kaj se trenutno najbolje prodaja, bo odgovor vedno enak: grele, peči, plinske bombe... In če hoče kak uslužbenec tovarne plinskih oziroma električnih naprav vzeti dopust, je bržkone deležen hude kritike. Kaj pa misliš, tovariš, mu pravijo, sredi sezone smo. Raje premisljuj o nadurah, ne o dopustu!

Tudi v tovarni Elra Škofja Loka delajo s polno paro. Srečo ima, kdor najde direktorja ali šefe posameznih oddelkov prostre. Obiskovalci si dobesedno podajajo kljuko, telefoni zvonijo, tajnice so neprestano na nogah. Iz pritličja, iz tovarniških obratov, prihaja zamolkel, enakomeren ropot strojev, ki bruhačijo vijke, cevi, ohišja, spirale, gorilne panele in kdo bi vedel kaj še. Tako je vsako leto, ko pritisne mraz. Elrini grecni aparati preplašijo trg. Redki, vse bolj redki so Slovenci, zlasti Gorenjci, ki ne poznajo njenega imena. Le-to se blešči na kuhalnikih, pekačih, ročnih akumulatorskih svetilkah,

luksuznih kombiniranih štedilnikih, kodralcih las ter seveda na znanih plinskih pečeh aida, alda super, alda catalitic in super ser. Podjetje, ki je novembra lani slavilo 15-letnico svojega obstoja, si z naglimi koraki utira pot v sam vrh jugoslovanskih proizvajalcev gospodinjske opreme.

Toda začimo od začetka. Elro so ustanovili leta 1954. O kakšni tovarni sprva kaj-pak ni bilo ne duha ne sluha. Podjetje, pravzaprav servisna delavnica za popravilo elektro in radio aparatov, je zaposlovalo vsega 15 ljudi. Nastanili so se v starem Koširjevem milnu ob Selščici. Edini nalogi delavcev sta bila opravljanje raznih servisnih storitev in popravilo radijskih sprejemnikov, katerih število je po vojni skokovito naraslo. Kasneje so pričeli izdelovati še električna spajkala.

Prvo važno prelomnico v razvoju Elre pomeni leto 1959. Tedaj je kolektiv po stopoma opustil servisno dejavnost in se preusmeril na proizvodnjo avtomobilskih radijskih sprejemnikov, elektromotorjev za šivalne stroje, cigaretnih vžigalnikov in ročnih akumulatorskih svetilk. Hkrati je prevzel izdelavo šibkotočnih transformatorjev za Iskro Kranj. Ne-kaj mesecev kasneje so se lotili rekonstrukcije notranjosti bivšega nunskega samostana, saj jim je mlini ščasoma postal pretesen. Preselili so se v nove prostore (leta 1961) in naglo večanje števila zaposlenih sta omogočila ponovno razširitev proizvodnje — tokrat na gospodinjske aparate, kuhalnike in električne peči. Naslednjih nekaj sezont bo v kroniki Elre ostalo zapisanih z veli-

kimi črkami. Serije so namreč naglo rasle, rastla pa je tudi kvaliteta posameznih izdelkov. In že smo pri letu 1966, ko podjetje — po pogodbi z Iskro Ljubljana — prevzame proizvodnjo televizijskih stabilizatorjev. Prvo leto so jih naredili 45 tisoč, predlanskim 62 tisoč... Obenem velja omeniti še en važen dogodek, drugo prelomnico, ki je nekdanji servisni obrat končno spremenila v tovarno: priključitev pilarnje Rateče. Elri so se tako rekoč čez noč odprle možnosti za razširitev podjetja. Odločili so se, da bodo v Ratečah zgradili povsem novo, sodobno tovarniško poslopje. Leta 1966 so začeli s prvo fazo del in zanj porabili 120 tisoč N din. Dve leti pozneje, ko je bila zaključena tudi druga faza gradnje, so že imeli na razpolago 1000 kvadratnih metrov veliko, moderno opremljeno dvorano. Vanjo se je preselila emajlirnica in kasneje tudi celoten obrat gospodinjskih aparatov. V tretji, najobsežnejši etapi, s katero so pri-

dobili nadaljnjih 5000 kvadratnih metrov površin, so za investicije potrošili 4 milijone in pol N din, dogradili tovarno, skladišča ter poslovne prostore in tako dokončno zapustili neprimereno poslopje bivšega samostana. Skupna naložba je znašala 6 milijonov 350 tisoč din; 35 odstotkov stroškov so krili iz lastnih sredstev, nekaj je bilo bančnih kreditov, ostalo pa posojila izvajalca del gradbenega podjetja Tehnik.

»Da smo zadnja leta ogromno investirali, je razvidno iz delitvenega razmerja med skladci in osebnim dohodkom, ki znaša 35:65,« so nam povedali v upravi. »Kolektiv se je zavestno odpovedoval višjim prejemkom.«

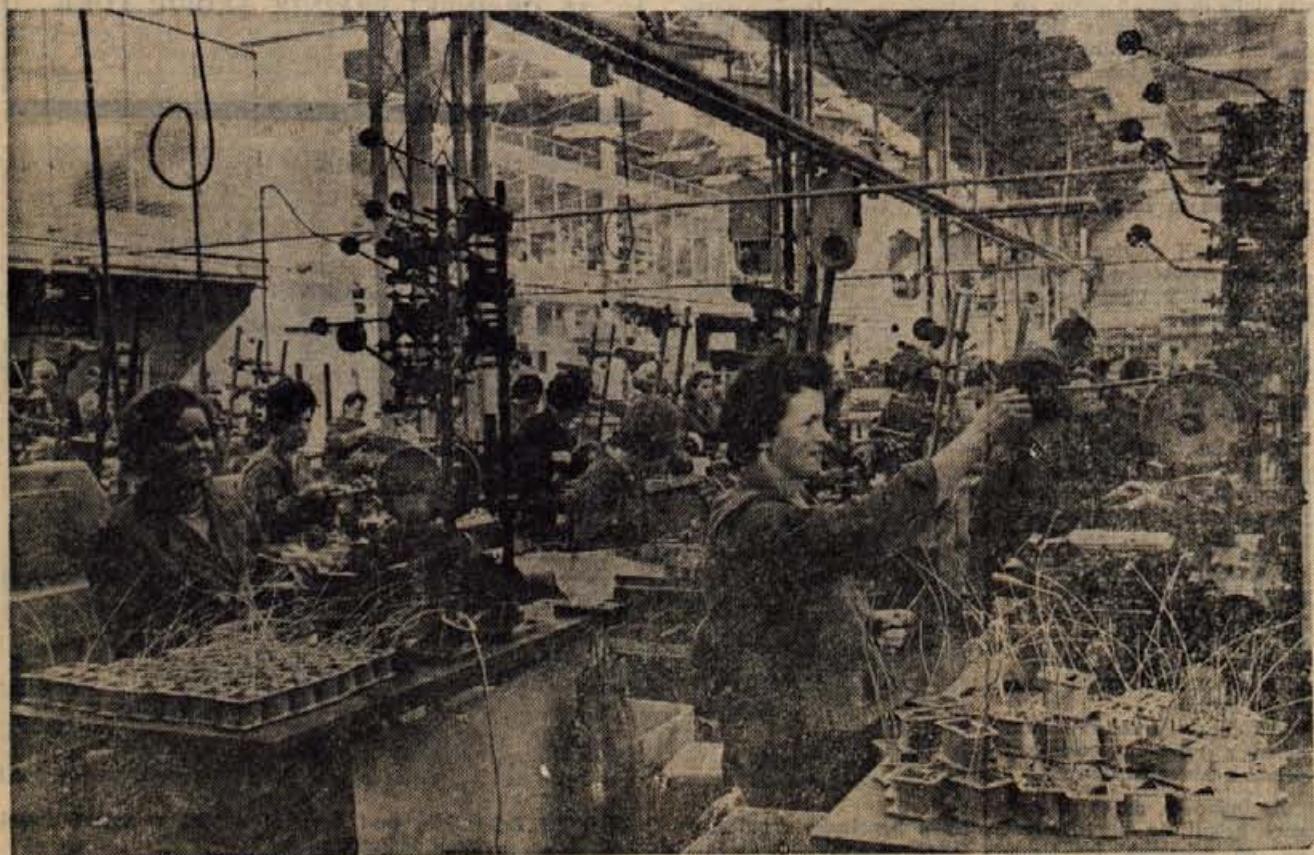
Poprečni mesečni zaslužek na zaposlenega zares ni velik — le 970,00 N din (1955, leta 9900 din) — toda vodstvo tovarne upa, da bo kmalu narastel. Uvajajo namreč nove tehnološke postopke in naglo dvigajo kvaliteto svojih izdelkov. Celotni dohodek obeta letos doseči 48 milijonov N din, kar je 380-krat več kot leta 1955 (12 milijonov 8 din). K temu bodo nedvomno precej pripomogli izboljšani proizvodi, zlasti plinske peči alda super, alda catalitic in super ser, za katere se zanimajo češkoslovaški in vzhodnonemški kupci, ter luksuzni štedilniki, kuhalniki in kodralci las, s katerimi so uspeli osvojiti zahodnonemško, avstrijsko in italijansko tržišče. Predvidevajo, da bo izvor na konvertibilna področja leta 1970 dosegel vrednost 340 tisoč ameriških dolarjev.

»Prve plinske peči smo se stavili leta 1968. Začetne preglavice s slabimi gorilnimi ploskvami so bile kmalu premagane in danes je kombinirana električno-plinska Elrina, yač pri nas zelo iskan ter cenjeno blago,« pravi šef prodaje Brce. »Prodaja naših proizvodov nam zares ne dela nobenih težav, probleme imamo le zaradi pomankanja obratnih sredstev in zaradi nelikvidnosti trgovskih hiš. Razlika med terjatvami in obveznostmi tovarne je lani dosegla 5 milijonov N din, kar niso mačje solze. Želimo si stabilizacije trga in spoštovanja dogovorov.«

Zanimalo nas je tudi, kakšni so načrti podjetja za letošnje leto. V upravi sodijo, da bo treba opustiti izdelovanje manj rentabilnih predmetov, hkrati pa povečati serije proizvodov, ki »vlečijo«. Edino specializacijo namreč lahko privede do še boljših poslovnih dosežkov.

370-članski kolektiv tovarne gospodinjskih aparatov Elra Škofja Loka se ob občinskem prazniku iskreno zahvaljuje vsem občanom, podjetjem in ustanovam, ki so kakorkoli pripomogli k rasti in razvoju podjetja, in jim želi obilo uspeha.

(sg)

ALPLES Železniki

Na začetku našega zapisa si dovolimo kratek skok v zgodovino tega podjetja. 1. julija 1955. leta je bilo ustanovljeno medzadružno lesno podjetje MLIP Češnjica. Podjetje je nosilo takšno ime zaradi tega, ker so ga ustavile kmetijske zadruge iz Selške doline. Ustanoviteljice so imele pred očmi dva cilja. Prvič, da bi se zaposlilo čim več ljudi iz doline. In drugič, da bi se obogatil les, katerega je v Selški dolini na pretek. Ob ustanovitvi je bilo v podjetju zaposlenih 323 ljudi, bruto produkt pa je znašal 306 milijonov dinarjev. Izdelovali so kuhinjsko opremo, zaboje, glasbeno pohištvo, sede ter žagan les iglavcev in listavcev.

Leta 1964 se je MLIP preimenoval v LIP. Ustanovitelj podjetja z novim imenom je bila skupščina občine Škofja Loka. Takrat je bilo zaposlenih že 425 ljudi, bruto produkt pa je tudi močno narasel, saj je dosegel kar 1 milijard 183 milijonov dinarjev.

USPEH JE ODVISEN TUDI OD DOBRIH IN SPOSOBNIH KADROV

Večino zaposlenih v ALPLESU predstavljajo polkvalificirani delavci. Pa tudi žensk je kar precej, saj jih je v

1. januarja 1969. leta pa je nastal ALPLES, tovarna pojištva Železniki. Podjetje ima trenutno 550 zaposlenih, bruto produkt pa bo dosegel približno 4 milijarde 300 milijonov starih dinarjev, realizacija pa 3 milijarde 750 milijonov dinarjev. Pomemben delež pri tem ima izvoz. Kar za 800.000 dolarjev ali dobro milijardo dinarjev vrednosti so lani izvozili na konvertibilno področje. To predstavlja na drugi strani četrtno vse prodaje. In še bežen preglej ALPLESOVIH proizvodov. Izdelujejo glasbeno pohištvo, prej so izdelovali radijska, sedaj televizijska ohišja, glasbene kabinate, predstobne garniture, raznovrstne omarice za čevlje, gradbeno pohištvo, zaboje ter seveda žagan les.

množici zaposlenih skoraj polovica. V glavnem so zaposleni domačini. Ker pa v dolini ni dovolj delovne sile, so jo morali »uvoziti« s Primorskimi, in sicer predvsem nekvalificirana dekleta. Podjetje jim je moralno preskrbeto samska stanovanja.

ALPLES štipendira tudi lepo število ljudi. Okrog 70, in sicer na ekonomski, kemijski in biotehnični fakulteti, višji lesni šoli v Ljubljani, visoki komercialni šoli v Mariboru, na srednjih šolah in šoli za organizacijo dela v Kranju. Tudi med štipendisti je večina domačinov. Razen tega imajo v podjetju organiziran oddelek srednje tehnične lesne šole, ki jo obiskujejo delavci v popoldanskem času. S tako obliko izobraževanja in strokovnega izpolnjevanja so pričeli 1967. leta in ima ta šola trenutno 14 slušateljev.

Vsako leto razpišejo prostota vajenška učna mesta za mizarski poklic. Prav tako iščejo kandidate za šolanje na srednje tehnični šoli lesna

smer. Vsako leto zapored pa ugotavljajo, da kandidatov ni, tako za mizarske vajence kot za šolanje na srednji tehnični šoli mizarske smeri. Primanjkuje celo kandidatov za študij na fakultetah.

NEKAJ BESED O STANOVANJSKEM VPRASANJU

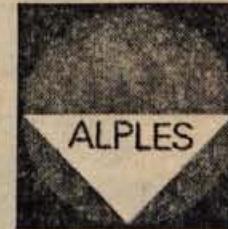
Tako na začetku lahko zapišemo, da je stanovanjsko vprašanje v ALPLESU problematično, ker v preteklosti niso imeli dovolj sredstev, ki bi jih vlagali v stanovanjsko izgradnjo. Lani so sicer dobili pet novih družinskih stanovanj, vendar je to občutno premalo. Posebno zato, ker je ALPLES izrazito mlad kollektiv in je zato med delavci veliko kandidatov za tako imenovano »družinsko življeno«. Letos nameravajo zgraditi na Češnjici samski blok s stotimi posteljami, razen tega pa bodo tudi v drugih blokih preskrbeli nekaj družinskih stanovanj. Da bi delavci lažje prišli do »strehe nad glavo«, jim podjetje po svojih močeh tudi pomaga. Ena takšnih oblik so posojila v višini deset tisoč dinarjev, vezana na osemletni odpalčilni rok. Razen tega pa bodo dajali posojila tudi zasebnim graditeljem stanovanjskih hiš.

Z REFERENDUMOM DO POSLOVNega SODELOVANJA S SLOVENIJALESEM

1. januarja letos je steklo poslovno sodelovanje med ALPLESOM in Slovenijalem iz Ljubljane. Zakaj poslovno sodelovanje oziroma partnerstvo s to veliko ljubljansko delovno organizacijo? Takoj na začetku moramo povedati, da pri tem ne gre za nekaj popolnoma novega, ker sta ALPLES in Slovenijales doslej že sodelovala po trgovski plati. V novem primeru gre za razširjeno in še bolj poglobljeno sodelovanje. Podjetji bosta vodili skupno poslovno politiko na področju raziskave notranjega in zunanjega trga, oblikovanja izdelkov ter nabave in prodaje. Slovenijales pa je vložil tudi 500 milijonov dinarjev v osnovna sredstva ALPLESA. V razmerju svojih vloženih sredstev nasproti vsem vloženim sredstvom bo Slovenijales udeležen tudi na ostanku dobička. Razen tega deluje posebni, skupni samoupravni organ, poslovni odbor imenovan. V njem sta dva člena Slovenijalesa, število članov ALPLESA pa je odvisno od razmerja vloženih sredstev. Potrebno je zapisati, da bo sodelovanje med obema delovnima organizacijama na področju nabave in prodaje veljalo samo takrat, kadar bo usluha Slovenijalesa enaka ali boljša od ostalih ponudnikov.

NOVI GLAVNI PREDELOVALNI OBRET — PONOS ALPLESA

Ob upravni stavbi ALPLESA v Železnikih se dviga v nebo mogočna železna kon-

strukcija, pravo morje železni stebrov in nosilcev. To je ogrodje novega predelovalnega obrata ALPLESA, tovarne pohištva.

Zaradi vedno večje konkurenčnosti, tako na domačem kakor tudi na zunanjem trgu, se je podjetje ALPLES odločilo za rekonstrukcijo oziroma novogradnjo glavnega predelovalnega obrata — tovarne pohištva. Vrednost novega obrata ni majhna, saj bodo dela veljala kar tri in pol milijarde starih dinarjev. Novi obrat bo izključno namenjen proizvodnji tipiziranega omarastega pohištva, izdelanega po najsodobnejši tehnologiji in ob najboljši opremi. V ALPLESU pričakujejo, da bo novi obrat zgrajen in usposobljen za proizvodnjo v zadnji četrtni letošnjega leta. Proizvodnja v novem obratu bo zadovoljila številne kupce tako glede kvalitete kakor tudi cene.

Prav tako se popravlja obstoječa tovarna končnih izdelkov. Visoko mehanizirana bo in zato sposobna razširiti izbor glasbenega pohištva.

Sredstva za omenjeno novogradnjo in rekonstrukcijo so zagotovljena. Tretjino bo prispevalo podjetje samo, tretjino predstavlja kredit Gorenjske kreditne banke, zadnjo tretjino pa inozemsko posojilo. Ob tem je prav, da naštejemo vsa tista podjetja, ki sodelujejo ali še bodo pri izgradnji nove proizvodne hale. Izvajalec je gradbeno podjetje Tehnika iz Ljubljane. Železno konstrukcijo bo izdelala Kemoprema iz Trebenj na Dolenjskem, steklo Termika iz Ljubljane, zunjni zid Komrap iz Beograda, tehnologijo lastni strokovnjaki, opremo bodo uvozili iz Zvezne republike Nemčije in Italije, nekaj pa bo tudi domače.

Ko bodo dela gotova in bo tovarna stekla, bo imel ALPLES iz Železnikov letno 10 milijard bruto produkta in za približno 2 milijardi dolarjev izvoza.

S tem se bo tovarna pohištva ALPLES iz Železnikov uvrstila med velike jugoslovanske proizvajalce pohištva.

Naj na prošnjo ALPLESA iz Železnikov naš zapis končamo z naslednjimi besedami: Kolektiv tovarne pohištva ALPLES iz Železnikov čestita ob občinskem prazniku Škofje Loke vsem delovnim ljudem v občini in jim želi vseh poslovnih uspehov! —jk

V spodnjih prostorih vleblagovnice Kakra v Kranju je bilo v ponedeljek, 5. januarja, do poldne javno nagradno žrebanje vseh nakupov nad 50 din. Ob novoletnih nakupih je namreč vleblagovnica Kokra pripravila svojim kupcem tudi darilo v vrednosti 4 starih milijonov. Petsto kupcev bo prejelo v dar 500 ur. Izid žrebanja je objavljen v današnji številki. Na sliki: 6-letna Majda Vončina je delila srečo. — L. M. — Foto: F. Perdan

Izid novoletnega nagradnega žrebanja

500 ur za 500 kupcev

veletrgovskega podjetja KOKRA Kranj

Izzrebane so bile naslednje številke paragonskih blokov

za BLAGOVNI- CO Kokra Kranj:	35. E 40 — 7903	76. E 36 — 6075	117. A 14 — 2919	158. E 11 — 9140
1. D 27 — 5375	36. D 38 — 8931	77. E 48 — 6064	118. D 14 — 3220	159. E 37 — 9160
2. D 23 — 5344	37. D 39 — 8323	78. F 35 — 4075	119. D 25 — 3295	160. E 12 — 9122
3. D 31 — 8328	38. D 05 — 8942	79. E 34 — 6067	120. D 25 — 3269	
4. D 11 — 5376	39. F 48 — 3100	80. F 41 — 4083	121. D 15 — 3278	
5. D 50 — 5304	40. E 35 — 7919	81. E 37 — 6075	122. B 29 — 7656	
6. D 22 — 5354	41. E 42 — 7947	82. E 23 — 6086	123. A 27 — 2905	
7. D 24 — 5369	42. D 47 — 1449	83. F 31 — 4064	124. B 32 — 7626	
8. F 43 — 4751	43. E 48 — 7948	84. E 07 — 6017	125. A 32 — 2912	
9. D 12 — 5341	44. E 10 — 7998	85. E 28 — 9867	126. D 30 — 3273	
10. D 21 — 5316	45. E 03 — 7984	86. E 36 — 6063	127. A 24 — 2906	
11. F 49 — 4752	46. E 06 — 7939	87. E 42 — 9870	128. A 28 — 9908	
12. F 37 — 4746	47. E 20 — 7963	88. E 10 — 6072	129. A 12 — 2906	
13. D 02 — 5365	48. D 44 — 2205	89. F 33 — 4047	130. D 09 — 3220	
14. E 04 — 9111	49. E 47 — 7998	90. F 06 — 4006	131. A 17 — 2905	
15. F 48 — 4751	50. F 04 — 3015	91. E 46 — 6070	132. D 08 — 3295	
16. D 39 — 5315	51. D 35 — 2289	92. E 01 — 6075	133. B 30 — 7626	
17. D 44 — 5317	52. E 14 — 1292	93. E 21 — 6063	134. D 04 — 3295	
18. D 30 — 5313	53. E 17 — 7927	94. E 01 — 9869	135. A 37 — 9934	
19. D 42 — 5363	54. E 33 — 7969	95. D 32 — 1087	136. D 32 — 3269	
20. D 40 — 9108	55. E 38 — 5661	96. D 23 — 1037	137. D 14 — 3275	
21. D 12 — 5351	56. E 22 — 7946	97. D 28 — 1089	138. A 19 — 2912	
22. D 41 — 5311	57. E 46 — 7949	98. D 07 — 1072	139. A 12 — 2912	
23. D 14 — 5315	58. E 42 — 7936	99. D 38 — 1066	140. D 15 — 3269	
24. D 25 — 7904	59. E 06 — 7969	100. D 28 — 1091	141. E 50 — 9488	
25. E 25 — 7950	60. E 02 — 5661	101. D 15 — 1079	142. F 01 — 4765	
26. E 12 — 1265	61. E 37 — 0438	102. D 22 — 1021	143. D 49 — 2792	
27. E 37 — 7919	62. E 12 — 7920	103. D 23 — 1066	144. B 23 — 9489	
28. D 03 — 8994	63. E 34 — 7936	104. D 29 — 1077	145. D 32 — 2792	
29. D 23 — 7944	64. D 21 — 2286	105. D 30 — 1095	146. D 21 — 2788	
30. E 04 — 7904	65. F 17 — 2522	106. D 45 — 1084	147. D 15 — 2731	
31. F 14 — 4767	66. E 32 — 7972	107. D 03 — 3205	148. E 45 — 9411	
32. D 23 — 1405	67. D 12 — 2265	108. A 18 — 9908	149. E 50 — 9148	
33. B 36 — 7919	68. D 30 — 8393	109. D 16 — 3295	150. E 10 — 9124	
34. D 15 — 8363	69. E 41 — 7941	110. A 43 — 2905	151. E 37 — 3289	
	70. F 16 — 2597	111. D 05 — 3269	152. E 35 — 9119	
	71. D 44 — 1405	112. B 07 — 7656	153. F 36 — 1317	
	72. F 08 — 4020	113. D 12 — 3218	154. D 33 — 5378	
	73. F 44 — 4066	114. D 48 — 3270	155. E 12 — 3292	
	74. F 02 — 4006	115. A 26 — 9908	156. E 19 — 9187	
	75. E 15 — 6062	116. A 16 — 2904	157. E 22 — 9200	

za prodajalno DEKOR Kranj:	za prodajalno URA Kranj:	za prodajalno VESNA Jesenice:
194. E 06 — 3543	266. F 17 — 1324	317. A 23 — 0064
195. E 30 — 3541	267. F 31 — 1321	318. A 11 — 0030
196. E 28 — 3541	268. A 50 — 4496	319. A 18 — 0064
197. E 04 — 3512	269. F 39 — 1324	320. A 49 — 0052
198. E 49 — 3569	270. F 35 — 1325	321. A 45 — 0051
199. E 11 — 3568	271. F 05 — 1327	322. A 10 — 0011
200. E 09 — 3520		323. A 47 — 0063
201. E 49 — 3520		324. A 06 — 0064
202. E 46 — 3512		325. A 21 — 0053
203. E 05 — 3520		326. A 39 — 0057
204. E 36 — 3512	272. B 23 — 3484	za prodajalno KOKRA Jesenice:
205. E 36 — 3568	273. B 15 — 3484	327. B 12 — 2664
206. E 16 — 3520	274. B 03 — 3488	328. B 49 — 2630
207. E 46 — 3514		329. B 38 — 2624
208. E 33 — 3513		330. B 02 — 2667
209. E 16 — 3514		za prodajalno BLED Bled:
210. E 07 — 3512		275. D 27 — 3330
211. E 08 — 3570		276. D 31 — 3337
212. E 44 — 3570		277. D 35 — 3330
213. E 22 — 3512		278. D 18 — 3341
214. E 15 — 3569		279. D 29 — 3327
215. E 08 — 3543		280. B 19 — 3047
216. E 45 — 3541		281. B 20 — 3322
217. E 06 — 3513		282. B 17 — 3061
218. E 22 — 3541		283. D 29 — 3321
219. E 09 — 3568		za prodajalno METKA Skofja Loka:
220. E 40 — 3568		337. E 17 — 0255
221. E 19 — 3512		338. E 21 — 0252
222. E 15 — 3512		339. E 19 — 0255
223. E 12 — 3543		340. E 29 — 0233
224. E 18 — 3513		341. E 12 — 0237
225. E 32 — 3566		342. E 31 — 0233
226. E 46 — 3567		343. E 26 — 0243
227. E 04 — 3514		344. E 05 — 0250
228. E 37 — 3511		345. E 27 — 0239
229. E 13 — 3567		za prodajalno SLON Žiri:
230. E 43 — 3542		287. D 21 — 2469
231. E 24 — 3513		288. D 39 — 2479
232. E 23 — 3512		289. D 07 — 2441
233. E 36 — 3542		290. D 47 — 2465
234. E 30 — 3568		291. D 04 — 2435
235. E 05 — 3542		292. D 48 — 2478
236. A 09 — 9336		293. D 33 — 2422
237. E 37 — 3520		294. D 34 — 2431
238. E 16 — 3570		295. D 44 — 2470
239. E 20 — 3514		296. D 27 — 2468
240. E 21 — 3520		297. D 39 — 2468
		298. D 06 — 2476
za prodajalno GORENJC Kranj:	za prodajalno ZIROVKA Žiri:	za prodajalno MOJCA Tržič:
		355. E 38 — 4095
		356. E 01 — 4094
		357. E 37 — 4044
		358. E 20 — 4032
		359. E 09 — 4040
za prodajalno TEKSTIL Kranj:	za prodajalno MOJCA Kranj:	za prodajalno KOKRA Metlika:
161. D 03 — 2195	241. E 01 — 9026	360. B 11 — 0386
162. D 10 — 1366	242. D 19 — 7854	361. B 21 — 0382
163. D 37 — 1371	243. E 44 — 9095	362. F 18 — 2430
164. D 32 — 2146	244. F 02 — 0003	363. F 23 — 2428
165. D 08 — 2136	245. D 26 — 8653	364. F 05 — 2429
166. D 35 — 1361	246. E 35 — 9029	za prodajalno NOVOST Žiri:
167. D 09 — 2140	247. E 28 — 9026	365. E 36 — 4636
168. D 06 — 1323	248. E 48 — 9092	366. B 21 — 0382
169. D 08 — 2148	249. F 42 — 0009	367. B 16 — 0338
170. D 45 — 2135	250. F 11 — 0009	368. B 23 — 0387
171. D 35 — 1322	251. D 14 — 8657	369. B 50 — 0387
172. D 46 — 1322	252. E 42 — 9092	370. E 23 — 0844
173. D 45 — 2181	253. F 31 — 0034	za prodajalno MANUFAKTU- RA Gorenja vas:
174. D 25 — 1386	254. F 36 — 0034	371. D 44 — 3100
175. D 41 — 2136	255. E 44 — 9099	372. D 43 — 8226
176. D 15 — 1377	256. F 38 — 0006	373. D 48 — 8275
177. D 18 — 2182	257. E 06 — 9096	374. A 16 — 6197
178. D 34 — 1368	258. D 43 — 7889	
179. D 21 — 2141	259. D 33 — 8657	
180. D 38 — 1394	260. D 08 — 8655	
181. D 46 — 2136	261. E 43 — 9050	
182. D 04 — 2124	262. E 04 — 9034	
183. D 15 — 1366	263. E 42 — 9030	
za prodajalno LIPA Kranj:	za prodajalno LIPA Kranj:	
184. D 20 — 1327	185. D 44 — 2196	
185. D 10 — 9124	186. D 30 — 4436	
186. E 37 — 3289	187. D 36 — 4436	
187. D 35 — 9119	188. D 37 — 2104	
188. D 23 — 2114	189. D 23 — 2114	
189. D 15 — 1366	190. D 50 — 1397	
190. D 22 — 2183	191. D 22 — 2183	
191. D 12 — 1374	192. D 12 — 1374	
192. D 13 — 1374	193. D 13 — 1374	
	Za blagovnico KOKRA Novi Sad je bilo žrebanje v Novem Sadu, in to za 126 ur pod zaporedno številko 375 do 500. Srečni dobitniki lahko dobijo ure s predložitvijo kopije paragonskega bloka v prodajalnah, kjer so blago kupili. Vse srečne dobitnike naprošamo, da vzamejo ure najkasnejše do 15. februarja 1970 v prodajalnah, kjer so izrezbani. Po tem roku veljavnost izrezbanih številk zapade. Cenjenim kupcem se priporočamo za nadaljnjo naklonjenost.	

starosta povojske industrije v Selški dolini

Avtor, ki se bo nekoč morda lotil izčrpne obdelave industrijskega razvoja Selške doline, ne bo mogel mimo dejstva, da je po drugi svetovni vojni najprej začela z delom tovarna NIKO Železnički mostovi. Že leta 1946 so v njenih obratih pospešeno izdelovali pisarniški pribor. Leto dni kasneje, ko je bil sprejet prvi petletni plan, ugotovljivo, da bi zaradi odmaknjenosti in slabih prometnih zvez z republiškimi centri kazalo preusmeriti proizvodnjo na laboratorijsko opremo (šestila, tehnice, centrifuge, mešalci itd.). Sčasoma je stara stavba postala pretešna. Lotili so se gradnje nove tovarne Elektromotor, ki pa se je 1962. leta priključila naglo rastoči Iskri. Toda danes največje podjetje v Železničkih takrat ni bilo zainteresirano za program laboratorijske opreme. Slednji je zato ponovno postal samostojen in prevzel staro ime — NIKO.

Leta 1963 ima tovarna NIKO zaposlenih že 80 ljudi in ustvarja 300 milijonov \$ din bruto produkta. Proizvodnja naglo raste, hkrati pa se znotra preusmeri na pisarniški pribor. Danes je sestavljena iz treh vzporednih programov, saj izdelujejo industrijske palične sponke, vzmetne trakove (po naročilu) in najrazličnejšo pisarniško opremo.

Slednjo izvajajo v Libanon, Perzijo, Anglijo in Italijo. Kot so nam povedali, jim je uspeло osvojiti predvsem konveribilna tržišča.

Tovarna posluje v starih neprimernih in že zdavnaj pretesnih prostorih, ki ovirajo naglo širjenje proizvodnje. Njihovi načrti sicer predvidevajo gradnjo novih obratov (in to najkasneje do leta 1971), vendar za zdaj zamisel

še ni zapustila papirja. Tovarna naj bi stala v Otokih, v spodnjem delu Železničnikov, blizu Iskre.

In kadri? Primanjkuje jim strokovnjakov, inženirjev, tehnikov in visoko kvalificiranih delavcev. Sploh imajo z delovno silo na Selškem precejšnje preglavice. Bržkone je temu kriva oddaljenost od velikih mestnih centrov, ki malim ni pogodu, delno pa tudi malce nižji poprečni osebni dohodki, ki so lani znašali okrog 900.00 din na prebivalca (kar velja tudi za tovarno NIKO). V Niku upajo, da bodo čez leto, dve prebrodili škodovsko stisko, saj štipendirajo 10 dijakov srednjih šol, 2 redna in 6 izrednih študentov ter 12 vajencev.

Ob občinskem prazniku želi kolektiv tovarne vsem svojim odjemalcem, poslovnim sodelavcem in občanom obilo zadovoljstva in delovnih uspehov. — Ig

Osem dejavnosti podjetja Obrtnik Škofja Loka

Obrtnik Škofja Loka je razmeroma mlado podjetje, ustanovljeno šele leta 1965. Preden skušamo analizirati njegovo dosedanje poslovanje, uspehe in razvoj, velja omeniti, da se je že na samem začetku znašlo v precej nezavidljivem položaju. Gospodarska poslopja, skedenji, seniki, nekdanji živilski hlevi, slabo ohranjena skladišča kmetijskega orodja in vozov na bivšem nunskega dvorišču, ki so mu jih dali na razpolago, so bili večinoma neuporabni in potrebni temeljite obnove. Nekaj zastarelih strojev in kup obrabiljenega orodja tudi ni vzbujalo zaupanja, zlasti ker je primanj-

kovalo denarja za opremo prostorov in za nabavo vsaj nekaj novih delovnih sredstev. Člani kolektiva so bili zato prisiljeni zategniti pas in na račun osebnih dohodkov postopoma razvijati proizvodnjo. V prvem obdobju je tako podjetje zgradilo več delaynic in skladišč ter urenilo poslovne in upravne prostore. Do danes so uspeli pridobiti nad 1200 kvadratnih metrov novih površin in obenem ustvariti nujno potreben sklad obratnih sredstev. Delovna skupnost je hkrati neprestano širila obseg svoje dejavnosti in odpirala vedno nove obrate. Letos se je njih število povzpelo na 8.

To so mizarski, steklarski, parketarski, plastičarski, keramičarski, slikopleskarski in ključavničarski obrat, razen tega pa še trgovina na drobno za gradbeni material. Vse omenjene dejavnosti so pretežno storitvene, namenjene finalni izgradnji stanovanjskih prostorov.

● Mizarški obrat izdeluje stanovanjsko opremo po naročilu in po lastnih načrtih, gradbeno pohištvo po meri ter opravlja manjše mizarške storitve.

● Delavci iz steklarskega obrata zastekljujejo gradbene objekte ter brusijo, gravirajo in matirajo steklo.

● Parketarski in plastičarski obrat sta se specializirala za individualne storitve, za nudjenje storitev graditeljem stanovanj in poslovnih prostorov. Njegovi mojstri polagajo parket, tapisom, likolit, podolit, vinazom in drugo.

● Slikopleskarski obrat dela v glavnem v kooperaciji z gradbenimi podjetji, loteva pa se tudi storitev po naročilu zasebnikov.

● Delovni kolektiv je dosegel že lepe uspehe, ki predstavljajo solidno podlago za nadaljnji razvoj podjetja. Ob občinskem prazniku želi vsemu prebivalstvu občine Škofja Loka obilo uspeha.

KLADIVAR Žiri

Proizvodni program:

ELEMENTI MALE AUTOMATIZACIJE,
ELEKTROMAGNETI,
VIBRACIJSKI DODAJALNIKI,
PRECIZNA MEHANIKA

Se priporočamo in čestitamo vsem poslovnim prijateljem in občanom za občinski praznik občine Škofja Loka

INVALID

ŠKOFJA LOKA

čestita vsem delovnim ljudem in občanom za občinski praznik Škofje Loke in priporoča svoje storitve.

KARTONAŽA,
TISKARNA,
KNJIGOVEZNICA,
PLASTIKA
IN LESNA

ZDRUŽENO
PODGETJE
»ISKRA« KRAJN
TOVARNA
ELEKTROMOTORJEV
ŽELEZNIČKI MOSTOVI

PROIZVAJAMO:

male elektromotorje,
univerzalne kolektorske motorje,
kondenzatorske asihronске motorje,
lužne črpalke za različne izvedbe pralnikov,
signalne sirene.

Izvažamo

v ZDA, Italijo, ZRN, Avstrijo, Romunijo in Turčijo.
OBENEM CESTITAMO DELOVNIM LJUDEM ZA
OBČINSKI PRAZNIK ŠKOFJE LOKE.

Kmetijska zadruga Škofja Loka

VSEM ČLANOM IN POSLOV-
NIM PARTNERJEM CESTITA-
MO ZA OBČINSKI PRAZNIK
ŠKOFJE LOKE IN OBENEM
ZELIMO SRECNO IN USPEHA
POLNO NOVO LETO 1970

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

SREDA

7. JANUARJA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 S pevcema Stančko Kovačič in Stanetom Mancinijem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnjem dan — 12.10 Odlomki iz jugoslovenskih oper — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne pesmi z ansamblom in pevci bratov Avsenik — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odskočna deska — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz-a — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Zabavna glasba iz studia radia Novi Sad — 23.40 Zaplešimo z orkestrom Bert Kämpfert

Drugi spored

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Igrajo majhni ansambl zabavne glasbe — 15.00 Melodije iz filmov — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Revijijski orkester Ernest Gold — 18.00 Melodije latinske Amerike — 18.35 Popevke na sprechodu — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Panorama zabavnih zvokov — 20.05 Na mednarodnih križpotjih — 20.20 Miniature za violo — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 21.15 Koncert za klavir in orkester — 21.40 Žive misli — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

CETRTEK

8. JANUARJA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Lahka glasba jugoslovenskih avtorjev — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnjem dan

— 12.10 Patetični koncert — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cež polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pesem iz mladih grl — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Lirika za otroke — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Koncert Komornega zboru RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Morda vam bo všeč — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč otroci — 19.15 Minute z Ljubljanskim jazz ansamblom — 20.00 Četrkovo večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočturno — 22.15 Iz opusa Boga Leskovica in Danile Švara — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Iz albumov izvajalcev jazz-a — 23.40 Zabavna glasba iz studia radia Zagreb

Drugi spored

14.05 Parade zabavne glasbe — 15.00 Sodobni ritmi z majhnimi ansamblimi — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sestanek ojukeboxu — 17.35 Veliki valčki in uvertura — 18.00 Popevke s tujih festivalov — 18.35 Z orkestrom Roger Williams — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po poštih — 20.05 Naš intervju — 20.15 Večerni intermezzo — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Renesansna instrumentalna glasba — 21.15 Za ljubitelje Haydne in Mozarta — 22.00 Iz češke-vokalne instrumentalne glasbe — 23.30 Preludiji in fuge za orgle — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK

9. JANUARJA

8.04 Operna matineja — 9.05 Pionirska tehnika — 9.35 Z ansamblom Mojmirja Šepeta — 9.45 Nastopa ansambel Kolo iz Beograda — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Chopin — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vokalni ansambl pojo — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Z izvajalci skladb za mladino — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.35 Glasbeni intermezzo — 15.40 Baletna glasba — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom bratov Avsenik — 20.00 Praski madrigalisti — 20.30 Topop — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Jazz-klub

Drugi spored

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Filmska glasba — 15.00 Znane popevke v instrumentalnih izvedbah — 15.35 Glasbeni variete

— 16.40 Popoldne ob sprejemnikih — 17.35 Ples z majhnimi ansamblimi zabavne glasbe — 18.00 Popevke mediteranskih dežel — 18.30 Glasba za razpoloženje — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Igramo za razvedrično — 20.05 Radijska igra — 20.24 Glasbena predigra — 21.15 Nova dunajska šola — 22.00 Flandrijski festival 1969 — 23.30 Simfonija št. 1 — 00.05 Iz slovenske poezije

Televizija

SREDA

7. JANUARJA

17.45 Poročila, 17.50 Obrežje, 18.15 Prenos športnega dogodka, 18.50 Smučarske štafete v Bohinju, 19.00 Nadaljevanje prenosa športnega dogodka, 19.35 Rezerviran čas, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Na poti po Posavju, 21.20 Navrhanka — I. in II. del baleta, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 20.00 TV dnevnik, 21.00 Spored italijanske TV (RIV Zagreb)

CETRTEK

8. JANUARJA

17.40 Osala teče Bajavaje, 18.15 TV obzornik, 18.30 Clovek — serijski film, 19.00 Propagandna oddaja, 19.05 Tema tedna (RTV Ljubljana) — 19.20 Zabava vas Jerry Lewis (RTV Beograd) — 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.45 3-2-1, 20.50 Bratje Karamazovi — dramatiziran roman, 21.40 Shenandoah — serijski film, 22.05 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.20 Poročila, 17.30 Kronika, 17.45 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 17.50 Daljinogled (RTV Beograd) — 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.00 Propagandna oddaja, 19.05 Svet na zaslonu (RTV Zagreb) — 19.20 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK

9. JANUARJA

16.40 Smuk za ženske, 17.45 Pravljica, 18.15 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.30 Jazz orkester RTV Beograd (RTV Beograd) — 19.00 Prva konferenca ZK Slovenije, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Gola ostroga — ameriški film, 22.05 Quiz 70, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.20 Poročila, 17.30 Kronika, 17.45 Propagandna oddaja, 17.50 Ivanhoe (RTV Zagreb) — 18.30 Jazz (RTV Beograd) — 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Znanost (RTV Beograd) — 19.50 TV

prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

7. januarja zah. nemški barv. film HELGA IN MICHAEL, II. DEL ob 16., 18. in 20. uri

8. januarja amer. barv. CS film NEVARNA SMER 7000 ob 16., 18. in 20. uri
9. januarja amer. barv. CS film NEVARNA SMER 7000 ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

7. januarja amer. barv. CS film JUNAKI ZAHODA ob 16., 18. in 20. uri

8. januarja švedski barv. film STRELJAJ PRVI, FREDDY ob 16., 18. in 20. uri

9. januarja angl. film OB PRAVEM ČASU ob 16. in 18. uri, premiera franc. bary. filma NEVESTA JE BILA V CRNEM ob 20. uri

Kamnik DOM

7. januarja angl. film OB PRAVEM ČASU ob 17.30 in 19.30

8. januarja angl. film OB PRAVEM ČASU ob 17.30 in 19.30

9. januarja angl. film OB PRAVEM ČASU ob 17.30 in 19.30

Bled

7. januarja špan.-italijanski barv. film VREDNOST CLOVEKA ob 17. in 20. uri

8. januarja špan.-italijanski barv. film VREDNOST CLOVEKA ob 17. in 20. uri

9. januarja amer. barv. film

NA OBALI REKE ob 17. in 20. uri

Radovljica

7. januarja amer. barv. film MAROKO 7 ob 18. in 20. uri

8. januarja angl.-amer. barv. CS film MORILEC BREZ ODGOVORNOSTI ob 20. uri

9. januarja amer. barv. CS film SLEDI VELIKE KARAVANE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

7. januarja amer. barv. VV film MOJI OTROCI, TVOJI OTROCI, NASI OTROCI ob 18. in 20. uri

8. januarja jugosl. barvni film MOST ob 20. uri

9. januarja jugosl. barvni film MOST ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

7. januarja franc. barv. VV film KRVOLOCNA IGRA

8. januarja amer. barvni film NE DELAJ VALOV

9. januarja italijs. barv. film DEVICA DZUNGLE

Jesenice PLAVZ

7. januarja amer. barv. film NE DELAJ VALOV

8. januarja franc. barv. film ZBOGOM, PRIJATELJ

Zirovnica

7. januarja italijs. barv. film PAST V GRAND CANYONU

Dovje-Mojstrana

8. januarja italijs. barv. film PAST V GRAND CANYONU

Kranjska gora

8. januarja franc. barv. film KRVOLOCNA IGRA

Javornik DELAVSKI DOM

7. januarja franc. barv. film ZBOGOM, PRIJATELJ ob 19. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 7. januarja, Levstik-Grin: KASTELKA ob 17. uri zaključena predstava za osemletko Stane Zagari

CETRTEK — 8. januarja, Levstik-Grin: KASTELKA ob 19.30 za red KOLEKTIVI I

PETEK — 9. januarja, Levstik-Grin: KASTELKA ob 19.30 za red KOLEKTIVI II

Osnovne šole France Prešeren, Simon Jenko, Lucjan Seljak in Stane Zagari v Kranju in njihove podružnične šole bodo vpisovale novince v I. razred v nedeljo, dne 11. januarja, od 8. do 12. ure. Vpisovale bodo otroke, rojene v letu 1963. Mlađe otroke bodo vpisovale v I. razred le na podlagi pritrdirilnega mnenja strokovne komisije. Starši naj k vpisu privedejo otroka in prineso njegov rojstni list.

DELOVNA SKUPNOST OBCINSKEGA SODISCA V RADOVNIKI

razpisuje

delovno mesto namestnika vodje zemljške knjige

POGOJ:

srednja šola

Poskusno delo 3 mesece, osebni dohodek po pravilniku sodišča.

Rok priglasitve 15 dni po objavi razpisa. Prijavijo morajo kandidati priložiti šolsko spričevalo in kratki življjenjepis s podatki o dosedanjem zaposlitvi.

Prodam

Prodam 80 kg težkega PRAŠICA. Sp. Bitnje 1, Žabnica 1

Prodam 8 mesecev brejo KRAVO in GNOJNO CRPALKO na motorni pogon ali zamenjam za ročno. Vopovje 19, Cerkle 2

Prodam PRASICA za zakol. Šmid Ivan, Selo pri Bledu 25, Bled 3

Prodam PEC na olje. Ogled od 15. ure dalje. Špehar, Mračkova 1, Kranj 4

Na Bledu potrebujemo manjši skladiščni prostor cca 30 do 40 m² — v poštev pride tudi večja garaža. Prostor ne sme biti vlažen. Plaćamo dobro. Ponudbe pošljite na naslov: Avbelj Peter, Radiomehanika in precizna mehanika, Bled, Gregorčičeva, telefon 77-410, p. p. 35.

Zahvala

Ob izgubi naše drage mame, stare mame, babice in tete

Bizaj Leopolde

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za vence in cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Posrečej se zahvaljujemo du Hriborniku, pevcem, g. župniku in Šrečku za poslovilne besede ob odprtjem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin Cveto, Viljen, hči Zorka, Zofija, Dora in drugo sorodstvo

Kranj, dne 30. decembra 1969

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dobrega moža in očeta

Rekarja Matevža

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam nudili pomoč, izrekli sožalje, poklonili vence in ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Hriborniku za zdravljenje in lajšanje bolečin, g. župniku, gasilski četi in ZB Trboje ter pevcom Društva upokojencev.

Zalujoči: žena Marija, sinovi in hčerke Lojze, Ivan, Mici in Marta z družinami, Jože ter sestra Angela z družino

Trboje, dne 30. decembra 1969

Zahvala

Ob nepričakovani smrti moža in brata

Ober Urbana

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so se poslovili od njega, ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni restavraciji Iskra za podarjeni venec, dr. Hriborniku za zdravljenje, č. gospodu duhovniku in pevcom za žalostinke. Se enkrat vsem najlepša hvala.

Zalujoči: žena, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Stražišče, 25. decembra 1969

Prodam MOTORNO SLAMOREZNICO ali zamenjam za DESKE oziroma DRVA. Spodnje Bitnje 25, Žabnica 5

Prodam PRASICA. Grašič Anton, Tenetišče 4, Golnik 6

Prodam 4 do 5 mesecev staro TELICKO in plemenitka VOLA. Suha 35, Kranj 7

Prodam 5 let staro KOBLJO. Trboje 49, Smlednik 8

Prodam dva PRASICA. Rakovec, Sp. Duplje 84 9

Prodam dva PRASICA za zakol. Kranj, Jezerska cesta 101 10

Prodam KUHINJSKO POKISTIVO, SPALNICO s posestvenimi vložki in HLADILNIK. Ogled vsak dan od 14. do 16. ure. Gruden, Kranj, Kocjanova 22 11

Prodam PRASICA za zakol. Sp. Brnik 34, Cerkle 12

Prodam dobro ohranjen SROTAR. Sp. Bela 7, Predvor 13

Prodam skoraj nov KABINET, novejši tip, na trda goriva. Kočki breg 1, Kranj 14

Prodam KRAVO, ki bo ta mesec teletila ali po izbiri. Lahovče 33, Cerkle 15

Prodam dobro ohranjen SIVALNI STROJ znamke veritas. Jelenc Jožeta, Rateče 12, p. Škofja Loka 16

Prodam mlado KRAVO, ki bo čez en mesec teletila. Vovk, Hlebce 14, Lesce 17

Po ugodni ceni prodam SMUCI olimpia, 180 cm z okovjem. Kejzar, Kranj, Mračkova 1 18

Prodam 140 kg težkega PRAŠICA za zakol. Visoko 72, Šenčur 19

Prodam mladega KONJA za kmečka dela in brejo KRAVO po izbiri. Jezerska cesta 44, Kranj 20

Dva študenta iz Sudana iščeta SOBO za 6 mesecev, v Kranju. Elmanzur Hasan, dijaški dom Kranj 25

Oddam SOBO za tri osebe. Naslov v oglasnem oddelku 26

Zakonca brez otrok iščeta SOBO za dobo enega leta. Golnik 14 27

Zaposlitve

Iščem INSTRUKTORJA za nemščino za drugi letnik TSS. Ponudbe oddati pod »nemščino« 28

Iščem dva MIZARSKA POMOCNIKA. Hrana in stanovanje zagotovljena. Kern Ivan, Lahovče 66, Cerkle na Gorenjskem 29

Izgubljeno

Izbudil se je mlad črn PES. Sliši na ime CRT. Vrniti ga proti nagradi, Kranj, Gasilska 4 30

Izbudil se je PES, istrski gonič, z rjavimi lisami. Poštenega najditelja prosim, da ga vrne proti nagradi. Zakelj, Delavska cesta 40, Kranj 31

SENTA

skladišče Kranj

Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)

VAM NUDI:

- najkvalitetnejšo moko vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živilskih krmil po zelo ugodni cenii

Kompas**išče**

za svojo restavracijo na Korenskem sedlu.

natakarja ali natakarico

z znanjem nemščine.

Prijavite se direktno v poslovalnici na KORENSKEM SEDLU.

V prodaji februar!

Naročila sprejema

»PAVLICOVNA STOLETNA PRATIKA«
LJUBLJANA

Raznašalko

za dostavo jutranjika DELO naročnikom na dom,
sprejmememo takoj.

Dober zasluzek!

Ponudbe sprejema ČGP
DELO, podružnica Kranj

Poštenega najditelja prosim, da mi proti nagradi vrne ŽENSKO DENARNICO z večjo vsoto denarja, izgubljeno na poti od avtobusne postaje do Park restavracije ali od avtobusne postaje Kranj — Škočja Loka. Frelih, Sr. Bitnje 66, Žabnica 32

Prireditve

PLESNA SOLA — DELAVSKI DOM — KRANJ organizira začetniški PLESNI TECAJ v sredo, 7. januarja, ob 18.30 in nedeljo, 11. januarja, ob 8. uri, NADALJEVALNI PLESNI TECAJ pa v četrtek, 8. januarja, ob 18.30 in nedeljo, 11. januarja, ob 10. uri. Vsako soboto od 19. do 23. ure in nedeljo od 16. do 20. ure MLADINSKI PLES. 33

Ostalo

Izjavljam, da so besede izrečene o Jamar Slavkotu iz Gorjuš št. 5, neresnične. Bezničnik Franc, Gorjuše št. 72 34

Izjavljam, da so besede, ki sem jih izrekel o Karnar Terziju iz Kranja, Škočjeloška 12, neresnične. Istenič Ana, Škočjeloška 13, Kranj 25

Preključujem izgubljeno ribiško izkaznico. Triler Jože, Kokra 36

OBVESCAM cenjene stranke, da je AVTOPRALNICA v Cirčah prenehala z delom zaradi bolezni 37

Oddam DELAVNICO za kakšnokoli OBRT. (Sedaj avtopralnica Cirče) Kranj, Smledniška 19 38

Kokra — Kranj

razglaša mesto

pripravnika v kadrovski službi

Pogoji: dokončana višja upravna ali pravna šola.

Ponudbe sprejema veletrgovsko podjetje Kokra — Kranj.

Izdaia in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-833 21-860; uprava lista, mašoglasna in naročniška služba 22-152 — Naročniška lista: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 %, popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Nesreče zadnjih dni

Na ravnem delu ceste prvega reda v Dovjem se je 2. januarja dopoldne pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Stanislavu Koselju z Njivice pri Zidanem mostu. Ko je Koseljev avtomobil prehitel neki tovornjak, je avtomobil zapeljal pri izogibanju preveč v desno stran ceste, ki je bila spolzka in poledenela. Avtomobil se je zato zaletel v železno ograjo. Za Koseljevim avtomobilom je v prekratki varnostni razdalji pripeljal Janez Pšenica z Jesenic in trčil v Koseljev avtomobil. Tedaj je z neprimereno hitrostjo pripeljal še voznik osebnega avtomobila Janez Pribošič iz Ljubljane. Pri zaviranju ga je zaneslo v levo, kjer je trčil v zidano ograjo. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 9200 din.

V nepreglednem ovinku na cesti med vasjo Apno in Sentursko goro sta v nedeljo, 4. januarja, nekaj pred eno uro popoldne trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Jože Rebernik s Senturske gore in voznik osebnega avtomobila Marjan Fajfar s Sp. Brnika. Nesreča se je pripetila, ker je voznik Fajfar v nepreglednem ovinku vozil z neprimereno hitrostjo. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 8500 din.

L. M.

Ogenj zaradi slabe napeljave

V nedeljo zvečer je začelo goretosti gospodarsko poslopje Soklič Leopoldine na Bledu, Grajska c. 19. Ogenj je nastal zaradi slabo izolirane po-

vezave med električnim kablom ppg in ppr kablom. Pogorelo je okoli pet kvadratnih metrov stropa. Požar so pogasili blejski gasilci.

Podaljšan rok za namestitev ključavnice

Zvezni sekretariat za notranje zadeve je izdal naslednje sporočilo v zvezi z začetkom veljavnosti določil o obveznem opremljanju vozil z začitnimi napravami.

»Glede na to, da začne s 1. januarjem 1970 veljati odredba pravilnika o napravah in opremi za vozila na cestah in o tehničnih pogojih za določene naprave na teh vozilih, da morajo biti vsa osebna vozila opremljena z napravami za zavarovanje vozil pred nepooblaščeno uporabo (krajo),« je zvezni sekretariat za notranje zadeve pregledal stvarne možnosti za uveljavitev te odredbe glede na rok in ugotovil, da zaradi objektivnih okoliščin, zlasti pa zaradi pomanjkanja naprav na tržišču, ni mogoče te odredbe docela izvajati. Zato je sprejet stališče, da bodo te obveznosti postopoma uveljavljali vse leto 1970,

tako da bo obveznost začela veljati za vsako posamično vozilo istega dne, ko bo moralo biti v letu 1970 redno tehnično pregledano.

Prav tako so sklenili, da bodo s spremembom pravilnika natančneje določili, kaj bo veljalo kot naprava za zavarovanje vozila pred nepooblaščeno uporabo (krajo). Kot take naprave se bodo poleg naprave, ki onemogoča obračanje volana ali premikanja vzvoda menjalnika, štele še naprave, ki delujejo na sistem prenosa in preprečujejo obračanje pogonskih koles, kot tudi naprave, ki preprečujejo zagon motorja. Te naprave bodo morale biti stalno vgrajene v vozilo ali posebej izdelane za zavarovanje vozila pred krajo (togi vzvodi ipd.). Naravnane bodo morale biti tako, da jih ne bo mogoče vključiti med vožnjo.

Na zadnji dan starega leta se je pripetila prometna nezgoda voznici osebnega avtomobila Miri Založnik iz Domžal. V blagem desnem ovinku na cesti prvega reda med Bistrico in Naklom je iz neznanega vzroka zapeljala v levo prav tedaj, ko je nasproti privozil voznik osebnega avtomobila Janko Mokorel iz Bistrice pri Tržiču. Pri trčenju je bila Založnikova huje ranjena in so jo odpeljali v Ljubljansko bolnišnico, laže pa sta bila ranjena njena sopotnica in pa voznik Mokorel. Škode na avtomobilih je za 11.000 din. — Foto: F. Perdan

Uspelo reševanje s helikopterjem

Podobno kot v drugih zimskih središčih na Gorenjskem je bilo tudi na Krvavcu med noveletnimi prazniki vse zasedeno. Prva letošnja ocena bi torej lahko bila, da je večina gorenjskih turističnih delavcev uspešno prestala preskušnjo, pa tudi noveletne praznike.

Na Krvavcu pa so gorski reševalci zabeležili še en us-

peh. V noči od petka na soboto je nemudoma hudo zbolel dr. Volavšek Bruno. Potrebna je bila takojšnja pomoč. Zato so v reševalno akcijo vključili helikopter, ki je v zgodnjih jutranjih urah na Krvavcu uspešno pristal in še pravočasno prepeljal dr. Volavška v Ljubljansko bolnišnico.

Zadnja akcija gorskih reševalcev je tako ponovno pokazala, kako uspešno je lahko v kritičnem trenutku reševanje s helikopterjem. Zaradi pa sedanjih helikopterjev ne ustrezajo gorenjskih prilikam in bi za tovrstno reševanje potrebovali čimprej večjega in močnejšega.

A. 2.

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega dobrega očeta

Franca Fajferja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, upokojencem, gasilcem, govornikom in pevcem, številnim prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, nam ustno ali pisorno izrekli sožalje ter se z venci, cvetjem in toplim sočutjem poslovili od pokojnega očeta. Posebno zahvalo izrekam dobrim sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in g. župniku za poslednje spremstvo. Vsem prisrčna hvala.

Zalujoči: žena Francka, sin Francelj, Janez, Lojz, Tonček in hčerke Francka, Minka, Tončka, Vera in Ivanka z družinami ter drugo sorodstvo

Nemški rovt, 26. decembra 1969

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dobrega ata

Janeza Potočnika

Beljevega ata izpod Jošta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za pomoko v težkih trenutkih, izrečeno sožalje ter darovane vence in cvetje. Zahvaljujemo se č. duhovnikoma, pevcem in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni tudi družini Potočnik iz Ljubljane za vso pomoč v težkih trenutkih. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin z družino, snaha Julka in vnukinja Cvetka ter drugo sorodstvo

Zabukovje, dne 29. decembra 1969

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očka, brata in strica

Eržena Jožkota

Jurgovega ata

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam nesobično pomagali, mu poklonili cvetje, nam izrazili sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala pevcem, godbi, dr. Hribeniku, Lovski družini Jošt, posebno tov. Levičniku za ganljiv govor.

Zalujoči: žena Francika in otroci

Kranj, 23. decembra 1969

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Spet živahno na Koroški Beli

Delo v TVD Partizan Javornik—Koroška Bela je spet polneje zaživelj, odkar je mesto predsednika prevezel Franc Iskra, nekdaj odlični tekmovalec v orodni telovadbi.

Društvo šteje 114 članov in deluje v posameznih sekcijah. Ima sekcijs za splošno in orodno telovadbo, za odbojko in za smučanje. Tako so letos pripravili izlet mladine na Pristavo, se udeležili društvenega tekmovanja v partizanskem mnogoboru za pionirke, republiškega tekmovanja v part. mnogoboru za pionirke, se udeležili zleta bratstva in enotnosti v Bihaču z mladinkami, vodniki so sodelovali na predelavah vaj za partizanski mnogobor in vaj za zlet v Bihaču ter se udeležili tudi tečaja za vodnike amaterje. Predstavniki društva pa so bili tudi na posvetu partizanskih društev v Bohinju.

Odbojkarji so tekmovali v spomladanskem delu medobčinskega tekmovanja v odbojki ter v drugi slovenski ligi, smučarji pa so organizirali društveno tekmovanje v smučanju in sankanju na Pristavi. Poleg tega je bila v društvu organizirana predelava vaj partizanskega mnogobora za jeseniško občino in organiziran tečaj vodnikov. Sedaj je v društvu 7 oddelkov, 9 vodnikov in 3 trenerji. Tedenske vadbe pa imajo 14 ur.

Člani društva pa so veliko časa posvetili tudi urejanju samega doma. Tako jim je s prostovoljnimi delom, lastnimi sredstvi in s pomočjo občinske zveze za telesno kulturo uspelo, da so popravili streho doma in postavili drvarnico.

Z. Fele

Kljub dežju uspešno

Bohinj, 6. januarja — TVD Partizan Bohinj, prireditelju današnje FIS 1-A tekaške smučarske tekme je zagodilo vreme. Že v nedelje zvečer je na solidno pripravljene proge začelo deževje. In 100 tekmovalcev in tekmovalk iz devetih evropskih držav se je moralno pomeriti na skrajšani proggi. Kljub temu pa je bila 5 km dolga proga odlično pripravljena. Mladinci in članice so morali progo preteči dvakrat, člani pa trikrat.

V močnem naluju se je točno ob 10.01 podal na progo prvi mladinec Ugrin (Fužinar). Tekmovanje je tako steklo. Med današnje favorite za najboljša mesta so strokovnjaki za teke napovedali odlično pripravljene italijanske mladince. Napovedi so se uresničile. Med prvo deseterico se jih je uvrstilo kar šest. Od Jugoslovanov je presentil Gorenšek, ki je bil petti in še mlajši mladinec Tanjikar (dvanajsto mesto). Bili pa smo razočarani nad

mnogo obetajočem Simnicem, ki pa je le nekaj sto metrov pred ciljem odstopil in ni znal prenesti poraza naših na današnji tekmi boljših Sovrnikov.

REZULTATI: 1. Sartori (Italija) 35.33,6, 2. Moosbrugger (Avstrija) 35.56,8, 3. Zanon (Italija) 35.22,4... 5. Gorenšek (Jug) 36.57,6... 12. Tajniger (Jug) itd.

Za mladinci so se na razmočeno progo podale članice. Omeniti velja le, da so tekmovalke skoraj več kot za deset sekund zamudile na startu. Med njimi so bile najboljše tekmovalke iz ZRN in tekmovalke CSSR pa tudi Bolgarke niso dosti zaostale.

REZULTATI: 1. Endler (ZRD) 39.17,6, 2. Mrklas (ZRN) 39.35,9, 3. Nadejda (Bulgarija) 40.32,3... 18. Grilc (Jug) 44.47,8 itd.

V snežnem metežu se je ob pol dvanajsti pognaš na progo 42 članov. Na prvih petih kilometrih je vodil Rus Tara-

kanov, drugi pa je bil Demel (ZRN). Od naših pa je bil na odličnem devetem mestu Kerštanj. V drugem krogu je Demel prehitel Tarakanova. Kerštanj pa je bil spet najboljši Jugoslovan. Na zadnjih petih kilometrih se je moral Demel boriti za zmago kar s petimi ruskimi tekmovalci. Ceprav je bil na začetku sezone bolan, je zanesljivo premagal svoje tekmece. Na 11. mestu se je plasiral najboljši Jugoslovan Kerštanj.

REZULTATI: 1. Demel (ZRD) 48.58,0, 2. Akentiev 49.06,2, 3. Tarakanov, 4. Voronkov 49.33,2, 5. Nasedkin (vsi SZ) 49.53,8... 11. Kerštanj (JUG) 52.20,0... 15. Kobilica... 17. Drettnik... 19. Dornik (vsi JUG) itd.

Po teku nam je Alojz Kerštanj dejal: »Ceprav sem v drugem krogu mislil odstopiti, sem prebrodil krizo in končno prispel na cilj.

Jutri so na sporedu štafetni teki. D. Humer

Pred velikimi športnimi dogodki I. 1970

X. svetovno padalsko prvenstvo na Bledu

Padalstvo sodi vsekakor med najmlajše športne panoge. Pa tudi med najprivlačnejše — tako za tekmovalce kot za občinstvo. Padalo — poslednje upanje letalcem v nesreči, je postal revizit športnikov, ki združujejo astronautsko stanje brezetežnosti z eleganco ptičjega leta in zagrizenostjo atletov v borbi za sekunde in centimetre. Gledalcem pa čarajo na sinjino neba nepopisni zračni balet in spektakel živopisanih padal.

X. — jubilejno — svetovno prvenstvo padalcev bo na letališču v Lescah pri Bledu od 6. do 20. septembra 1970. Na tem letališču je bilo leta 1951 tudi prvo svetovno prvenstvo. Na tem letališču ob prelepem Blejskem jezeru, pod vrhovi Julijskih Alp in Karavank, se pričenja pot padalskega športa v množičnosti in tehnično dovršenosti. Pred dvema desetletjema predlagali Mednarodni letalski organizaciji (FAI) organiziranje svetovnih tekmovanj tudi v

ven konkurenco) skakalo v 100-metrski krog, nekateri tudi zunaj kroga. Danes se borijo v petdeset metrskem krogu za centimetre, in za deseto prvenstvo pričakujejo organizatorji nad 300 tekmovalcev iz 30 dežel in več.

Prav to — povezava gledalcev s tekmovalci je posebna mikavnost padalskega tekmovanja. Bled s svojim turističnim zaledjem in s svojo lego na meji treh dežel in globoko v srednji Evropi bo omogočil ne samo tekmovalcem, namreč tudi tisočem turistov in ljubiteljev padalskega športa, da se udeleže tega jubilejnega tekmovanja.

Vse to pa bo najlepše zadodčenje jugoslovanskim delegatom, ki so natanko pred dvema desetletjema predlagali Mednarodni letalski organizaciji (FAI) organiziranje svetovnih tekmovanj tudi v

Od nedelje do nedelje

ALPSKO SMUČANJE — Na pobočjih Stena v Škofji Loki je škofjeloški Transturist organiziral meddruštveni slalom za kategorizacijo za člane in članice. Največ uspeha so imeli zastopniki smučarskega društva Radovljica, ki so zmagali v ekipni konkurenčni in osvojili prehodni pokal Gorenjske kreditne banke. Pri članicah je zmagala Magušarjeva na drugo oz. tretje mesto pa sta se uvrstili setri Bem iz Radovljice, četrta je bila Kramarjeva iz Tržiča, peto mesto pa je osvojila Krančanka Medja. Pri članih se je najbolj izkazal Ljubljancan Kavčič, od Gorenjev pa je bil najboljši Mlejnik iz Škofje Loke. Na peto mesto pa se je uvrstil Jesenčan Marolt.

Na Črnem vrhu pa so Jesenčani priredili veleslalom za starejše in mlajše mladince ter mladinke, ki je tudi veljal za kategorizacijo. Pri starejših mladincih je zmagal Bernik pred klubskim tovarišem Saksido z Jesenice. Pri mlajših mladincih je bil najboljši Tržičan Meglič, pri starejših mladinkah pa je osvojila prvo mesto Megličeva iz Radovljice, pri mlajših mladinkah pa se je najbolj izkazala Gazvoda z Jesenice.

SMUCARSKI TEKI — Na nočni tekmi v Gorjah je nastopilo več kot 100 tekmovalcev. Pri članih je zmagal Kerštanj (Jesenice), pri starejših mladincih Simčič (Gorje), pri mlajših mladincih pa Burger (Radovljica). Ekipno je prvo mesto osvojila ekipa Partizana iz Gorj.

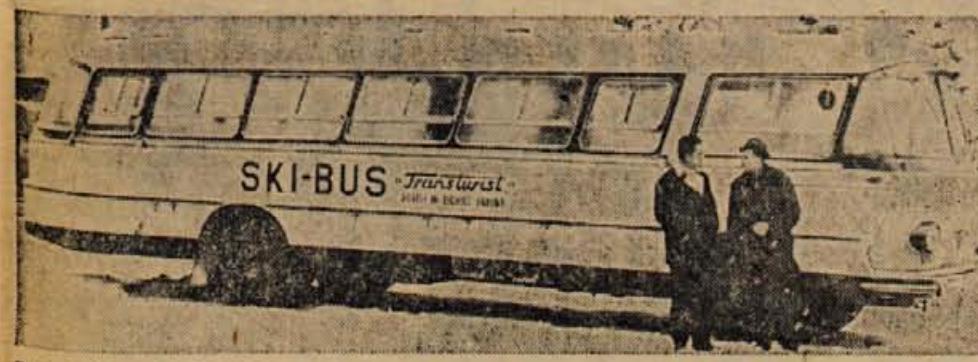
SMUCARSKI SKOKI — Na tradicionalnem mladinskem troboju mladinskih reprezentanc Koroške, Julijske Krajine in Slovenije je bil v slovenski reprezentanci najboljši Klemen Kobal, ki je osvojil drugo mesto in pustil tokrat že drugič zapored za sabo Danila Pudgarja. Zelo dobro pa je skakal tudi Franc Mesec, ki se je uvrstil na četrto mesto. Od gorenjskih predstavnikov v slovenski reprezentanci so se tekmovalci v kategoriji starejših mladincev uvrstili takole: 8. Norčič, 10. Klinar.

Med mlajšimi mladinci je bil od slovenskih tekmovalcev najboljši Mlakar iz Logatca, ki je zasedel tretje mesto. Pohvaliti pa velja še mladega Poljanška iz Žirov, ki se je uvrstil na šesto mesto. Ostale uvrstitev Gorenjev: 9. Legat, 11. Hafner in 13. Belančič.

Na meddruštveni preglejni tekmi članov v Žireh je zmagal Ljubljancan Prelošek. Tekmovalci z Gorenjske pa so dosegli naslednje boljše uvrstitev: 3. Demšar (Jesenice), 4. Bogataj (Triglav), 5. Smolej (Jesenice).

Na meddruštveni tekmi v Kisovcu pa je med starejšimi mladinci zmagal Krančan Jože Kapušin, na tretje mesto pa se je uvrstil Cuznar (Jesenice). Med člani je bil od Gorenjev najboljši Janez Bukovnik (Triglav), ki je zasedel tretje mesto.

J. Javornik

Transturist je bohinjskim smučarjem pripravil še eno presenečenje, poseben smučarski avtobus ali kratko ski-bus bo vsakih 20 minut obsel vse bohinjske hotele v dolini in tiste, ki bodo zeleni smučati na Voglu in jih popeljal do postaje žičnice na Vogel. (jk) — Foto: F. Perdan

Seja skupščine Kamnik Začrtana pot

Na zadnji janski seji občinske skupščine Kamnik je bilo izredno živahno, v posameznih trenutkih celo vroče klijub decembrskemu mrazu in bližajočim se novoletnim praznikom. Na dnevnem redu je bilo dvanaest pomembnih vprašanj, predvsem s področja gospodarstva.

Pri programiranju proračunskih dohodkov se ocenjuje, da bi se skupni dohodki povečali od 14,160.000 din v 1969. letu na 15,600.000 dinarjev v letu 1970, kar predstavlja povečanje za nekaj več kot deset odstotkov. Občinski prispevki in davki se v prihodnjem letu bistveno ne bodo menjali.

Predlagali so, naj stopnja prispevka od osebnega dohodka iz delovnega razmerja ostane na dosedanji višini 4,38 odstotka. Če bi stopnjo prispevka od OD iz delovnega razmerja znižali na 3,95 odstotka, kot so nekateri predlagali, bi v občinskem proračunu izpadlo 80 milijonov starih dinarjev. Ker pa so nakazane višje potrebe za prihodnje leto, posebno za narodno obrambo, socialno skrbstvo, prosveto, kakor tudi za upravo, komunalno dejavnost itn., je nemogoče za 80 milijonov znižati občinski proračun. Sicer pa v Kamniku skrajnosti ublažujejo na podlagi medsebojnih dogovorov, to je dogovor o obremenitvi gospodarstva med občinsko skupščino in predstavniki podjetij.

Na podlagi enajstmesecnih podatkov v Kamniku pričakujejo, da se bodo skupni dohodki občine povečali v primerjavi z letom 1968 za skoraj 14 odstotkov. Ocenjeni presežek skupnih dohodkov se nanaša na nepričakovano visoko povečanje osebnih dohodkov ter na novo zaposlene delovno silo, večje potrošnje, ki ima vpliv na prometnem davku. Računa se, da bodo letos dohodki občine pri proračunu večji za 400 ti-

soč in pri Temeljni izobraževalni skupnosti za 770.000 novih dinarjev. Za prihodnje leto naj bi Temeljna izobraževalna skupnost dobila 7 milijonov 154.035 novih dinarjev, kar znaša okrog 45 odstotkov skupnih dohodkov občine. Na seji občinske skupščine so sprejeli sporazum o financiranju vzgoje in izobraževanja ter odlok o financiranju vzgoje in izobraževanja v letu 1970. Tovarš Vinko Gobec, predsednik občinske skupščine, je na seji dejal, da se v prihodnjem letu šole ne bodo smeje pojavljati na občini s prošnjami za dodatna sredstva, ker mora za manjše investicije TIS sama zagotoviti sredstva. Kar zadeva investicijsko politiko na področju vzgoje in izobraževanja pa bo potreben ugotoviti potrebe za daljše obdobje. Nakazani program bodo v Kamniku izdelali prihodnje leto.

Razprava o predlogu stopnje za zdravstveno varstvo v letu 1970 je ponovno potisnila na površje več nerešenih vprašanj s področja zdravstva. Odborniki so zahtevali družbeno intervencijo na področju cen za zdravila. V zadnjih treh letih so se zdravila namreč podražila za 120 odstotkov. »Kontroliramo cene po gostilnah, trgovinah itn., nihče pa jih ne kontrolira v lekarnah,« smo slišali na seji. Sprejeli so prispevno stopnjo v višini 5,2 odstotka. Republiški skupščini bodo priporočili, naj zniža maržo v lekarnah. Upokojenci z nižjimi pokojninami naj se oprostijo plačevanja zdravil.

Precej kritike je bilo izrečeno na račun zobozdravstvene službe.

Razprava o predlogu plana dela kmetijske pospeševalne službe na območju občine Kamnik se je lotila vprašanja, kako na kamniškem področju pospešiti živinorejo. Na seji smo slišali, da je kamniško in domžalsko področje glede živinoreje najbolj zapuščeno v Sloveniji. Razprave so se udeležili tudi predstavniki Agrokombinata Emona, ki naj bi po mnenju odbornikov prispevali večji delež pri pospeševanju živinoreje. Ob koncu seje so izdali soglasje, da se tovarš Vinko Dobnikar, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kamnik, imenuje za ravnatelja osnovne šole Tomo Brejc v Kamniku. Prav tako so izdali soglasje, da se za načelnika davčne uprave pri občinski skupščini imenuje Ivan Križnik. Imenovali so občinsko komisijo za pomoč pri sestavljanju statutov delovnih organizacij. Odborniki so se strinjali, naj pretežni del za letos zbranih sredstev za stanovanja borcem podelijo kot posojila, ker bo le tako lahko rešenih več prošenj.

J. Vidic

Trčenje na Polici

Včeraj (torek) ob 12.45 se je na cesti I/1 v vasi Polica pri Kranju pripetila prometna nesreča med voznikom osebnega avtomobila BA-CD-243 Rafaelom Gartnerjem (1938) iz Torka pri Škofji Loki in voznikom osebnega avtomobila MB-303-92 Miljanom Ramškom (1945) iz Metlike pri Radljah ob Dravi. — Voznik Gartner je vozil mimo dveh stroječih osebnih avtomobilov in tako čelno trčil v nasproti vozeči avto Ramška. V Gartnerjevem avtomobilu sta bila izče ranjena Roman Gartner (1965) in Jožef Frelič (1912) iz Zgornje Sorice. Odpeljali so ju v ZD Kranj. Materialna škoda na obeh vozilih znaša okrog 10.000 dinarjev.

A. Z.

Prva vlečnica JLA

»Ideje, da bi za potrebe Jugoslovanske ljudske armade pri nas zgradili smučarsko vlečnico, so bile žive že nekaj časa, vendar nam je šele sedaj uspelo,« je dejal v ponedeljek, 29. decembra, generalpodpolkovnik Janko Sekirnik.

Ta dan so nekaj po dvanajsti uri na Rudnem polju na Pokljuki slovesno odprli 500 metrov dolgo smučarsko vlečnico za potrebe JLA. Komandant poligona podpolkovnik Janez Lušina je v pozdravnem govoru dejal, da gre največja zasluga in zahvala za to žičnico podjetju Transtrist, ki je žičnico

zgradilo in GG Bled, ki je JLA, dalo na voljo teren pod Viševnikom. Žičnico sta slovesno odprla generalpodpolkovnik Janko Sekirnik in zastopnik Transtrista Janez Korošec.

Nova vlečnica bo veliko pri pomogla za hitrejši in lažji pouk smučanja v Jugoslovanski ljudski armadi. Čas učenja bodo s to napravo skrajšali za tretjino, kar pomeni, da se bo na tečajih na Pokljuki lahko zvrstilo znatno več pripadnikov JLA iz vse države kot do sedaj. Razen tega pa bodo novo smučarsko vlečnico lahko uporabljali tudi turisti, ki med

vsako zimo radi prihajajo na Pokljuko.

Nova vlečnica pa pomeni tudi lep primer sodelovanja med JLA in gospodarskimi organizacijami. Pripadniki JLA bodo namreč v zameno za vlečnico podjetju Transtrist uredili smučarsko prog z Vogla v dolino Bohinja.

Otvoriteve nove smučarske vlečnice Viševnik na Rudnem polju so se udeležili predstavniki ljubljanske komande JLA, nekaterih gospodarskih organizacij iz radovljiske občine, turistični delavci in predstavniki Smučarske zveze Slovenije.

A. Z.

Slovenski otroci iz Trsta na Pokljuki

V zadnjih letih se je močno razvilo sodelovanje med Slovensko prosvetno zvezo v Trstu in Zavodom za počitniško letovanja v Ljubljani. Tako so obiski otrok slovenskih staršev iz Trsta med novoletnimi prazniki postali v

Sloveniji že tradicionalni. Tudi letos je 58 otrok od 8. do 15. leta preživel novoletne praznike v Sloveniji. Od 26. decembra do 2. januarja so prebivali v počitniškem domu v Gorjah na Gorenjskem. Medtem so obiskali razne kraje

na Gorenjskem in uživali na snegu. V ponedeljek, 29. decembra, smo skupino, ki sta jo tokrat vodila zakonca Dobrilca iz Trsta, srečali na smučiščih Sport hotela na Pokljuki.

A. Z.

